

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 557

Wydanie P M

Poznań, środa dnia 4 grudnia 1935

Rok 30

Konieczny jest front bezwzględny

w obronie rdzennie polskiego charakteru ziem naszych zachodnich

W tych dniach oświetlimy doniosłe zagadnienie walki z żydowskimi przedstawicielstwami w Warszawie fabryk zagranicznych, która to walka z naszej strony jest bezskuteczna, jeżeli kupiectwo nasze odnośnie towary przyjmuje i niemi handluje. Klucz sytuacji w tej sprawie znajduje się w ręku zorganizowanego kupiectwa polskiego, co wykażemy szczegółowo.

Dzisiaj pragniemy Czytelnikom przedstawić przykład z dziedziny znacznie mniej skomplikowanej — dla nas wogóle nie skomplikowanej i traktowanej przez nas bezwzględnie.

Mamy na myśli wciskanie się Żydów bezpośrednio do handlu i rzemiosła na ziemiach zachodnich i stwarzanie tutaj coraz liczniejszych placówek podboju gospodarczego, a — co za tem idzie — rozkładu kulturalnego i politycznego. Przykład poniżej omówiony, niechaj społeczeństwo nauczy, jakimi Żydzi operują metodami i jak się zastaniają chrześcijanami.

Rzecz dotyczy firmy „Wolwort” na Starym Rynku. Temat nie nowy, ale nowe są fakty bardzo znamienne. Donieśliśmy niedawno, że jedna z czytelniczek naszych znalazła na ulicy odcinek kasowy firmy „Wolwort”, na którego stronie odwrotnej wydrukowano: „Nie wiercie konkurencji! Firma nasza nie jest żydowska! Winnych rozsiewania podobnych pogłosek” itd. Napietnowaliśmy to, w sposób właściwy.

Na to otrzymaliśmy od adwokatów dr. Hejmowskiego i K. Galińskiego, „jako pełnomocników firmy „Wolwort” Zjednoczone Domy Towarowe S. z. o. o. z siedzibą w Bydgoszczy i z oddziałem w Poznaniu”, pismo, datowane 25 listopada, podpisane przez dr. Hejmowskiego, a wzywające nas do umieszczenia na podstawie ustawy prasowej sprostowania treści następującej:

„W numerze 535 a wydania M z dnia 21. 11. 1935 na stronie 6 ukazała się notatka pod tytułem: „Tupet żydowski nie ma granic”, w treści której (czytaj: w której treści) zawarte jest twierdzenie, że firma „Wolwort” jest firmą żydowską.

„Udziałowcami firmy „Wolwort” byli do dnia 1. 2. 1935 kupcy Izrael Falke oraz Lajzer Wolf Toporek z Łodzi. Umową notarialną z daty powyższej nr. rep. 122 notariusza Zuromskiego nabyła udziały obu wyżej wymienionych w całości pani Helena Reuterowa, żona Wilhelma Reutera, kupca zamieszkałego w Pszczynie.

„Ponieważ pani Helena Reuterowa jest aryjką wyznania rzymsko - katolickiego, przeto będąca jej własnością firma nie jest firmą żydowską.”

Sprostowanie ma brzmienie kategoryczne:

Drugi jego ustęp mówi o nabyciu przez p. Reuterową udziałów Izraela Falkego i Lajzera Wolfa Toporka, „udziałowców w firmie „Wolwort” do 1. 2. 1935”, — powtarzamy: „udziałowców” bez żadnego ograniczenia, z czego nietylko każdy prawnik, ale przedewszystkiem szerokie rzesze czytelników wysnuć musiałyby wniosek, że Falke i Wolf Toporek byli w-

łącznymi udziałowcami, i że wskutek tego wszystkie udziały firmy „Wolwort” nabyła p. Reuterowa.

Wniosek tego założenia brzmi w ustępie trzecim, że, ponieważ pani Reuterowa jest „aryjką wyznania rzymsko-katolickiego”, przeto „będąca jej własnością firma nie jest firmą żydowską”. Podkreślamy: „będąca jej własnością firma”, a więc cała firma, znowu bez ograniczenia.

Wszystko brzmi konsekwentnie i logicznie, — niestety jednak zgola nie odpowiada rzeczywistości.

Mając z pewnego źródła informacje, niezgodne z powyższem sprostowaniem, a przywykli odnosić się do spraw gdzie chodzi o dobro narodowe, z wielką ostrożnością, w stosunku zaś do Żydów — nawet z podejrzliwością, zwróciliśmy się do pełnomocników firmy „Wolwort” z prośbą o następujące informacje:

„1) czy p. Helena Reuter jest wyłączną właścicielką firmy „Wolwort”, czy są też inni posiadacze udziałów?

„2) czy zastępcą firmy „Wolwort” jest p. Wilhelm Reuter, oraz, kim jest we firmie „Wolwort” p. Baer Fiszauf?”

Teraz dopiero otrzymaliśmy od pełnomocników firmy „Wolwort” (z podpisem adw. Hejmowskiego) wyjaśnienie, stwierdzające rzeczywistą pełną prawdę. Wyjaśnienie to, datowane 28 z. m., brzmi, jak następuje:

„1) Pani Helena Reuterowa nie jest wyłączną właścicielką firmy „Wolwort”, albowiem nabyte przez nią udziały Izraela Falkego oraz Lajzera Wolfa Toporka wynosiły 51 proc. kapitału zakładowego. Reszta

udziałów, wynosząca 49 proc. kapitału, stanowi własność kupca Bera Fiszaufa.

„2) Firma „Wolwort” jest spółką z o. o. i posiada zarząd, do którego należą dwie osoby, a mianowicie p. Wilhelm Reuter, mąż pani Heleny Reuterowej, tudzież drugi udziałowiec p. Ber Fiszauf.”

Oświadczenie to całkowicie obala argumentację pełnomocników firmy „Wolwort” z dnia 25 z. m., która milczała o tem, że połowę udziałów (49 proc.) ma w dalszym ciągu Żyd Baer Fiszauf, a przedstawiała firmę „Wolwort” jako pełną własność p. Reuterowej, „aryjki wyznania rzymsko - katolickiego”, przeto jako firmę, która „nie jest firmą żydowską”.

Stoimy więc wobec faktów następujących:

1) Jak za czasów zdobywania ziemi polskiej przez pruską Komisję Kolonizacyjną i przez Niemców, tak dzisiaj Żydzi wciskają się do handlu i rzemiosła polskiego na ziemiach naszych zachodnich, wsuwając się za plecy „aryjczyków wyznania rzymsko - katolickiego” w rodzaju p. Heleny Reuterowej ze Śląska i męża jej, kupca Wilhelma Reutera.

2) Są niestety Polacy, którzy takie sprawy biorą w obronę, a dopiero przyparci do muru, przyznają rzeczywistą pełną prawdę.

Żydzi rozzuchwalili się u nas już do tego stopnia, że taka firma „Wolwort”, spółka Reuterowej i Fiszaufa, której zarząd stanowią Reuter i Fiszauf, śmie grozić pociąganiem do odpowiedzialności „winnych rozsiewania pogłosek”, że

jest to firma żydowska.

Na tem nie koniec! Spółka reuterowska - fiszaufowska handluje rzeczami, najdroższymi sercu Polaka - katolika. Oto w oknie wystawowym firmy „Wolwort” — jak widzimy na poniższej rycinie — wystawiono gipsową podobiznę pomnika Wdzięczności z postaciami Chrystusa - Króla — wszystko za 50 groszy!

Za 50 gr handluje się podobizną pomnika Chrystusa, byleby złapać publiczność polsko - katolicką na wędkę, że firma „Wolwort” jest rzekomo firmą nie żydowską, lecz... „aryjsko-rzymsko-katolicką”.

Fakty mówią tak dobitnie, że nie już ze swej strony dodawać nie potrzebujemy. Każdy zresztą, kto ma oczy otwarte, widzi, jak z dnia na dzień fala żydowska wlewa się do nas coraz bardziej. Konieczny jest front bezwzględny w obronie rdzennie polskiego charakteru ziem naszych zachodnich.

Pokojowe zabiegi Laval'a

Po uchwale gabinetu brytyjskiego w sprawie embargo na naftę — Polityczne wywzasy min. Hoare — Znaczenie jego pobytu w Paryżu

Paryż. (PAT). Prasa podkreśla wielkie znaczenie uchwały gabinetu brytyjskiego w sprawie embargo na naftę.

„Petit Parisien” uważa, iż kilka dni, jakie dzielą nas od 12 grudnia należy wyzyskać w jak najbardziej skuteczny sposób, by ożywić już nawiązane rokowania i ustalić podstawy kompromisu. Pozwoliłoby to uniknąć naprężenia w stosunkach międzynarodowych z powodu ogłoszenia embargo na naftę. Fakt, iż sir Samuel Hoare postanowił bezpośrednio omówić z Lavalem zatarg włosko-abisyński jest bardzo pocieszający.

„Le Journal” nie przywiązuje wagi do opozycji Kanady w sprawie embargo na płynne paliwo. Dziennik przypuszcza jednakże, że sankcje co do nafty nie będą łatwe do przeprowadzenia.

„Le Matin” pisze, że komitet 18 może ściągnąć wojnę. Dziennik uważa, iż w sprawie embargo ma prawo wziąć decyzję jedynie Rada Ligi Narodów po zasięgnięciu zdania państw nienależących do Ligi, a przedewszystkiem Stanów Zjednoczonych.

„L'Oeuvre” stwierdza zgodę gabinetu paryskiego i londyńskiego w sprawie nawiązania rokowań przed wejściem w życie embargo na naftę. Trudność polega na znalezieniu kompromisu zadawalającego wszystkich od czasu konferencji paryskiej. Abisynja w znacznej mierze mogła stracić szacunek do Ligi Narodów, która nie potrafiła ani przeszkodzić tej całkowicie nielegalnej wojnie, ani przyjąć z pomocą Abisynji, co pozwoliłoby stawić skuteczny opór napastnikowi. Z drugiej strony ambasador francuski w Rzymie zawiadomił min. spraw zagranicznych, iż Mussolini rzekomo nie wykazuje najmniejszej chęci w sprawie porozumienia.

Londyn. (Tel. wł.) Pewną sensację polityczną wywołała w tutejszych kołach politycznych zapowiedź podróży zdrowotnej min. Hoare do Szwajcarii.

„Evening Standard” podkreśla, że we Francji obiecują sobie bardzo wiele z projektowanej rozmowy Laval'a z min. Hoare. Paryż zdaje sobie bowiem sprawę z dotychczasowego niepowodzenia jego akcji pośrednictwa pomiędzy Rzymem a Londynem

i jest wyraźnie rozczarowany z zółwiego tempa, w jakim się rokowania w tej sprawie toczą. W kołach francuskich przypuszcza się również, że Hoare przybędzie ze znacznie większymi pełnomocnictwami, niż rzeczoznawca angielski Petersen.

Inne dzienniki podkreślają, że w czasie rozmowy Laval niewątpliwie poinformuje min. Hoare o szczegółach ostatniej narady pośredniej z Mussolinim i o odbytych w Rzymie rozmowach dyplomatycznych francusko-włoskich. Z drugiej strony brytyjski mąż stanu wyjaśni Lavalowi stanowisko rządu angielskiego wobec sankcyj, a głównie w sprawie planowanego zakazu wywozu do Włoch płynnego paliwa.

Zdaniem dyplomatycznego korespondenta Reutera koła angielskie zdają sobie sprawę z trudności, jakie towarzyszą uzyskaniu porozumienia w sporze abisyńsko-włoskim. Nie będzie ono osiągnięte bez poważnych ustępstw na rzecz Włoch. Londyn zgóry jednak stanowczo przeciwstawia się wszelkim próbom wywierania wyraźnego nacisku na cesarza abisyńskiego.

Proces o zabójstwo ś. p. min. Pierackiego

Oskarżony Maluca składa zeznania o swej działalności w O. U. N. oraz o sprawach, dotyczących się tej organizacji

Warszawa. (PAT.) Dzisiejsze posiedzenie rozpoczęło się o godz. 10 min. 30.

Na wstępie wstaje osk. Maluca, który składa niespodziewanie w języku polskim następujące oświadczenie:

„Ze względu na wczorajsze zeznania św. Jarosława Spolskiego i ze względu na to, że od początku miałem wątpliwości, czy dobrze robię, odmawiając zeznań, proszę o pozwolenie złożenia wyjaśnień, choć w tak spóźnionej fazie procesu“.

Sąd w myśl art. 377 k. p. k. zarządza na czas składania zeznań przez osk. Malucę wyprawienie z sali pozostałych oskarżonych. Po ich usunięciu, składa dłuższe wyjaśnienia osk. Maluca.

„Co się tyczy mojej działalności w O. U. N., to oświadczam, że winien jestem tego, iż należałem do O. U. N. i winien jestem tego, co zrobiłem i jak zrobiłem. Już przed aresztowaniem moim, a zwłaszcza na jakieś dwa miesiące przed tem aresztowaniem miałem pewne wątpliwości co do metod działalności organizacji, lecz w tym czasie, kiedy wstępowałem do O. U. N., uważałem, że była to jedyna droga, która miałaby doprowadzić do stworzenia państwa ukraińskiego. Do O. U. N. zostałem wciągnięty w końcu 1932 r. przez Gabrusiewicza, który pełnił funkcje referenta organizacyjnego krajowej egzekutywy, lecz jak wynioskowałem, funkcje jego były wówczas szersze.“

„Pierwsza praca w organizacji polegała na szkoleniu mnie za pośrednictwem Gabrusiewicza w kierunku ideologicznym. Trwało to prawie 5 miesięcy. Rozmowy z Gabrusiewiczem utrzymywały mnie w tem, że co będę robił dla organizacji, to będę robił dobrze, lecz, jak już zaznaczyłem, przed swym aresztowaniem miałem dużo przesłanek, które z tej równowagi mnie wytrąciły. Tembardziej wpłynęły na to, jakie zaszły po moim aresztowaniu, o których wiedziałem, lecz nie przypuszczałem, że są wiadome policji.“

„Przekonałem się, że metody i taktyka O. U. N. postawiły nas wszystkich w takiej sytuacji, że jesteśmy bez wyjścia. Wobec tego zdecydowałem się złożyć wyjaśnienia.“

„Po kilku miesiącach wykształcenia ideologicznego zaproszono mi objęcie zastępstwa referenta organizacyjnego, gdyż wiedziałem, że bezpośrednim pomocnikiem Gabrusiewicza był ktoś inny, którego nazwiska nie chcę ujawnić. Człowiek ten został wkrótce

aresztowany. Dopiero po wakacjach 1932 r., po t. zw. konferencji wiedeńskiej, zostałem mianowany referentem organizacyjnym krajowej egzekutywy i na tem stanowisku pozostawałem aż do mego aresztowania.“

„Przed zatwierdzeniem tej nominacji z polecenia Bandery wyjechałem w lipcu 1932 r. do Pragi. Miałem zgłosić się do Jarosława Baranowskiego, a ten już wiedział, co ma ze mną zrobić. Otrzymałem tylko adres redakcji czasopisma „Rozbudowa Nacji“. Tam spotkałem się z Baranowskim, który po pewnym czasie przedstawił mnie pułk. Konowalcowi. Z Konowalcem rozmawiałem na osobności. Z rozmowy z nim odniosłem wrażenie, że bada on mnie, czy nadaję się do funkcji referenta organizacyjnego.“

W rozmowie poruszona została sprawa ustosunkowania się O. U. N. do U. W. O., przyczem, jak mówił Konowalec, zostanie wydana w tej sprawie instrukcja. Omawiana była też kwestja, budząca zaniepokojenie, że poszczególne członkowie t. zw. P. U. N.

(prowd ukraińskich nacjonalistów) — najwyższa władza wykonawcza O. U. N. — wypowiadają swoje poglądy w rozmowach z nieczłonkami organizacji. Konowalec powiedział mi wówczas, że i ta sprawa będzie ostatecznie zlikwidowana.“

Nie odniosłem wrażenia, aby wtedy w Pradze była formalna konferencja O. U. N., na którą wystąpiłi zostali specjalni delegaci. W tym czasie w Pradze byli Anna Czernyńska, Jarosław Baranowski, Martyniec i Konowalec. O ustroju O. U. N. i kompetencjach jego władz wiem z wydawnictwa „Rozbudowa nacji“. W kraju w ustroju tym były pewne odchylenia. Od września czy października 1933 r. „prowidnykiem“ krajowym był Stefan Bandera, który pełnił te funkcje aż do aresztowania. Referentem prasowym był Spelski, organizacyjnym ja, referentem politycznym Jaryj. W skład krajowej egzekutywy wchodziła również Anna Czernyńska.“

Oskarżony zeznaje w dalszym ciągu.

Wreczenie kapelusza kardynalskiego

Miasto Watykańskie. (PAT.) Dnia 16 bm. na konsystorzu tajnym nastąpi podniesienie przez Papieża m. in. nuncjusza w Polsce mgr. Marmaggi do godności kardynalskiej. Wreczenie kapelusza-kardynalskiego dokona na Zamku w Warszawie Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

W związku z tem „Osserwatore Romano“ ogłasza że Papież na tę uroczystość mianował swego przedstawiciela w osobie mgr. Paciniego, prałata domowego Jego Świątobliwości, audytora nuncjatury w Warszawie. Równocześnie na kierownika delegacji, która przyniesie mgr. Marmaggi wiadomość o zamianowaniu go kardynałem, papież wyznaczył gwardzistę szwajcarskiego hr. Pietromarchi. Zawiezie on również nominatowi piuskę kardynalską.

Preliminarz budżetowy Francji

Paryż. (PAT.) Referat generalnego sprawozdawcy budżetu pos. Baretty zostanie rozdany dziś po południu Izbie, która — o ile nie zajdą jakieś zmiany — będzie mogła przystąpić do dyskusji.

Wśród części posłów istnieje silne dążenie, aby rozpoczynające się debaty w sprawie lig patryjotycznych prowadzić aż do czwartku wieczorem i dopiero po zakończeniu przystąpić w piątek do dyskusji budżetowej.

Według sprawozdania pos. Baretty,

preliminowane na rok przyszły dochody wynoszą 40 302 993 240 franków, a wydatki 40 260 164 760 franków. Budżet zamyka się nadwyżką w wysokości około 43 milionów. Jednak spadnie ona do 30 milionów, wskutek wniosków przedstawionych przez rząd komisji finansowej.

Należy zaznaczyć, iż mowa tu jest o t. zw. budżecie zwyczajnym, a poza nim istnieją wydatki nadzwyczajne na obronę kraju, które mają być pokryte z nadzwyczajnych dochodów.

Strajk krawców

Warszawa. (Tel. wł.) Wybuchł tutaj strajk wojskowo-obstalunkowych czeladników krawieckich i chałupników.

Strajk wybuchł po upływie terminu żądań o uregulowaniu płacy i pracy. Z wyjątkiem firmy państwowej P. Z. U. (Państw. Zakł. Umundurowania) wszyscy przystąpili do strajku.

29. listopada odbyło się masowe zebranie wszystkich robotników i chałupników. Zebranie jednogłośnie postanowiło walczyć aż do zwycięstwa.

Strajkujący robotnicy zwracają się z apelem do robotników krawieckich innych miast, aby pomogli im w walce i nie wykonali robót, wysyłanych z Warszawy na prowincję.

Zgon ks. Wiktorji

London. (Tel. wł.) We wtorek we wczesnych godzinach porannych zmarła siostra króla, ks. Wiktorja w wieku 67 lat.

STRONNICTWO NARODOWE

KURS KANDYDATÓW

Kurs kandydatów odbędzie się we wtorek, 3 bm., o godz. 20 w sali Król. Jadwigi, Aljeje Marcinkowskiego 1. — Wstęp tylko za legitymacjami.

MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA

MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA

Dzisiaj, 3 bm. o godz. 20,30 odbędzie się pierwsze zebranie drugiego kursu kandydatów Młodzieży Wszepolskiej. Referaty wygłosi kol. J. Pałalng i kol. Wl. Maciąg.

Wyjazd pułk. Koca

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś w sprawach służbowych wyjeżdża do Londyna wicemin. skarbu Koc. (w)

Bandycki napad na plebanję

Tarnów (Małopolska). (Tel. wł.) Niezwykle zuchwałego napadu dokonano na plebanję w Szczepanowie pod Tarnowem.

Wieczorem 1 bm. wpadli na plebanję dwaj bandyci, uzbrojeni w rewolwery. Proboszcz ks. Jan Wojtanowski siedział właśnie przy stole i czytał gazetę, czekając na podanie kolacji.

Bandyci z pomocą rewolwerów steroryzowali księdza, poczem zabrali 500 złotych w gotówce, rewolwer i dwa flobery, nie czyniąc zresztą krzywdy księdzu.

Po dokonaniu rabunku ułotnili się niepoznani.

Kontrola cen

Warszawa. (Tel. wł.) Czynniki rządowe wydały zarządzenie w sprawie kontroli cen artykułów przemysłowych. Kontrola będzie skoncentrowana w min. przemysłu i handlu. W Warszawie kontrolę sprawować będzie komisariat rządu, a na prowincji wojewodowie i starostowie. Już przed kilku laty wydano zarządzenie, nadające władzom administracyjnym szerokie uprawnienia kontroli nad cenami artykułów przemysłowych i pierwszej potrzeby. (w.)

Pod osłoną policji

London. (Tel. wł.) Dziś przybyła niemiecka drużyna piłki nożnej, która w środę rozegra zawody z Anglią.

Już na dworcu przydzielono Niemcom trzech urzędników policji kryminalnej, którzy towarzyszyć będą pilkarzom w czasie ich pobytu w Anglii.

O następcę Masaryka

Praga. (PAP.) Zjednoczenie Narodowe postanowiło wystawić kandydaturę dr. Kramarza na prezydenta Czechosłowacji. Kandydatura ta uważana jest tylko za gest manifestacyjny, bowiem kandydatura Benesa ma za sobą poparcie większości parlamentarnej.

Zdaniem kół dobrze poinformowanych, wyjaśnienie sytuacji i określenie następcy prez. Masaryka nastąpi w ciągu 12 do 14 dni.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 3. 12. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 62¼, za 4% premj. dol. 52,— oraz za 3% poz. bud. 39,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. notowano jedynie 4% listy zast. konwert., które ofiarowano po 36¼; pozatem poszukiwano — bez oddawców — 4¼% dol. listy zast. po 37,— oraz 4¼% złotych listy zast. również po 37,—.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 95,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 62,25 P.
4% poz. premj. dol., seria III 52,— P.
3% poz. budowl., seria I 39,— P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 36,25 O.

Akcje bankowe i przemysłowe Bank Polski 95,— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 3. 12. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parwetel Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:

1) żyto 715 g/l.
2) pszenica 756 g/l.
3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne:

Owies 15 tonn par. Poznań 12,25
Owies 60 tonn par. Poznań 14,70
Żyto 30 tonn par. Poznań 14,75

Ceny orientacyjne:

Żyto (Usoсіб. słabe) 12,00—12,75
Pszenica (Usoсіб. słabe) 17,00—17,25
Jęczmień browarowy 14,50—15,50
Usosobienie spokojne.
Jęczmień 700—725 g/l. 13,75—14,25
Jęczmień 670—690 g/l. 13,25—13,50

Usosobienie spokojne.
Owiec (Usoсіб. spokojne) 14,75—15,50

Mąka
żytnia wyciąg 0-30% wł. w. 19,50—19,75
żytnia gat. I 0-45% wł. w. 19,00—19,50
żytnia gat. I 0-55% wł. w. 18,25—19,00
żytnia gat. II 45-55% wł. w. 15,00—16,00

Usosobienie spokojne.
pszena gat. IA 0-20% wł. w. 30,00—31,75
pszena gat. IB 0-45% wł. w. 29,25—29,75
pszena gat. IC 0-55% wł. w. 28,25—28,75
pszena gat. ID 0-60% wł. w. 27,25—27,75
pszena gat. IE 0-65% wł. w. 26,25—26,75
pszena gat. IIA 20-55% wł. w. 26,00—26,00
pszena gat. IIB 20-65% wł. w. 25,50—26,00
pszena gat. IID 45-65% wł. w. 23,25—23,75
pszena gat. IIF 55-65% wł. w. 21,25—21,75
pszena gat. IIG 60-65% wł. w. 19,75—20,25

Usosobienie spokojne.
Otręby żytnie stand. 9,25—9,75
Otręby pszen. grube stand. 10,25—10,75
Otręby pszenne średnie st. 9,25—10,00
Otręby jęczmienne 9,75—11,00
Rzepak zimowy 43,00—44,00
Rzepak zimowy 41,00—42,00
Rzepak zimowy 36,00—38,00
Słemie lniane 34,00—36,00
Gorzycza 25,00—30,00
Groch Wiktorja 21,00—23,00
Groch Folgera 9,50—10,00
Lubin niebieski 11,00—11,50
Lubin żółty 62,00—64,00
Mak niebieski 90,00—100,00
Konieczna czerw. surowa 120,00—130,00
Koniecz. czerw. 95-97% czyst. 75,00—95,00
Konieczna biała 160,00—175,00
Konieczna szwedzka 3,75—4,50
Ziemniaki ładalne 20
Ziemniaki fabr. za kilo % 16,50—16,75

Makuch lnian w taflach 13,50—13,75
Makuch rzepakowy w tafl. 19,50—20,00
Makuch słon. w tafl. 42/43% 21,00—22,00
Srut Soja 2,00—2,20
Słoma pszena luzem 2,60—2,80
pszena prasowana 2,25—2,50
żytnia luzem 2,75—3,00
żytnia prasowana 2,75—3,00
owsiana luzem 3,25—3,50
owsiana prasowana 1,50—2,00
jęczmień luzem 2,40—2,60
jęczmień prasow. 6,00—6,50
Siano zwykłe luzem 6,50—7,00
zwykłe prasowane 7,00—7,50
nadnoteckie luzem 7,50—8,00
nadnoteckie pras 7,50—8,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 2214,5 tonn, w tem żyta 612 tonn, pszenicy 357 tonn, jęczmienia 374 tonn, owsa 351 tonn.

Wiadomości

W Lipsku rozpoczął się piąty kongres „Frontu Robotniczego“. Bierze w nim udział 4.000 ludzi z całej Rzeszy.

Profesor uniwersytetu w Jenie, dr. Veil, kierownik klinik uniwersyteckich, otrzymał dymisję ze wszystkich zajmowanych stanowisk za to, iż wyraził się obraźliwie o jednym z przywódców szturmówek. Niezależnie od tego wytoczono mu proces o zniesławienie i wyrokiem sądu skazano na zapłacenie 3.000 marek grzywny.

W Rumunji w rafinerji naftowej w Gura Ocniței nastąpił wybuch, którego ofiarą padł monter, a dwóch robotników zostało ciężko poranionych. Katastrofa nastąpiła podczas montowania wentylu.

Ostatnio odbył się w Cetates Alba w Besarabji proces przeciw działaczom komunistycznym. Sąd skazał 36 oskarżonych na więzienie od 2 do 10 lat, okresowe pozbawienie praw obywatelskich oraz grzywny.

Na dworcu w Kiszyniowie grupa mężczyzn napadła niespodziewanie na strażników więziennych, usiłując odbić niejakiego Poloniewa, skazanego za komunizm na 7 lat więzienia. Trzech napastników aresztowano.

W Amsterdamie rozegrano 25 partję o mistrzostwo świata w szachach. Alechin grał białymi i początkowo miał lekką przewagę. Euwe wkrótce jednak zdobył dwa pionki, górując wyraźnie, tak, że przeciwnik poddał się. Obecnie Alechin ma 8 wygranych, Euwe 7, a 10 partj jest nierozegranych. Pozostaje jeszcze 5 partj.

W Indiach w Bengalu wybuchła nieznana epidemia, przypominająca paraliż mózgu. Są tysiące ofiar. Ludność jest ogarnięta paniką.

Handel mimo wrogich doktryn

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Berlin, 1 grudnia.

Mimo że narodowo-socjalistyczna Rzesza głosi, iż pod względem światopoglądowym jej największym wrogiem jest Rosja sowiecka, nie należy sądzić, że w Niemczech brak środowisk liczących na odrodzenie dawnych, dobrych stosunków niemiecko-rosyjskich. Świeżo dopiero ukazał się znanymi artykuł w „Manchester Guardian“ (streszczony i na łamach „Kurjera Poznańskiego“ przed kilku dniami), przypisujący sferom prorosyjskim w Rzeszy, m. in. generałowi Seecktowi, rosnący wpływ na politykę niemiecką.

Nie będziemy na tem miejscu dochodzili słuszności twierdzeń angielskiego dziennika. Może do ogłoszenia tych wielce sensacyjnych wynurzeń, blisko obchodzących Polskę, przyczynił się fakt, że „Manchester Guardian“ nigdy nie darzy Polski sympatją, podczas gdy dla Sowietów zawsze miał zrozumienie, co zaś do Niemiec, to przewrót hitlerowski zmienił jego dawną postawę filoniemiecką na Niemcom wrogą. Chcemy natomiast przytoczyć pewne zjawiska, bardziej w tej chwili uchwytnie, a dowodzące żywego zainteresowania zarówno Niemiec jak i Rosji dla wzajemnych obrotów handlowych. Po tym moście stosunków ekonomicznych zawsze mogą, prędzej czy później, przenikać idee politycznego zbliżenia.

W zeszłym miesiącu minęło 10 lat, odkąd unormowane zostały obroty handlowe Rzeszy z Sowietami. Organ niemieckich przyjaciół zbliżenia z Rosją — „Die Ostwirtschaft“ — poświęcił układowi z 12 października 1925 artykuł wstępny, w którym skreślił wzajemne aktywa i pasywa dziesięcioletnich stosunków handlowych.

Zamówienia rosyjskie, dla przemysłu niemieckiego — pisze „Ostwirtschaft“ — osiągnęły w latach 1926 do 1934 poważną kwotę 3,75 miljarda marek, przyczem zapłaćta dokonywana była przeważnie w złocie lub srebrze. Tą drogą stała się Rosja poważnym dostawcą złota dla Niemiec. Poza tem mogli Niemcy nabywać liczne surowce w drodze clearingowej, a więc bez nadwyżniania własnego zapasu dewiz. Rola Sowietów jako dostawcy surowców dla Niemiec wzmożła się w ostatnim roku. Import Rzeszy z Z. S. S. R. wynosił (od stycznia do września):

	w r. 1933	r. 1934	r. 1935
milj. marek:	140,2	137,9	160,6

Wobec licznych utrudnień, na jakie natrafia dziś import surowców z zagranicy do Niemiec, rola Rosji jako dostawcy ma niemałe znaczenie dla gospodarstwa niemieckiego.

Wprawdzie nie tak dobrze przedstawia się sprawa po stronie eksportu niemieckiego. Ale są tu zapowiedzi poprawy. W kwietniu r. b. zawarty został układ z przemysłem niemieckim, na mocy którego Rosja otrzymała dla swoich zamówień na rynku niemieckim kredyt długoterminowy (częściowo do r. 1941) w wysokości 200 milj. marek. Dopiero pewna część (ok. 75 milj.) tej sumy została wyzyskana, czyli że przemysł niemiecki znajduje się jeszcze w pełni pracy dla rynku rosyjskiego. Ze kredyt ten przynany został w dobie nader ostrego napięcia stosunków politycznych między Trzecią Rzeszą a Sowietami, jest wskazówką, że polityka nie wpływa na handel, a zatem nie zanoszą się na likwidację wzajemnych stosunków handlowych.

Piętą achillesową normalnego handlu Rosji z resztą świata była zawsze kwestja finansowania obrotów. Sowiety domagały się, jak wiadomo, dużych kredytów od dostawcy. To też zwyciężał z reguły ten konkurent, który zdolny był dać Rosji najkorzystniejsze warunki spłaty za towary.

Słabą stroną dzisiejszego handlu zagranicznego Niemiec jest ich ostra gospodarka dewizowa. Wiele krajów — w tem i Polska — odczuło ją na własnej skórze, nie mogąc wydobyć z Niemiec zapłaty za dostarczony towar.

W tych warunkach trudno marzyć, by między dwoma kontrahentami o tak wyraźnie przeciwnych interesach i gospodarczych dojść mogło do wzmożenia wzajemnych obrotów. Chyba że-

by conajmniej po jednej ze stron doszło do poważnych zmian w strukturze handlu zagranicznego.

Otóż fakt taki obecnie się zarysowuje, tylko że sprawa nie wychodzi z Niemiec, lecz z Rosji.

Pisał o tem niedawno na łamach moskiewskiej „Prawdy“ komisarz handlu zagranicznego Rozenholz, — twierdząc, że stabilizacja aktywnego salda handlowego Rosji oraz wzrastająca produkcja złota pozwoliły zmniejszyć wielką część długu zagranicznego Rosji oraz nagromadzić znaczne ilości złota i dewiz. Odnośnie do samych Niemiec spadło zadłużenie Rosji z 1200 milj. rubli w r. 1933 do 60 milj. rb. obecnie. Innymi słowy: ciężkie zadłużenie Rosji wobec zagranicy i związane z tem obciążenie handlu sowieckiego wysokimi procentami ma się ku końcowi. Najważniejszą zaś konkluzją jest, że przyszłe transakcje Sowietów z zagranicą — jak twierdzi Rozenholz — dokonywane będą gotówką.

Wynurzenia komisarza spraw handlu zagranicznego przyjęte zostały w Niemczech z wielkim zaciekawieniem. Gdyby zapowiedź handlu gotówkowego się sprawdziła, odpalony główna zaporą, na jaką cierpią stale teraz obroty niemiecko-sowieckie wobec konieczności własnej surowej polityki dewizowej Rzeszy. W tem świetle wnosi więc poprawa wewnętrznej położenia Rosji sowieckiej wiele optymizmu do przyszłych obrotów Niemiec z Rosją.

Zdają sobie z tego sprawę niemieckie sfery przemysłowe które nigdy nie straciły swych dawnych kontaktów w Moskwie. Dlatego już teraz przygotowuje się niemiecki świat gospodarczy na rokowania w kwietniu roku przyszłego, które dotyczyć będą prolongaty — ewentualnie już na nowych warunkach — układu handlowego z kwietnią r. bieżącego.

B. L.

UWAGI

Kto czytuje londyńskiego „Timesa“, temu nieobca jest stała rubryka, zawierająca listy czytelników do redakcji. „Letters to the Editor“ jest rubryką w Anglii wielce popularną. Choć listów takich nadchodzi do „Timesa“ około 300 dziennie, nikły tylko ułamek — w braku miejsca — może być publikowany.

Listy pochodzą z różnych sfer, dotyczą wszelakich tematów. Ponieważ listy drukowane są z pełnym podpisem, a nawet adresem nadawcy, łatwo się przekonać, jak wybitne częstokroć osobistości zabierają tą drogą głos.

Owe listy od czytelników są czemś wielce charakterystycznym dla umysłowości angielskiej. Są one wykładaniem pragnienia dyskusji u najszerszych mas społeczeństwa angielskiego, — pragnienia, które jest podstawą parlamentaryzmu i samorządu angielskiego, które zarazem jest w Anglii racją istnienia niezależnej prasy.

Idealem obywatela nie jest zamknięty w czterech ścianach odludek, zajęty hodowaniem oderwanych doktryn, lecz uspołeczniony praktyk, którego idee przeszły przez ogień dyskusji z innymi, mu podobnymi. Główną szkołą ich wszytkich jest — szkoła życia.

*

Pewna wiedeńska autorka bawiła niedawno w Londynie, interesując się tam współczesną twórczością literacką. Spostrzeżenia swe zamieściła na łamach pewnego dziennika, gdzie pisze m. in. co następuje:

„Autora niezrozumianego przez społeczeństwo spotyka się tutaj o wiele rzadziej, niż na kontynencie. Przypominam sobie pewien wytworny obiad w Hyde Parku, którego uczestnicy, dobrze ubrani i weseli, należeli prawie wyłącznie do niesamowitego kłonu piszących. To też ich powieści są żywcem tak prawdziwe. Wyrastają one organicznie z życia samego autora, a nie rodzą się sztucznie w atmosferze mizantropu. Tylko rzadko kiedy udaje się autor w bezładne strony.“

To organiczne wylanianie się poszczególnych procesów życiowych z organicznego podkładu życia jest rzeczą charakterystyczną zarówno w sztuce, jak i w polityce Anglii.

*

Naczelny redaktor „Frankfurter Zeitung“ odbywa obecnie podróż informacyjną po Anglii, z której nadsyła spostrzeżenia. W związku z ostatnimi wyborami i rekonstrukcją gabinetu Baldwina zastanawia się nad odmiennymi w Anglii niż gdzieindziej sposobami odnawiania ekipy rządzącej. Raczej „zmieniają się tylko portfele, niż grupy ludzi, niemi wyposażone“.

Tak jest zarówno w Londynie, jak w Paryżu. Wytwarza to w rządach element wielkiej stałości, nawet gdy zmieniają się nazwiska pojedynczych szefów resortów.

„W Anglii i we Francji — tu w drodze wyborów, tam przez głosowanie w izbach — zwykło się dawać ministrom jedynie lekkie uderzenie, by ich ukarać, lub przestrzec. Nie usuwa ich się całkowicie z życia“. I dodaje obserwator niemiecki z widocznym żalem: „U nas natomiast nie znano nigdy pardonu. Mogło to mieć swe uzasadnienie, ale zużycie ludzi było olbrzymie, a zaszczyt i przyjemność urzędowania krótkotrwałe. Zważmy niezwykle spotrzebowanie ludzi w Niemczech w ostatnich 20 latach, którzy stali na czele i wnet zszczyty te opuścili. Tymczasem w Anglii następuje po upadku rychło zmarłych chwastanie“.

Na Anglii mamy przykład, że tylko metoda szanowania ludzi i oszczędzania sił w życiu politycznym — prowadzi naród do wielkości.

W AFRYCE SROŻY SIĘ GŁÓD

Na zajętych terenach w Abisynji wojska włoskie rozdają żywność zgłodniałym dzieciom abisyńskim.

Kłopoty greckiego monarchy

Pierwsze dni rządów króla Jerzego II w odzyskanej ojczyźnie nie przysporzyły restytuowanemu monarsze dowodów, że grecki charakter narodowy zmienił się na lepsze. Nie przebrzmiały jeszcze odgłosy powitań powracającego na tron króla, a oto Jerzy II znalazł się już w sytuacji wybitnie kłopotliwej w stosunku do tych, którzy najgoręcej orędowali na rzecz odbudowy monarchji.

Zaraz na wstępie objęcia rządów przez króla Jerzego wyłoniła się sprawa takiego ułożenia stosunków wewnętrznych kraju, aby najszybciej zabliznić rany po krwawych walkach domowych między republikanami z pod znaku Venizelosa i autorytatywno-monarchistycznymi stronnikami gen. Kondylisa i Metaksasa. Król Jerzy uznał za konieczne stworzyć ku temu odpowiednie warunki przez powołanie pozapartyjnego rządu, spośród osobistości, pozostających poza niedawnymi walkami politycznymi. Po pewnym okresie takich rządów miano przystąpić do nowych wyborów w całym kraju, opartych o system bezpośredniego głosowania i proporcjonalności.

Dla przypiecztowania powszechnego pogodzenia Greków restytuowany monarcha kazał przygotować amnestję, obejmującą również przywódców rewolucji marcowej, a więc Venizelosa, gen. Plastirasa, gen. Kammenosa itd. Zamierzenie króla znajduje poklask w kraju, lecz nie wśród polityków, którzy wybili się na czoło rządów Grecji w ostatnich miesiącach.

Z wyraźną niechęcią odnosi się do planów Jerzego II dotychczasowy regent gen. Kondylis. Wojskowy ten, o wielkich ambicjach, pragnąłby widzieć, aby monarchja grecka miała raczej charakter dyktatorskiej. Rolę dykta-

tora u boku króla, na wzór Mussoliniego przy królu włoskim — Kondylis wyznaczył zdaje się sobie. Dlatego nie znajduje koncepcja „ukoronowanej demokracji“ uznania w oczach niedawnego regenta, który władzę w kraju sprawował w oparciu o koła wojskowe. Według doniesień korespondentów prasy francuskiej bezwzględne poczyny wojskownicy, które zagarnęła cała administracja kraju, poderwały wśród ludności dawne sympatie do armji. W związkach wojskowych, sterowanych przez Kondylisa, liczone na to, że wojskowość zachowa swe uprzywilejowanie nadal, przez to, że Kondylis zostanie głową rządu w odbudowanej monarchji.

Wszystkie te rachuby przewrócił jednak król Jerzy, który wyznaje zasadę, że do żołnierzy należy obrona granic państwa; polityką zajmują się natomiast powołani do tego męzowie stanu. Są to kanony zachodnio-europejskiej demokracji, której Jerzy II przypatrywał się dokładnie podczas kilkunastoletniego przymusowego pobytu na wygnaniu w Anglii i we Francji.

Powierzenie rządu Demertzisowi, który w sobotę wieczorem uzyskał u króla zatwierdzenia całej listy gabinetu wskazuje, że król zdecydowanie wkracza na drogę rozgraniczania kompetencji wśród odpowiednich czynników. Z nowego rządu usunięto całkowicie wojskowych. Nawet teki o charakterze obrony kraju: wojsko, lotnictwo i marynarka — znalazły się znowu po długim czasie w ręku nieczynnych wojskowych.

Niedzielne ogłoszenie amnestji powszechnej, obejmującej również przywódców rewolucji marcowej, oraz zwrot majątków skonfiskowanych — czemu sprzeciwiał się tak stanowczo Kondylis ze swoim otoczeniem urządzając na-

wet pod pałacem królewskim burzliwą demonstrację, skierowaną przeciwko republikanom, wskazując na zwycięstwo woli nowego suwerena. Na napięcie zaś, jakie w związku z ogłoszeniem amnestji wytworzyło się między królem greckim i niedawno samodzielnie decydującym Kondylisem, wskazuje piątkowe doniesienie „Echo de Paris“ z Aten, według którego król Jerzy miał już zagrozić zrzeczeniem się tronu i natychmiastowym opuszczeniem Grecji.

Zbliżenie króla z republikanami dotąd nie nastąpiło. Do zwycięstwa króla w pojedynku z Kondylisem przyczyniła się pomoc rojalistów z pod znaku Metaksasa oraz ludowców Tsaldarisa, których król pozyskał zapewnieniem, że nie zamierza uszczuplić praw zgromadzenia narodowego.

Trudno przewidywać rozwój wypadków w odbudowanej monarchji greckiej: potoczą się one jednak bardzo wartko dopiero z chwilą powrotu z wygnania Venizelosa i Plastirasa, którzy wypowiedzieli się do swych stronników za rzeczowem stanowiskiem do monarchji i nowego ustroju. Bodaj największą niewiadomą stanowią teraz Kondylis i zawiedzeni w swych nadziejach wojskowi.

Szczegóły porwania synka profesora

Marsylja. (PAT.) Prasa podaje szczegóły porwania synka profesora wydziału lekarskiego uniwersytetu marsylskiego, dr. Malmejac. Porwanie to nastąpiło 27 listopada. Do piastunki, bawiącej się z dzieckiem w ogrodzie, podeszła jakaś nieznajoma, oświadczając, że prof. Malmejac jest raniony i wzywa ją do siebie. Przez ten czas nieznajoma zaofiarowała się dopilnować dziecka. Piastun-

ka pobiegła do domu, gdzie dowiedziała się, że wprowadzono ją w błąd. Gdy powróciła do ogrodu, dziecka nie zastała. Również zniknęła owa tajemnicza nieznajoma. Dziecko porwane zostało w samochodzie przez nieznaną sprawców. 30 listopada rodzice porwanego chłopca otrzymali list z żądaniem okupu w sumie 50.000 fr.

kiem na czele nie pomija żadnej sposobności, by dać wyraz swym serdecznym uczuciom dla braci Jugosłowian i ich pięknego kraju — zainicjował w racji święta siedemnastolecia zjednoczenia Jugosławii uroczystą akademję w auli uniwersyteckiej. Pięknie w zieleni i narodowe emblematy jugosłowiańskie i polskie przystrojona sala zgromadziła liczne grono przyjaciół sprawy słowiańskiej.

Rozpoczęto akademję słowem wstępem prezesa stowarzyszenia dr. Woźniaka, poczem po odegraniu hymnu jugosłowiańskiego przez orkiestrę 57 p. p. referat na temat „Jugosławia nad Jadraniem” wygłosił prof. U. P. p. dr. St. Pawłowski. Na zakończenie pierwszej części programu p. O. Woźniakowa zaśpiewała trzy pieśni jugosłowiańskie: oryginalną w melodyce pieśń Hrścića „Bila jednom ruža jedna”, pieśń Barbary z op. „Medvegradska Kraljica” Szawicia, oraz pełna temperamentu „Na nocistu” Gotovca. — Świeży i silny głos śpiewaczki i doskonale zaznaczona fraza muzyczna zaprodukowanych pieśni uwydatniły dobrze odrębną ich oryginalność i urok.

W dalszym ciągu programu wykonała dwie recytacje „Źródło” i „Chram” Ante Dukića art. dram. p. J. Poraska, a artysta opery p. R. Wraga zapoznał nas z pieśniami Gotovca i Parca — narodowymi kompozytorami jugosłowiańskimi. Piękny bas artysty zapanował nad rozległą salą auli, a najlepiej uwydatnił się w dodanym na bis naddatku. Wiazanka melodyj jugosłowiańskich, zagrana przez orkiestrę 57 p. p., zakończyła muzyczną część programu akademji. Nastroj uroczystości podniósł jeszcze akt nadania konsulowi Królestwa Jugosławii w Poznaniu, p. dyr. Szeffsowi, dyplomu członka honorowego Hymnów narodowych polskim zakończono akademję.

Trzy raty

Kierownik ministerstwa wyznał rel. i oświecenia publ. rozporządzeniem z dnia 26 listopada r. b. ustalił w drodze wyjątku rozłożenie opłat akademickich na 3 raty.

Pierwsza płatna najpóźniej 10 stycznia, druga 10 marca, trzecia 10 maja 1936 r.

Jak wiadomo, ulgi w uiszczaniu czesnego były jednym z głównych postulatów narodowej młodzieży akademickiej.

W sprawie obniżania płac

Min. op. społ. wydało do wszystkich inspektorów pracy okólnik w sprawie przeciwdziałania obniżkom płacy.

W szeregu warsztatów i w licznych poszczególnych zakładach pracy, głosi okólnik, ujawniają się w ostatnich czasach poważne tendencje do obniżania zarobków robotniczych i pracowników umysłowych. Dokonane ostatnio obniżenie minimum wolnego od podatków oraz zwiększenie opodatkowania pracowników nakazuje dolożyć wszelkich wysiłków, ażeby zachowana została maksymalna zdolność konsumcyjna szerokich mas ludności miejskiej, składającej się w znacznym stopniu z pracowników przemysłowych i handlowych.

Z tych względów, celem utrzymania możliwości zbytu dla płodów rolnych i artykułów produkcji przemysłowej winni inspektorowie pracy usilnie przeciwdziałać wszelkim próbom obniżania zarobków, dokonywanym bądź w drodze wypowiedziania obowiązujących umów zbiorowych lub jednostronnego obniżania płac, bądź też w drodze masowego przenoszenia robotników do niższych kategorii płac w ramach danej umowy.

Rozwój żeglarstwa poznańskiego

Sport żeglarski nazwany jest sportem królewskim nie dlatego, że jest uprawiany przez królów, ale przede wszystkim z powodu małej dostępności dla szerokiego ogółu. Coprawda obecnie zmieniło się dużo na lepsze, lecz ujeżdżanie na „korytku” po Warcie, czy nawet zagłowanie po jeziorze Kierskim nie daje tych przyjemności, co wyprawa na „prawdziwym morzu”. Takie wyprawy są kosztowniejsze, potrzebny jest odpowiedni jacht, oraz pewne zasoby wiedzy i finansów.

Mimo tych trudności, zainteresowanie żeglarstwem na terenie Wielkopolski jest duże, istnieje bowiem w Poznaniu siedem organizacji zrzeszających amatorów tego sportu. Ponieważ tylko jedyny „Jachtklub Wielkopolski” jest zrzeszony w Polskim Związku Żeglarskim, niema w Poznaniu okręgowego związku. Rolę jego spełnia natomiast „Międzyorganizacyjny komitet żeglarski”, który reprezentuje interesy żeglarstwa poznańskiego i koordynuje prace.

W skład komitetu wchodzi: „Jachtklub Wielkopolski”, „Wilki Morskie”, „L. M. K.” przy gimn. Bergera, Oddział wodny „Z. S.”, „Surma” oraz „13 druż. harcerek”. „Komitet” zorganizował regaty międzyklubowe wiosenne, połączone z uroczystością oficjalnego otwarcia sezonu i „Dniem morza” oraz regaty jesienne. Ponadto odbyto regaty wewnętrzne, które zorganizowały „Wilki Morskie” i „Jachtklub Wilk.”.

Cały ruch żeglarski ogniskuje się na jeziorze w Kiekrzu, gdzie znajdują się wszystkie żagłówki w liczbie około 40. Nie-

stety większość z nich to łodzie nieklasowa. Własne przystanie mają „Wilki Morskie”, „Z. S.” oraz „Jachtklub Wilk.”. Ponadto przystań swą posiada niezrzeszony w „Komitecie” siódmy klub mianowicie „Akademicki Związek Morski”.

Duży wysiłek kierują kluby ku szkoleniu nowych zastępów żeglarzy. Odbyły się więc w Kiekrzu dwa kursy miesięczne dla harcerzy z terenu Wielkopolski oraz dwutygodniowy kurs gimn. Bergera. Nadto członkowie klubów brali udział w kursach ośrodków morskich: P. U. W. F. i P. W. w Gdyni, „A. Z. M.” w Jastarni oraz harcerskim również w Jastarni. Uczestnicy kursów brali udział w „plywankach” (wyjazd jachtem na dłuższy rejs) między innymi: „Temidą” do Szwecji („W. M.”), „Zawiszą Czarnym” 6 tyg. rejs po Bałtyku i Morzu Północnym („W. M.”), jachtami P. U. W. F. i P. W. do Szwecji, Danii i Lotwy („J. W.”), „Szkwałem” trzy wyprawy do Kopenhagi, do Sztokholmu i Visby oraz do Kalmaru w Szwecji i wreszcie „Swarocem” objazd po Bałtyku (ostatnie z udziałem członków „AZM”).

Wycieczek śródlądowych urządzono mało.

Poza Poznaniem i jeziorem kierskim uprawiane jest żeglarstwo prawie na wszystkich większych jeziorach Wielkopolski, a szczególnie na Gopie. Głównymi propagatorami są przytem harcerze, którzy „zdobywają” żagłówki własnymi siłami. (wz)

Turniej ping-pongowy w Poznaniu

W ubiegłym tygodniu w salach Okr. O. W. F. przy ul. Bukowskiej odbył się turniej ping-pongowy, w którym wzięło udział przeszło 60 osób.

Poszczególne wyniki w grupach: Panie: 1. Białkowska przed Sekulanką, Kaczmarkówną i Ratajczakówną.

Panowie niestowarzyszeni do lat 16: 1. Wejshof; 2. Zgola; 3. Matuszkowiak; 4. Rybarczyk. Wysoki poziom gry.

Panowie niestow., ponad lat 16: 1. Gendera; 2. Cichocki; 3. Sonnek; 4. Gburczyk.

Stowarzyszeni: 1. Grzechowiak (K. P. W.); 2. „Kierot” (K. P. W.); 3. Kamiński (H. C. P.).

Zwycięzcy otrzymali nagrody w postaci żetonów i dyplomów.

Giełka atletyka

W zaplanowanych mistrzostwach Polski, które odbędą się w dn. 7 i 8 bm. w Katowicach, startować będą następujący zawodnicy:

W wadze koguciej: Rozpieszcz (Poznań), Rokita (Warszawa), Kuchta (Śląsk Opol.), Fojt i Ruda (Śl. Górny).

W piórkowej: Grodzki (Poznań), Pyć (Warszawa), Dworok, Kuligowski i Kawał z Łodzi.

W lekkiej: Gorzan (Poznań), Ślajak i Konwa z Warszawy, Kryszmalik II, Bajorek (Kraków).

W półśredniej: Tuszyński (Poznań), Szajewski (Warszawa), Hintz (Łódź), Gross (Kraków), Kurz, Maruszewski i Kuligowski (Śląsk).

W średniej: Łukasiewicz, Biskupski (Poznań), Książkiewicz (Warszawa), Kryszmalik I, Jakubowski (Łódź).

W półciężkiej: Gaśowski (Poznań), Falkiewicz (Warszawa), Masny (Kraków), Urgacz (Śląsk).

W ciężkiej: Günter (Poznań), Turek (Łódź), Nigryn (Kraków), Gwóźdź i Gazda ze Śląska (PAT)

Kolarstwo

Zarząd PZTK mianował przewodniczącym komisji sportowej kapitana szosowego E. Pobudejskiego. Na komisarza krakowskiego OZTK mianowano p. Sylwestra Chudobę. Za nieregulowanie składek członkowskich w przewidzianym terminie zawieszono w prawach Warszawskie Tow. Cyklistów do czasu uregulowania zaległości. Polecono poszczególnym okręgom zwołanie na swoich terenach konferencji klubów z zeszłych dla omówienia programu turystycznego na sezon 1936 r.

Przed olimpiadą

Gimnastyczny obóz przedolimpijski. W związku z przygotowaniem do igrzysk olimpijskich w Berlinie, Sokół organizuje w czasie świąt Bożego Narodzenia zimowy obóz przedolimpijski dla czołowych gimnastyków.

Obóz organizuje się w Centralnym Instytucie W. F. na Bielkach pod Warszawą. W obozie weźmie udział 15 mężczyzn i 15 kobiet.

Piłka nożna

Warta Ib — 7. baon saperów 1:6 (1:3).

HCP. i San 4:0 (2:0). Spotkanie towarzyskie, rozegrane na arenie lazarskiej na śliskim błotnistym boisku, wygrał zastęp mistrz jesienny klasy A OZPN, który pod względem kombinacyjnym i technicznym zdecydowanie górował nad ambitnie i ofiarnie, lecz słabiej niż zwykle grającym „Sanem”. Poza 15-minutowym okresem w drugiej części gry, kiedy to „San” zagrażał niebezpiecznie bramce II. C. P., przeważał wyraźnie HCP, dla którego bramki zdobyli Narożny, Sadański i Musielak. Sędziował p. Kakiet.

„LKS.” i „Union-Touring” 2:1 (0:1). — Łódź. — W spotkaniu towarzyskim ligowa drużyna „LKS.” pokonała mistrza Ł. O. Z. P. N. „Union-Touring” nieznacznie w stosunku 2:1. Mecz miał przebieg ciekawy, gdyż do przerwy prowadzili „Turycy”.

Reprezentacja Budapesztu pokonała w międzymiastowym spotkaniu jedenastkę Paryża zdecydowanie w stosunku 5:1 (3:0). (Tel. wł.)

W Świętochłowcach ligowy „Śląsk” rozegrał spotkanie towarzyskie z beniaminkiem ligi „Dębem”, który, jak wiadomo, przegrał ubiegłej niedzieli z poznańskim „H. C. P.”. Mecz, który wywołał duże zainteresowanie, zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 2:2 (1:1). Bramki zdobyli dla „Śląska” God, dla „Dębu” Koszecki. (c.)

Nowy rozdział sal gimnastycznych

W ostatnich dniach dokonany został nowy rozdział sal miejskich między poszczególnymi klubami, który przedstawia się następująco:

Sala przy ul. Berwińskiego: Sokół (Lazary) (w poniedziałki i piątki od godz. 18 — 21), San (wtorki 19 — 21), Poczta P.W. (czwartki 19 — 21).

Sala przy ul. Stromej: Harc. KS. żeńskiej (wtorki i piątki 16 — 18), Diana (wtorki i piątki 18 — 19.15), Kalamajski (wtorki i piątki) 19.15 — 20.15).

Sala przy ul. Cegielskiego: Legja (pon. i czw. 18 — 21), KSM. żeńskiej (śr. 19 — 21).

Sala przy ul. Wyspiańskiego: KSM. żeńskiej (pon. 19 — 21), AZS. (pon., wt., śr., czw. i ptk. 17 — 19), Pogoń (śr. i ptk. 19 — 21).

Sala przy ul. Słowackiego: ZHP. 7 druż. (pon. i czw. 17 — 19), Sokół (Jezyce) (pon. i czw. 19 — 21 oraz wt. 18 — 19.30), Goplana (wt. 19.30 — 21 i ptk. 18 — 19.30), Warta (śr. 19 — 21 i ptk. 19.30 — 21).

Sala przy ul. Prądzyńskiego: KSM. żeńskiej (pon. 19 — 21), Sokół (Wilda) (wt. 18 — 21 oraz czw. i ptk. 19 — 21), Kol. P.W. (śr. 17 — 21 oraz czw. i ptk. 17 — 19).

Sala przy ul. Bydgoskiej: Sokół (Śródką) (pon., czw. i ptk. 18 — 21), PPKK. (wt. 19 — 21).

Sala przy W. Garbarach: Kręglewski (pon. i czw. 15.30 — 17.30), KSM. żeńskiej (wt. 19 — 21), Poczł. P.W. (śr. 19 — 21).

Sala przy Publ. Szk. Dokszt. Zaw. nr. 1: Sztetker (pon. i czw. 20.15 — 21.30), Pozn. Okr. Zw. Kol. (wt. i sob. 20.15 — 21.30), YMCA. (śr. i ptk. 20.15 — 21.30).

Sala przy Zielonych Ogródkach: Sokół (cały tydzień od 18 — 21).

Sala na Winiarach: KSM. żeńskiej (wt. 19 — 21).

Sala na Solaczku: KSM. żeńskiej (ptk. 19 — 21). (wz)

PASTILLES VALDA
oczyszczają i wzmacniają drogi oddechowe
W sprzedaży w aptekach i składach aptecznych

ng 19 051

Nowe ceny węgla

Warszawa. (PAT.) W dniu 2 b. m. min. przemysłu i handlu dr. Roman Górecki podpisał na podstawie rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 6 kwietnia 1932 r. w sprawie regulowania obrotów węglem, dekret o ustanowieniu nowych cen węgla w sprzedaży z kopalni na rynek krajowy.

Na podstawie tego dekretu ceny węgla w gatunkach grubych (opałowego) zostały obniżone o 13 proc. a ceny węgla przemysłowego zostały średnio o 7 proc. Przy zamawianiu węgla w t. zw. potocznie kostką, kopalnie będą doliczać zł 150 od każdej tony.

Niezależnie od powyższego dla kresów wschodnich obniżka wyniesie średnio 20 proc. Nowy cennik wejdzie w życie z dniem ogłoszenia.

y-Kój: go mmarwodyodwok dawm wc

O państwo „duchów”

Wilno. (Tel. wł.) Trwający od trzech dni proces spirytystyczny przeciwko malarzowi Grużewskiemu i jego bratu Ludwikowi, oskarżonym o wprowadzenie w błąd Bronisława Wróblewskiego co do utworzenia z woli „duchów” w majątku Wizulanu specjalnego państwa, zapadł wyrok, uniewinniający podsądnych i oddalający powództwo cywilne.

Sąd stanął na stanowisku, że inicjatywa odbywania seansów wyszła od śp. Wróblewskiego. Zyl on 14 lat chimera fantastycznego państwa, którego cele były mu znane. Z 24-letniego młodzieńca, Marjana Grużewskiego, zrobił geniusza, do którego sprowadził do Wizulan z całej Polski gości, aby podziwiali niezwykle zdolności medjalne. Wierzył, że z jego malarstwa w transie dorobi się dużej fortuny.

Bratem malarza, Ludwikiem, nieprzygotowanym do administracji, zmarły Wróblewski wyreczał się jako pełnomocnikiem. Możliwe, że z tego tytułu pozostały należności u Grużewskiego, czego przewód sądowy nie udowodnił. Trybunał uznał brak podstaw do wydania wyroku skazującego.

Fala złota

Rzym. (PAT.) Król złożył do dyspozycji Mussoliniego znaczną ilość sztab złota i srebra, które przekazano do Banca d'Italia.

Posłowie do izby oddadzą skarbowi swe medale.

Włosi z Tunisu przystali dar dla rady ministrów w postaci 14 kg złota.

W Genui zabrano 200 kg złota na skarb.

Znany uczonek lekarz rosyjski Woronow, przebywający obecnie we Włoszech, złożył do dyspozycji rządu 1 kg złota.

Akademja jugosłowiańska

Stowarzyszenie Polsko - Jugosłowiańskie w Poznaniu, którego żywotny i pełen inicjatywy zarząd z dr. Woźnia-

Puder BEBE SZOFMANA CHŁODZI, KOI USUWA ZAOGNIENIA U DZIECI

ng 18 131

FELJETON KULTURALNY

DZIESIĘĆ LAT TEMU ZMARŁ AUTOR „CHŁOPOW”

(Na jutrzejszą rocznicę zgonu: 5. XII. 1925)

Napisał Zygmunt Wasilewski

BEZPOŚREDNIO po wspominkach o Żeromskim wspomniać muszę w tem miejscu o Władysławie Reymontcie. — Dziwnie się skojarzyły ży-

woty i mogły tych dwu sławnych, a rówieśnych sobie powieściopisarzy. Na kartach historii literatury nazwiska te zawsze będą razem, bo i w życiu tak było — patrzyliśmy przecież na to szlachetne współzawodnictwo wielkich talentów. Patrzał na nie cały świat literacki, skoro instytucja Nobla ważyła się, któremu z nich przyznać nagrodę. Zwyciężył Reymont.

Nie to jednak ważne, że jednocześnie zmarli, lecz to ważne, że jednocześnie takie dwa talenty wykwitły. Jeśli datę urodzin tych talentów ustalimy na r. 1890, to w obrazie 35 lat ich twórczości dostrzeżemy, jakby w wykresie, dwie linje prądów ideowych, które w tem pokoleniu ścierały się z sobą. Tem wyrazistsza jest wymowa różnic między tymi pisarzami, że obaj mieli wiele wspólnego: jedną szkołę pisarską mistrzów starszego pokolenia, obaj pochodzili ze wsi, jednakowo na umiłowaniu ludu oparli swą ideowość, obaj przytem byli patriotami.

Żeromski wyszedł z dziedzictwa kultury szlacheckiej, Reymont, acz sfera jego była raczej drobnomieszczkańska, był dzieckiem kultury ludowej. Reymonta stosunek do świata był bardziej bezpośredni, gdy Żeromski patrzył na świat przez okulary tradycji i doktryn. Reymont zaczynał wszystko na nowo. Gdy tamten widział obecność porównawczo przez zestawienie z tem, co było i z troską o to, co będzie, ten chwyciwy był rzeczywistości, pragnął widzieć, co jest. Tamten wypadł często z roli artysty, aby na rzecz patrzeć ze stanowiska Etosu, ten był bez skazy realistą. Żeromski, wprowadzając do dzieła moment liryczny, odsłaniał swoje stanowisko i swój aparat wewnętrzny, Reymonta psychiki nikt nie uświadczy, on sam jest w dziele niewidzialny, przemawia do nas obrazem rzeczy, autor nie zdradzi się nigdy ze swem uczuciem. Gdy Żeromski osobistą słabość w zetknięciu się z życiem podnosi do znaczenia środka poetyckiego, którym jedna sobie łatwo czytelnika, Reymont nigdy słabości swej nie wyjawia.

Reymonta pomówić można jedynie o uczucia właściwe artyście, jak ciekawość, radość widzenia, żądza wydobycia z rzeczy odpowiedniego wyrazu. Nieprzerparta ciekawość życia była jego siłą poetycką. Była to siła pierwszego wejścia, cechująca go, jako człowieka nowego. Owa ciekawość Reymonta była wykładnikiem umysłowym żądzy życia. Kogokolwiek z twórców poprzednich wymienimy, każdy miał do chłopca jakąś ciekawość kwalifikowaną. Dygasiński sprawdzał na chłopie teorie naukowe, Prus rozwiązywał pewne zagadnienia moralno-społeczne, Żeromski usiłował być społecznikiem, Reymont nie chciał czego innego, jak tylko chwytać życie na gorącym uczynku. Działal jednym syntetycznym — myślnym wyczuwania życia we wszystkich postaciach i natężeniach. I tu był wielkim artystą. Władal jako artysta zasadniczym myślnym, leczącym w podstawie wszystkich instynktów i stanowiącym potężny środek poznawania intuicyjnego.

Reymont wskutek tego był jasnowidzem, bo ta intuicja pozwałała mu na rzut oka z tego, co zmysłem się narzuca, chwycić istotę zjawiska żywego w jego trwałym „Statystycznym” obrazie, jak i w napięciu dynamicznym, jeśli przedstawić chciał to zjawisko w stanie czynnym. Ten dar widzenia głębokiego robił go urodzonym psychologiem. Jako artysta, który ma za zadanie narzucić czytelnikowi swoje widzenie, postępował w ten sposób, że ów rys zasadniczy uwydatniał, nawet wyolbrzymiał. Czytelnik stawał przed jego obrazem zdumiony, że to, na co patrzył, nie widząc — dzięki artyście widzi wskroś

Nie umiałby pewno wytłumaczyć rozumowo odkrytej prawdy; on ją widział i pokazywał postaciowo i tą rewelacyjnością prawdy porywał. Porywał właśnie dlatego, że jego prawda nie była jakąś przypadkowa, tyżająca efektywnego szczegółu, lecz wynikała z utrafienia w sedno zjawiska. Bo ten zmysł wewnętrzny wyczuwania życia ma to do siebie, że opiera się na harmonijnym działaniu wszystkich zmysłów, przez które stykamy się ze światem.

Wyobraźnia Reymonta — potwierdź mi to każdy — nie była specjalnie malarską, czy słuchową bądź ruchową, to była składkowa, harmonijna praca wszystkich zmysłów, działających na świadomość pisarza przez jedną soczewkę.

Prozie Reymonta udziela się rytm duszy, tworzy całem jestestwem, w uniesieniu radosnym zdobytej prawdy. Tam, gdzie artysta jest pod władzą swych widzeń naturalnych, tam proza jego staje się muzyką, wpada w rytm, śpiewa lub wybucha. Twórczość jego wtedy jest żywiołowa. Odwrotnie zaś, gdy artysta bierze się po literacku do rzeczy, które go przez zmysły nie ponoszą, wtedy przestaje grać jego proza, wtedy obraz błaknie w wyrazie, prawda staje się zgadywana.

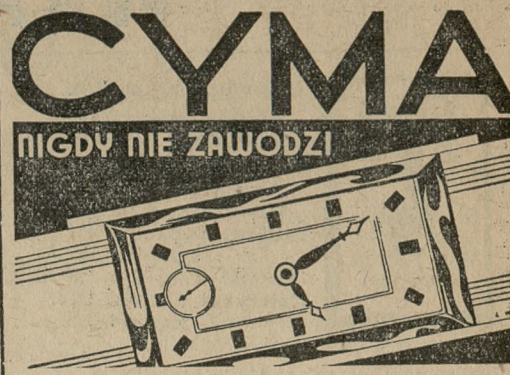
Nie była to jednak tylko klisza. W tym naturalnym talencie widzenia życia trzeba widzieć prototyp wogóle wielkiej twórczości. Reymont przecież

żył wraz ze swym modelem, którym było życie jego środowiska, chłonał w siebie jego dumania, marzenia, idee, dążenia. Z tego świata, który leżał przed nim, jak otwarta księga, doczytywał się głębszej myśli dziejowej. Prawda życia, traktowana zrazu z bezwzględny realizmem w swoich kształtach zmysłowych, rosła w jego oczach pod działaniem fermentów myśli, mającej gdzie końce metafizyczne.

Opis biologiczny urasta w jego dziełach do napięcia epicznego. Reymont był wielkim epikiem życia polskiego.

W tem świetle trzeba widzieć „Chłopów” jego, to dziwne w naszej dobie dzieło. Reymont ucieleśniał w niem przez lata idee posągu chłopca polskiego. Nie to tylko decydowało o tej wielkiej pasji artystycznej, że lud wiejski był mu bliski ze z wyżyny miasta widział go obiektywnie jako egzotyczne zjawisko; działał w nim duch ideowy czasu, czyniący równanie między ludem a narodem. Widział ten lud w brzasku świadomości dziejowej, jako potęgę narodu. Spełniał się w jego duszy twórczej niezbędny eposu warunek — wycucie gotowości dziejowej, warunek, dzięki któremu arcydziełem epiki stał się „Pan Tadeusz”.

Reymont przez lud wypatrył duszę narodu. Potrochu budziła się w nim ciekawość polityczna i historyczna. Tem się tłumaczy książka o Chelm-

ng 19 049

szczyźnie, w której wykazał, że prawa Polski do tej ziemi zapisane są trwałe w duszy ludu.

Jak go studjum życia pod tym kątem wciągało w historję, dowodem zakrojony na dużą skalę cykl powieści porobiorowej. Wszystko co dotąd pisał, miało być tylko pracą poznawania obecności, jako podstawy dziejów. Po chłopach zamierzał przejść do studjum nad szlachtą. Skończyło się na trylogii historycznej. Zabrakło na wszystko sił. Ale to, co przedsiębrał, wystarczy, aby Reymont pozostał w dziejach literatury polskiej na zawsze w tem oświetleniu, jako wielka postać artysty-epika narodu, jako poeta, który współżył z narodem i dążył do poznania prawdy, na dnie jego duszy leżącej.

Z. Wasilewski

Warszawa.

Po zajściach na wyższych uczelniach w stolicy

Dzisiaj, we wtorek, 3 b. m., otwarte znów zostaną po trzytygodniowej przerwie wyższe uczelnie warszawskie. „Warszawski Dziennik Narodowy” wypowiada szereg uwag na temat „sp sobu”, w jaki pewne czynniki odniosły się do ostatnich zajęć na tych uczelniach.

„Wypadki, jakie miały miejsce — stwierdza „Warsz. Dz. Narod.” — miały przyczyny zupełnie określone i związane z chwilą bieżącą. Trudno nam jest o tych przyczynach pisać szczegółowo, — w każdym jednak razie możemy powtórzyć to, cośmy już pisali. Przyczyną zajęć była po pierwsze śmierć ś. p. Rosy, który był wprawdzie człowiekiem, zajmującym skromne stanowisko społeczne („był tylko pomocnikiem stróża” — pisał „Czas”, oburzony udziałem młodzieży akademickiej w jego pogrzebie), lecz który zginął na posterunku, jako ofiara skromnych swoich obowiązków. Powtóre — ukazanie się na wyższych uczelniach ulotki, kolportowanej przez studentów, niewątpliwie nie będących Polakami, a podpisanej przez komunizującą, nielegalną organizację „Życie”, szkalującej pamięć zabitych akademików, ś. p. Waclawskiego i Grotkowskiego, których wspomnienie otaczane jest czcią przez całą polską młodzież akademicką. Po trzecie — dwa fakty wyżej wymienione zbiegły się w czasie z uroczystościami żałobnymi, poświęconymi ś. p. Waclawskiemu i innym narodowcom.

„Jest rzeczą widoczną, że z faktu zajęć, mocno przez prasę żydowską i „sanacyjną” wyjakrawionych, skorzystano, aby przedsięwziąć na szeroką skalę zakreślona akcję, której ostateczne cele rysują się jeszcze nie dość jasno, zwróconą przeciw polskiej młodzieży akademickiej. Rozmiary kampanji prasowej, bezprzykładne (że nie użyjemy jeszcze ostrzejszych określeń) wystąpienie tymczasowej rady miejskiej m. Warszawy, niezrozumiałe, niczem nie usprawiedliwione utrzymywanie przez warszawskie rektoraty stanu zamknięcia warszawskich uczelni — wszystko to są oznaki, że nie mamy dziś do czynie-

nia ze zwykłą reakcją na zaszłe wypadki, ale z korzystaniem z zaszłych wypadków dla jakichś pociągnięć o szerszej ryśującym się planie.

„Obecnie mamy do czynienia z jeszcze jedną taką oznaką. Jest nią bezprzykładna ostrość i bezwzględność represyj, zastosowanych przez władze akademickie wobec młodzieży.

Tak np. studenta uniwersytetu warszawskiego, którego jedyną winą było, że po nabożeństwie za duszę ś. p. Waclawskiego wygłosił na spontanicznie powstałym wiecu na dziedzińcu uniwersyteckim spokojne, poświęcone pamięci zmarłego przemówienie, — ukarano w ub. piątek wydalaniem na rok jeden z uniwersytetu, co dla tego niezamożnego chłopca pociąga za sobą również i utratę stypendjum. Podobnej surowości nigdy jeszcze nie widziano! Surowość ta, nie wahamy się tego powiedzieć, dyktowana jest względami nie pedagogicznymi, lecz politycznymi. A niema rzeczy szkodliwszej, nad kierowanie się władz akademickich jednostronnie politycznymi motywami.

„Opinia publiczna zawsze odnosiła się do władz swych uniwersytetów z

PULSA

Fr. Puls S.A. w Warszawie

Tg 2 222

szacunkiem i z sympatją. Niech się te władze nie dziwią, gdy same doprowadzą do tego, że się ta opinia od nich odwróci. Konsekwencje tego odwrócenia nie spadną na młodzież, ale na tych, którzy zapomnieli, że rolą ich jest krzewić naukę, a nie służyć polityce.”

Z narodowego frontu

Bydgoszcz. Niedawno odbyło się wielkie zebranie S. N. z referatem przedstawiciela Obozu Narodowego w Łodzi, kpt. Grzegorzaka, które zgromadziło przeszło tysiąc osób. Po referacie sala zagrzmięta żywiołowymi oklaskami, a okrzykiem na cześć przywódców ruchu narodowego w robotniczej Łodzi nie było końca. Następnie zebrani złożyli hołd ceniom poległych w walkach o wolność Ojczyzny, jak również zmarłemu wybitnemu działaczowi narodowemu i uczoneму, śp. prof. dr. Kazimierzowi Pankowi.

Po dalszych referatach b. posła Lewandowskiego i red. Fiedlera rozległy się potężne tony Hymnu Młodych.

Koźmin. Str. Narodowe w Koźminie obchodzi w niedzielę, 1 grudnia uroczystość poświęcenia proporca, połączone ze zjazdem obwodowym.

W Łodzi odbyło się zebranie Str. Narodowego przy udziale 98 członków. Po odśpiewaniu Pieśni Bojowej, referat wygłosił p. Weycht. Po omówieniu spraw organizacyjnych zebranie zakończono odśpiewaniem Hymnu Młodych. (nc)

Nakło. Na zebraniu S. N. w Bródniewie p. Weycht z Poznania wygłosił referat o tem, co zrobiła „sanacja” od 1926—1935 r. Na zakończenie odśpiewano „Boże coś Polskę”. W zebraniu brało udział 70 członków.

Ostrów. W Grabowie odbyło się przy udziale około 250 członków wielkie zebranie narodowe. Na wstępie uczczono zmarłych członków S. N. przez powstanie, poczem obszerny referat na temat polityki wewnętrznej i zagranicznej wygłosił p. P. Kaczmarek. Ruch narodowy pod sprężystym kierownictwem rośnie stale na sile. (op)

Ryczywół. Poświęcenia proporców Str. Narodowego, koła Ryczywół i Gorzewo, dokonał ks. proboszcz Kosiak. Starosta odmówił zezwolenia na pochód.

Po nabożeństwie odbyło się uroczyste zebranie. Przemawiali pp. E. Jarmań i Boch. Zebranie zakończono odśpiewaniem Hymnu Młodych.

Wieczorem odbyło się przedstawienie amatorskie, a następnie zabawa taneczna.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Barbary p.
Czwartek: Krystyna m.

Kalendarz słowiański
Środa: Lubomily
Czwartek: Spitosławy

Słońca: wschód 7,43
zachód 15,42

Długość dnia 7 g. 59 min.

Księżyc: wschód 12,27
zachód 0,20

Faza: 6 dzień przed pełnią.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Drog Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,84 mtr.

Przepowiednia pogody na środę. Po chmurno z przelotnymi przejaśnieniami oraz przejściowymi deszczami; temperatura bez większych zmian.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. 27 Grudnia 18. — Apt. im. Marcinkowskiego. ul. Nowa. — Apt. Zielona. ul. Wrocławska 31. — Apt. Czerwona. St. Rynek 37. — Apt. przy Grobli. W. Garbary 41. — Jeźyce: Apt. im. Mickiewicza ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością. ul. Dąbrowskiego 76. — Łazarz: Apt. św. Łazarza ul. Strusia 3. — Górczyn: Apt. Karpińskiego ul. Focha 158. — Wilda: Apt. przy Bramie. Górna Wilda 8. — Apt. Fortuna. Górna Wilda 95. — Główna: Apt. przy Krzyżu. ul. Główna 19. — Staroleka: Apt. miejscowa. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA POZNANIA

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Celem uczczenia pamięci Jana Rozwadowskiego**, doktora honorowego U. P., urządza Tow. Miłośników Języka Polskiego uroczyste posiedzenie w środę 4 bm. o godz. 20, na sali 18 Coll. Minus. Referaty wygłoszą: p. wicekurator Stein, prof. Ułaszyn, prof. Klich. — Wstęp wolny.

WYKŁADY

— **O liturgii mszy św. i sposobie korzystania z mszalika** będzie mówił w cyklu wykładów ks. prof. dr. Spikowski, wybitny znawca przedmiotu. Pierwszy wykład w środę 4 bm. o godz. 20 w sali Zw. Sodul. ul. św. Marcina 69.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Godziny handlowe w okresie przedświątecznym.** W okresie od 17 do 23 b. m. sklepy otwarte będą od godz. 21, w ostatnią niedzielę przed świętami, t. j. 22 b. m. sklepy otwarte będą od godz. 13 do 18. — W wigilię Bożego Narodzenia, t. j. 24 bm. (wtorek) sklepy i restauracje oraz kawiarnie otwarte będą do godz. 18.

— **Parking dla samochodów.** Pol. Touring Klubu celem zabezpieczenia przed kradzieżami znajduje się przy placu Wolności (od ul. Rzeczypospolitej do Adria), z którego korzystać mogą wszyscy automobiliści. Postój za godzinę 20 gr, w nocy 40 gr za specjalnym pokwitowaniem.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Gdzie jest w Poznaniu ulica Świętosławska?** Jedną z przybyłych do Poznania mieszkankę prowincji uskarża się, że nie mogła przez dłuższy czas dowiedzieć się, gdzie jest w Poznaniu ul. Świętosławska (Jeziwicka). Jadąc tramwajem, pytała się o tę ulicę konduktora tramwajowego ale ten nie umiał dać na to odpowiedzi, zapytany zaś policjant, wyraził zdziwienie, bo o takiej ulicy nie słyszał. Dopiero spotkany przypadkiem listonosz udzielił żądanej informacji. Zwracaliśmy już uwagę na konieczność zaopatrzenia w nowy spis ulic posterunkowych P. P., ale jak widać, spis taki potrzebny jest również i służbie tramwajowej.

— **Pocztowcy dla biednych m. Poznania.** Na zakończenie „Tygodnia miłosierdzia” Pocztowe Przystosowanie Wojskowe urzędnicy poranne wokalnemu muzycznemu dla zasilenia funduszu dla biednych dzieci miasta Poznania. W części wokalnej wystąpił b. artysta opery warszawskiej, p. Roman Wraga, artysta opery poznańskiej, który wykona szereg arii.

— **W sprawie zlikwidowania urzędu rejemczego dla spraw najmu.** Prasa poznańska podawała, iż zgodnie z dekretem Prezydenta R. P. z dnia 13 listopada r. b. o zmianie ustawy o ochronie lokatorów, urząd rejemczy dla spraw najmu zostanie zlikwidowany z dniem wejścia w życie powołanego dekretu, a więc od 1 grudnia. Sprawy załatwiane przez tenże urząd, będzie od tego terminu prowadził sąd grodzki.

Jak się dowiadujemy, kancelarja sądu grodzkiego w Poznaniu nie otrzymała jeszcze w tym względzie żadnych rozporządzeń wykonawczych. Urząd rejemczy zlikwidowany jeszcze nie został, w dalszym ciągu zatem należałoby kierować

Oszukańcza afera Mrówki

Trzemeszno. (Ig.) — Nie zdążyliśmy jeszcze zapamiętać o głośnej swego czasu aferze ambulansowej w Trzemesznie, gdy pow. mogileński obiegła wieść o nowej oszukańczej aferze.

Mianowicie — jak już krótko doniósł „Kurj. Pozn.” — właściciel maj. Zielen pod Trzemeszmem, 26-letni Antoni Mrówka, doniósł policji, że w mieszkaniu jego dokonano zuchwałej kradzieży z włamaniem. Łupem włamywaczy padły wartościowe futra, garderoba, bielizna, broń, oraz srebrne zastawy stołowe, ogólnej wartości 5 tys. zł.

Jednakowoż wszczęte natychmiast przez policję śledztwo dało rewelacyjny wynik. Stwierdzono bowiem niezbicie, że Mrówka upozorował wielką kradzież, chcąc pobrać premję ubezpieczeniową, gdyż był ubezpieczony od kradzieży na

sumę 23 tys. zł! Dalej ustalono, że krytycznej nocy Mrówkowie wyjechali na odwiedzin do pp. Grobelskich w Ostrowitem, pozostawiając w mieszkaniu swego krewnego Edwarda Falenckiego, kupca z Poznania (ul. Krzyżowa 5), który wykonał „robotę”, wybijając szyby, mające świadczyć o włamaniu. Ten sam Falencki wywiózł część rzekomo skradzionych rzeczy do Poznania, część natomiast ukryto w ziemi w szopie, gdzie je znaleziono. Za upozorowanie kradzieży Falencki miał otrzymać od M. wynagrodzenie wys. 20 proc. od sumy, którą miano podjąć z ubezpieczalni.

Tymczasem oszustwo prędko wyszło na jaw. Antoni Mrówka i Edward Falencki zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu śledczym w Gnieźnie.

sprawy najmu do tego urzędu, który we właściwym czasie, przekaże je sądowi grodzkiemu. — Przypominamy, że podania o obniżkę czynszu, czyli ustalenie czynszu podstawowego z r. 1914 w myśl ustawy obejmować będą lokale od 1 do 5 ubikacji oraz lokale przemysłowe 7 i 8 kategorii i sklepy 4 kategorii. (m)

— **Z działalności komitetu rodzicielskiego VIII szkoły powszechnej im. Czackiego na Jeźycach.** Na terenie szkoły jest 160 dzieci zupełnie ubogich, którym komitet rodzicielski dostarczał w ciągu roku obuwia, bielizny, fartuszków, oraz przybory szkolne i książki. Na gwiazdkę ub. roku wydano 160 paczek z żywnością, garderobą dziewczęcą, 23 par trzewików oraz bielizną. Zastępuje również na podkreślenie fakt, że komitet dawał także mleko dziewczętom, które były zagrożone gruźlicą. Dziewczęta te otrzymywały litr mleka dziennie. Tak zgodna i idealna współpraca rodziców z wychowawcami dała tu dobre rezultaty w pracy, która postawiła sobie tak szlachetny cel, wychowania młodzieży na dobrych obywateli. Z powodu zbliż. się gwiazdki podwyższono składkę grudniową; poza tem komitet ma zamiar wysłać listy, by zebrać fundusze na gwiazdkę dla najbardziej potrzebujących, jak poprzedniego roku. (pt)

W TROSCE O WYGLĄD POZNANIA

— **Zaniedbany odcinek ul. Grudzień.** Wszelkim zasadom higieny i estetyki uraga pewna część ulicy Grudzień, biegnącej wzdłuż toru kolejowego Poznania — Chodzież, w kierunku budujących się basenów kąpielowych na Solaczu. Mieszkańcy niektórych domów tego odcinka pozbywają się różnych odpadków i nieczystości w ten sposób, że wyrzucają je prostopro do przydrożnych rowów. Ma to ten skutek, że latem odpadki te cuchną zdaleka, a w innych porach roku przedstawiają odrażający widok dla przechodnia. Sprawa ta winna się zająć władza i zakazać urządzania otwartych śmietników na ulicy. (pt)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Przypadkowe zacczadzenie gazem świetlnym.** W mieszkaniu na Św. Marcynie zacczadził się przypadkowo gazem świetlnym 70-letni Konstanty Janek. Po udzieleniu żądanemu pomocy przez pogotowie (66-66) pozostawiono go w lecznicznym domu. (kl)

— **Furjat odgrażał się rodzinie.** Do zakładu psychiatrycznego szpitala miejscowego na Grobli odstawiono Jana Stawskiego z Poznania, mieszkającego przy ul. Maltańskiej 2. W stanie podchmielnym odgrażał się Stawski wymordowaniem całej rodziny. Wobec tego, że zdradzał on objawy choroby umysłowej, zarządzo przewiezienie go do szpitala. Przebywał on przez kilka miesięcy w zakładzie psychiatrycznym w Kościanie, skąd zwolniono go przed kilku dniami na żądanie rodziny. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— **Napad rabunkowy.** W pobliżu jeziora Paczkowskiego, koło Chodzieży, bandyci napadli rolnika Rudolfa Rabego z Antczyna. Jeden z napastników uderzył Rabego kilka razy w twarz i głowę, drugi zabrał mu portmonetkę z zawartością 8 złotych.

Napastników niebawem ujęto. Jednym z nich jest karany 11-krotnie 28-letni robotnik Paweł Rybak z Rataj pod Chodzieżą, drugi karany za kradzież Leon Lorencki z Chodzieży. Obu napastników odstawiono do więzienia. (kl)

— **Spłoszeni włamywacza.** Przy ul. Skarbowej niewyśledzeni dotychczas złoceńcy usiłovali dopuścić się włamania do firmy „Dental”. Włamywaczy jednak spłoszono i zbiegli oni po wypytowaniu dwóch krat okiennych, pozostawiając na miejscu łom i pęk różnych kluczy. (kl)

Włamywaczy zauważył stróż nocny firmy „POTOW” Poznańskie Towarzystwo Strzeżenia i Zamykania. Złodzieje, którym dzięki uwadze stróża nocnego nie powiodło się ich manewr, zdążyli już podważyć drzwi.

— **Rower w komisariacie.** W komisariacie VI przy Walech Zygmunta Augusta znajduje się rower męski, pochodzący z kradzieży. Właściciela roweru dotychczas nie ustalono. (kl)

— **Młodociana oszustka.** Do mieszkania p. Joanny Muellerowej przy ul. Fr. Ratajczaka 2 przyszła dziewczynka i prosiła się na rzekome zlecenie siostry p. Muellerowej, poprosiła o pożyczenie 4 zł. Jak się okazało, siostra p. Muellerowej nigdy nie wysłała nikogo, a przeciwnie, pożyczka już poprzednio wymienionej dziewczynki 25 zł rzekomo dla p. Muellerowej. Dziewczyna liczy około 15 lat, jest średniego wzrostu, blondynka, ubrana jest w granatowy płaszcz, granatowy beret. Przystępnie, nieletnia ta dziewczynka jest narzędziem w ręku starszych oszustów. Dochodzenia przeprowadza w tej sprawie komisariat IV. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— **Wyrafinowani oszuści przed sądem.** Bracia: 23-letni Stefan i 18-letni Edmund Czarny z Poznania znajdowali się w styczniu rb. bez pracy. Postanowili jednak zdobyć gotówkę w sposób dość kombinacyjny. Udali się mianowicie do swych krewnych Nowickich w Nieczaj, pow. Oborniki, gdzie przedstawili się jako agenci wielkiego biura loteryjnego oraz załatwiającego dolarówki. Bez trudu namówili naiwnych wieśniaków do nabycia bezwartościowych blankietów na które rzekomo miały paść mурowane wygrane. Ponadto wyludzili od Nowickich, oraz od ich teściowej wszystkie posiadane obligacje pożyczki konwersyjnej na łączną sumę 1240 zł. Oszuści opowiadali niestworzone historie o swych wielkich znajomościach i stosunkach, dzięki którym sprzedadzą te obligacje po cenie wyższej, niż nominalna. Oczywiście sprzedali je za 60 procent wartości i sumę uzyskaną w ten sposób Stefan Czarny przywłaszczył sobie, sprawiwszy jedynie swemu bratu garnitur za 50 złotych.

Czuając, że grunt mu się pali pod stopami Stefan Czarny wyjechał do Lwowa, skąd napisał znów list do naiwnych Nowickich, żądając od nich 80 zł na dalsze „kokosowe interesy”. Gdy minął termin wypłaty wygranej oraz zwrotu pieniędzy za wręczone obligacje, Nowiccy zrozumieli, że padli ofiarą wyrafinowanych oszustów i oddali sprawę policji. W dniu dzisiejszym bracia Czarni zasiedli na ławie oskarżonych przed sądem okręgowym. Sędzia Ostrowski rozpatrzwszy sprawę, wymierzył oskarżonemu Stefanowi Czarnemu przykładową karę półtora roku więzienia z postanowieniem natychmiastowego zamknięcia. Oskarżony Edmund Czarny skazany został na 8 miesięcy więzienia. (m)

— **Skazanie fałszerzy książeczek P. K. O.** Edward Nitka i Marjan Nowak, zam. w Poznaniu, młodzieńcy, liczący po 25 lat, znalazłszy się w r. 1931 bez pracy, wpadli na pomysł łatwego, choć ryzykownego zarobkowania. W lipcu 1931 r. w mieszkaniu Nitki postanowili sfałszować książeczkę wkładową P. K. O. W tym celu Nitka udał się do urzędu pocztowego w Poznaniu i złożył książeczkę na kwotę 3 zł na nazwisko Józefa Nowickiego, poczem z pomocą Nowaka podobną kwotę przerobił na 300. Z sumy tej udało się Nitce podjąć 200 zł. Zachęcenie powodzeniem, w końcu lipca tegoż roku w taki sam sposób złożyli drugą książeczkę na nazwisko Feliksa Janickiego i znów swe oszczędności powiększyli przez sfałszowanie książeczki do 300 zł. Tym razem jednak powinęła się noga. Gdy Nitka udał się do urzędu pocztowego przy Rynku Jeżyckim, urzędnik zauważył, że książeczka jest sfałszowana i oddał Nitkę w ręce policji. W czasie dochodzeń ustalono, że oskarżeni legitymowali się dowodami dziennikarskimi, wystawionymi przez nieistniejące czasopismo „Światłocień”. Przed sądem okręgowym w Poznaniu oskarżony Nowak tłumaczył się, że do sfałszowania książeczki pchnęła go nędra, w jakiej się znajdował. Również oskarżony Nitka motywował swój krok ciężkimi warunkami materialnymi. Sąd po naradzie wydał wyrok, skazujący Edwarda Nitkę na rok więzienia, Marjana Nowaka na 8 miesięcy

KRONIKA TOWARZYSKA

Restauracja w Hotelu Polonia Grunwaldzka 18, poleca bezwzględnie sałę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 3124

Komunikat Orbisu. Dokąd na Gwiazdkę i na Sylwestra? Jedziemy za paszportami bezpłatnie do Paryża i na Riwierę, do Budapesztu, do Berlina, do Bukaresztu, do Rygi, Kowna i Królewca, do Rumunii, do Grecji, do Londynu, do Ziemi św. Wyjazdy przed gwiazdką Prospekty ORBIS, Poznań, Plac Wolności 9, tel. 52-18.

ng 18 369

więzienia, zawieszając mu wykonanie kary na 3 lata. Sąd na zasadzie amnestji darował oskarżonym połowę kary. (m)

— **Za pobicie woźnicy.** Dnia 8 czerwca ub. r. około godz. 8 rano przejeżdżał przez Owińska pow. Poznań autobus, kierowany przez Eugenjusza Hoffmana. Na drodze autobus musiał się zatrzymać, gdyż szosa była zatarasowana przez wóz z kartoflami. Hoffman wysłał swego pomocnika Majewskiego, który zażądał od woźnicy Bronisława Gorgowicza, aby zjechał na bok. Gorgowicz uczynił tak, jednak gdy autobus mijiał jego powózkę, Hoffman wraz z pomocnikami wyszli z auta, ściągając Gorgowicza z wozu i pobili dotkliwie korbą samochodową, oraz skopali go do utraty przytomności. Za czyn ten stanęli w dniu dzisiejszym przed sądem okręgowym Eugenjusz Hoffman, Sylwester Majewski i Piotr Pasierb. Sąd po rozpatrzeniu sprawy skazał oskarżonego Hoffmana na 8 miesięcy więzienia, ask. Majewskiego na 6 miesięcy więzienia, zawieszając im wykonanie kary na przeciąg lat 3. Piotra Pasierba sąd uniewinnił. (m)

Z WIEI KOPII SKI

— **Bydgoszcz.** Z inicjatywy Stronnictwa Narodowego odbył się ma w nadchodzącą niedzielę nabożeństwo za dusze s. p. prof. dr. Kazimierza Panka. Nabożeństwo odprawi się w świątyni Ks. Misjonarzy na Bielawkach.

— **Z dniem 3 grudnia** zarząd m. Bydgoszczy zarządził przeniesienie dwóch swoich urzędów: Podatkowego i Ewidencji Ludności Wydział Podatkowy przeniósł się na ul. Długa 41 narodził Jana Kazimierza, wydział zaś Ewidencji Ludności na Nowy Rynek 1. pierwsze piętro do dotychczas. lokalu wydziału Podatkowego. Tam również przeniesiono wydział Statystyczny.

— **Uroczysty wieczór religijny** na rzecz najbardziej potrzebujących z parafii N. Serca Jezusowego został ze względów technicznych odłożony z ub. niedzieli na 8 grudnia o godz. 5 po poł. w sali Kasyna Cywilnego, przy ul. Gdańskiej.

— **Zarząd Koła Przyjaciół budowy kościoła św. Wincentego a Paulo** na Bielawkach zawiadamia, że zbiórka na cele loterii fantowej na dalszą budowę dała wynik następujący: zebrano 1725 rozmaitych fantów, wart. ok. 10 tysięcy oraz gotówką 250 zł. Ofiarodawcom i tym, którzy dali swoją czynną pomoc przy zbiorce, zarząd Koła składa publiczne podziękowanie staropolskim „Bóg zapłać”.

— **W środę o godz. 8 wiecz.** odbędzie się w sali Resursy Kupieckiej odczyt znanego jasnowidza inż. Stefana Ossowieckiego p. t. „Kryzys psychiki i przyszłość ludzkości”.

Scigany przez policję „koperciarz”

W sprawie okradzenia przez tak zwanych „koperciarzy” emigranta z Francji, górnika Ignacego Dąbrowskiego na sumę 8350 zł, policja prowadzi dalsze dochodzenia. Obecnie poszukuje się Edwarda Płocińskiego, urodzonego w dniu 23. 9. 1905 w Smiglu.

Płociński, który niedawno opuścił więzienie, jest wzrostu 1,63 m. krępy, ciemnon-blondynem i notowany już był ośmiokrotnie w kartotekach policyjnych.

Ukrywa się on obecnie przed pościgiem. Płociński podaje się za Płocińskiego. Znany jest też pod przezwiskami „Edek” lub „Zydek”.

Prowadząca dochodzenia w tej sprawie policja prosi o podanie informacji o Płocińskim do najbliższych jednostek policyjnych.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

DZISIEJSZE I JUTRZEJSZE OBRADY NAUKOWE

Poznańskie Towarzystwo Filozoficzne odbędzie zebranie naukowe dziś, we wtorek, 3 grudnia br. o godz. 20 w sali Śniadeckich, Coll. Medicum. Na porządku obrad — referat kierownika pracowni psychotechnicznej, dr. Władysława Kowalskiego pt. „O podstawach psychotechniki“.

Oddział poznański Polskiego Towarzystwa Higienicznego tworzy sekcję naukową O. P. L. Gaz. Inauguracyjne zebranie nowej sekcji odbędzie się dziś, we wtorek, 3 grudnia br. o godz. 20 w sali wykładowej Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej U. P. (ul. Wały Wazów 25). Wykład wygłosi p. prof. Padlewski pt. „Oreż bakteriologiczny w przyszłej wojnie“.

Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika odbędzie posiedzenie, dziś we wtorek, dnia 3 grudnia 1935 r. o godz. 18 w sali wykładowej Zakładu fizycznego Uniwersytetu (Coll. Minus II p.). Na porządku dziennym — referat dr. L. Mroczkiewicza: „Zagadnienie biologiczne na terenach żeru sówki chojnowki w Poznaniu“. Osoby, interesujące się sprawami naukowymi są mile widziane. Wstęp wolny.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Plastyka na Śląsku. Z Katowic donoszą nam (ad): Śląsk gościć zaczął ciekawe wystawy plastyczne, choć nie wszystkie są na poziomie. Najgorsze, że Katowice nie mają sali wystawowej. Artysty muszą nieraz drogo płacić za wynajęcie lokale. Pisałem niedawno o wystawie prof. Zukowskiego w hotelu „Savoy“, teraz otwarto wystawę obrazów Rafała Malczewskiego już nie w hotelu, lecz w gmachu województwa. Artysta przedstawia nam „czarny Śląsk“ w całym tego słowa znaczeniu. Najszersze warstwy społeczeństwa z Katowic i prowincji tłumnie odwiedzają wystawę. Plastyka przyjęła się dobrze na naszym gruncie.

W MUZYCZNYM POZNANIU

ZALESKI W TEATRZE WIELKIM

Komunikaty teatralne doniosły pokrótce, że dyrekcji teatru Wielkiego udało się pozyskać na występ gościnny Zygmunta Zaleskiego, który w najbliższą sobotę odtworzy słynną swoją kreację cara Borysa w operze Mussorgskiego „Borys Godunow“.

Z działalnością śpiewaczką i reżyserską Zygmunta Zaleskiego łączą się najświetniejsze wspomnienia opery poznańskiej. Znakomity artysta pracował bowiem przez dwa ostatnie lata dyrekcji Piotra Stermicha w teatrze Wielkim i podniósł jego poziom sceniczny na nieznane przedtem wyżyny. Dość przypomnieć Czajkowskiego „Mazepę“, Webera „Wolnego Strzelca“ oraz Pucciniego „Jaskółkę“, nie licząc tytułów innych oper, w których mogliśmy podziwiać w Zaleskim śpiewaka, aktora i reżysera o europejskim rozgłosie.

Wśród słynnych partij Zaleskiego Borys Godunow zajmuje jedno z pierwszych miejsc, równorzędne z jego nieporównanym Scarpą w „Tosce“, Mefistofelem w „Faucie“, „Rigolettem“ i in. W ubiegłym sezonie śpiewał Zaleski ponownie cara Borysa w medjolańskim teatrze Alla Scala, gdzie już parokrotnie partję tę był kreował, a równocześnie wystąpił jako reżyser Sme-nocznie wystawił jako reżyser Sme-nocznie „Sprzedaną narzeczoną“.

Trzeba mieć nadzieję, że znakomity artysta nie ograniczy się do jednego występu ani do jednej partii i że danem nam będzie przypomnieć sobie jeszcze którą z jego mistrzowskich kreacji.

Rocznica Wieniawskiego w Poznaniu. Na rok bieżący przypada setna rocznica urodzin znakomitego skrzypka Henryka Wieniawskiego. W sali św. Marcina odbędzie się w czwartek, dnia 5 bm. o godz. 20 recital skrzypcowy, o programie złożonym z samych utworów Wieniawskiego, który tak bardzo, jak wiadomo, wzbogacił literaturę skrzypcową. Wykona je p. Mieczysław Giżelski, przy fortepianie zasiądzie p. Wiktorja Kmiciełówna, koncert będzie poprzedzony odczytem o Wieniawskim.

Dyrygent poznański w Warszawie. Koncertem Filharmonii warszawskiej dyrygował zaproszony do Warszawy dr. Z. Latoszewski, dyrektor Teatru Wielkiego w Poznaniu. Felicjan Szopski, poważny krytyk „Kurjera Warszawskiego“ analizuje szczegółowo talent i artystyczne założenia

Poznański Oddział Polskiego Tow. Historycznego odbędzie posiedzenie naukowe jutro, dnia 4 bm. w seminarjum historycznym Uniw. Poznańskiego (Coll. Minus III p.). Na porządku dziennym: prof. dr. Zygmunt Wojciechowski „Mieszko I i powstanie państwa polskiego“.

Jutro we środę 4 grudnia odbędzie się uroczyste posiedzenie poznańskiego oddz. Towarzystwa Miłośników języka polskiego, poświęcone uczczeniu pamięci śp. prof. dr. Jana Rozwadowskiego. Posiedzenie to, zrazu zapowiedziane na 29 listopada, zostało przelożone na dzień jutrzejszy.

Obrady odbędą się w t. Małej Auli Uniwersytetu (Coll. Minus I p.) o godz. 20. Zagai je wicekurator Stein, poczem prof. dr. H. Ułaszyn będzie mówił na temat „Jan Rozwadowski, zarys życia i prac“, wreszcie prof. dr. Edward Klich omówi działalność Rozwadowskiego w zakresie polonistyki. Znakomity uczyony był, jak wiadomo, długoletnim prezesem Towarzystwa Miłośników języka polskiego w Krakowie, zaś Uniwersytet Poznański uczcił jego niezmiernie zasługi doktoratem honorowym.

TEATR

„Trzy świnki“ w teatrze. Widowska filmowa zaczynają dla odmiany wędrować z ekranu na scenę, tak jak odbywały czasem tę drogę w odwrotnym kierunku. Dziecinny teatr paryski „Théâtre du Petit-Monde“ wystawił feerię p. t. „Trzy świnki i wielki zły wilk“, zbudowaną na tematach słynnych „Silly Symphonies“ Walta Disleya. Muzykę napisała jednak (osobną) pani Jane Viou. Sztuka ma trzy akty, a pięć obrazów.

KRAJOZNAWSTWO

Polskie Tow. Krajoznawcze obchodziło 25-lecie Oddziału Łódzkiego. Wygłosili m. in. referaty: dr. J. Remer „O młodości zabytków i ich starych wrogach“ oraz p. Gorczykowski „Pieśń o ziemi naszej W. Pola w jej stulecie“. (wp)

NAUKA

Bibliotekarze polscy zjadą się w Warszawie. W dniach 31 maja do 2 czerwca 1936 roku odbędzie się w Warszawie IV Zjazd Bibliotekarzy Polskich. Głównym przedmiotem obrad zjazdowych będą zagadnienia organizacyjne. Obradować będą cztery sekcje: 1) bibliotek naukowych, 2) bibliotek oświatowych, 3) bibliograficzna i 4) księgoznawcza. W czasie Zjazdu otwarta będzie wystawa p. n. „Biblioteki w Polsce“. Uczestnicy brać będą udział w wycieczkach do bibliotek warszawskich. Równocześnie ze Zjazdem odbędzie się w Warszawie doroczna konferencja Comité International des Bibliothèques, organu Fédération Internationale des Associations des Bibliothécaires. W zebraniach tego komitetu wezmą udział najwybitniejsi przedstawiciele bibliotekarstwa około 30 krajów całego świata.

Oplata za uczestnictwo w Zjeździe wynosi 15 zł. Zgłoszenia należy kierować p. a.: IV Zjazd Bibliotekarzy Polskich, Warszawa, Marszałkowska 69.

Referaty, wygłoszone na Zjeździe, wydane będą drukiem w zbiorowej księdze i zostaną rozesłane uczestnikom przed Zjazdem.

Jutro:

**STO LAT OD URODZIN
WIELKIEGO SKRZYPKA**
przez
dr. Wacława Piotrowskiego

dr. Latoszewskiego, poświęcając jego sukcesowi obszerniejsze uwagi, które brzmią jak następuje:

„Jako ekspozycję swojego talentu i swej umiejętności, przedstawił nam Zygmunt Latoszewski wykonanie symfonii czwartej Antoniego Brucknera. Wybór dzieła wskazuje poważny kierunek odtwórczy, w jakim zdają się posuwać dążenia p. Latoszewskiego. Można z tego wnioskować, że nie chodzi mu o zaimponowanie publiczności efektem wirtuozji kapelmistrzowskiej, o wyrafinowane bawienie się sztuką kolorystyki orkiestrowej, o podkreślenie kontrastów dynamicznych itp. P. Latoszewski pragnął dać wyraz myśli pogłębionej, rysującej się w koturach prostych, chce dać wyraz powadze, która jest sumą stylu i zamiarów Brucknera.“

„Czy to najlepiej odpowiada indywidualności Latoszewskiego — nie wiem. Trzeba by go pracować dłużej. W każdym razie sposób wczorajszego ujęcia rzeczy był do dzieła dostosowany należycie. Było wniknięcie w myśl twórcy, uwydatniające się podkreśleniem szczegółów i ogólną koncepcją. Okazało się też wyrobienie techniczne dyrygenta muzycznego, ożywionego temperamentem, posiadającego już wcale silny wpływ na wykonawców.“

PRZED DESZCZEM NAGRÓD LITERACKICH

Czwarty grudnia — Skąd się wzięła nagroda „Renaudot“? — Czy jeszcze jedna? — Od powieści awanturycznej, po moralną i katolicką — Literaci jako dziennikarze — Wojna wraca w beletrystyce — Historia rybaka — Kapitan statku ratowniczego.

Paryż, 1 grudnia.

Dzień 4 grudnia, przypadający w tym roku na środę, jest dniem złotego literackiego deszczu. Rozdaje się w nim największe nagrody literackie. Są to: „Prix Goncourt“, „Prix Fémina“, „Prix Interallié“ i „Prix Théophraste Renaudot“. Zaznaczmy, że przedostatnią nagrodę przyznaje się specjalnie powieściopisarzom dziennikarom, ostatnia zaś jest przez dziennikarzy rozdawana, oni ją bowiem ufundowali. Sprawozdawcy literacy pism paryskich, nudząc się mianowicie podczas czekania na wyniki obrad jury Goncourtów, utworzyli wspomnianą nagrodę „Théophraste Renaudot“. Otóż wieść niesie obecnie, że powstanie jeszcze jedna nagroda literacka. Albowiem reporterzy fotograficzni i kinematograficzni również czekają na wynik obrad sądów konkursowych i również się nudzą. Mają więc podobno zamiar również jakąś nagrodę ufundować. Se non è vero...

Na wystawach księgarskich widać barwną mozaikę okładek, pod którymi kryją się oczekujące na nagrodę utwory. W pismach nie brak oczywiście horoskopów. Nie bawiąc się w nie, trzeba jednak zmierzyć się z pytaniem, jakie tendencje i hasła można znaleźć dzisiaj we francuskiej beletrystyce, bo to chyba wiadomo, że beletrystyka, tak samo jak sztuka odzwierciedla swoją epokę.

Powieść francuska po wojnie przeszła już przez parę faz. Nasamprzód pojawił się t. zw. „Roman d'aventure“, powieść o przygodach, zabarwiona w dużej mierze egzotykiem. Wypłynęli wtedy liczni plejadą pisarze tacy, jak Pierre Mac-Orlan, Paul Morand i Pierre Benoît. Niedługo potem przyszedł gust na powieści historyczne. Prawie równocześnie pojawiła się powieść o podłożu wybitnie moralnym i katolickim, którą najwybitniej reprezentuje François Mauriac. Niemalże w modzie były t. zw. romanse biograficzne, których fala już odplynęła.

Ciekawem jest zjawiskiem, że szereg wybitnych literatów nie zadowolę się samem powieściopisarstwem, ale i dziennikarstwem się para. Znani, a przecież już niemłodzi bracia Theraud, autor „Gdy Izrael jest królem“, „W cieniu krzyża“ itp. znajdują się obecnie w Etiopji, jako specjaliści korespondencji jednego z pism. Henri Béraud, syn piekarza z Lyonu, nasamprzód przyszedł z dziennikarstwa na literaturę, a teraz znów stał się na łamach tygodnika „Gringoire“ jednym z najgłośniejszych polonistów. Wspomniany wyżej Paul Morand, dawniej dyplomata, a potem pisarz o niezmiernie oryginalnych koncepcjach, przestał niemal zupełnie pisać powieści, a natomiast ogłasza we „Figaro“ artykuły o charakterze wybitnie społecznym. Przykłady takie mogłyby długo mnożyć.

O czym one świadczą? Chyba o tem, że pisarze beletryści nie mogą dzisiaj żyć wyłącznie pod kloszem literackim. Przystępują do nich zagadnienia społeczne, narzucają się przewroty polityczne, niepewność jutra wyciska swoje piętno także na dzisiejszej beletrystyce i nadaje jej pewne swoiste piętno: nieraz staje się ona podobną do publicystyki politycznej, więc aktualną, a pozbawioną spojrzenia pod kątem wieczności.

W takiej atmosferze nic dziwnego, że odżywają nanowo w literackiej formie wspomnienia Wielkiej Wojny. Ale już w innej postaci. Specjalny akcent spoczywa na stronie psychologicznej. Pożoga światowa usuwa się w głąb, jako tło. Z takich powieści należy wymienić obecnie „Püppchen“ pióra Brumaire'a, dalej „Boissière“ Piotra Benoît oraz „Invasion XIV“, którą napisał Van der Meersch. (Zaznaczmy, że utwory te nie powinny wpaść w ręce młodszym czytelnikom.)

W „Püppchen“ idzie o „inwazję sentymentalną“, której dokonywa na sercu młodej niewinnej mieszczanki francuskiej ze Saint-Quentin Niemiec, księżę Eryk v. Hostendorf. Psychologja jest zaobserwowana i oddana nader ciekawie, a trzeba dodać, że sam

fakt jest autentyczny i tylko nazwiska zmienione.

Charakterystyczną jest ewolucja Piotra Benoît. Wiadomo, że oblać on wyobraźnią cały świat, że szukał tematów w bajecznej Atlantydzie, na Dalekim Wschodzie i Dalekim Zachodzie. Obecnie zawyrokował, że miło wędrować po obczyźnie, ale najprzejemniej powrócić do Francji. I od paru lat opisuje kraj i swoich rodaków. A teraz wszedł do literackiej spółki z Claude Farrèrem i piszą razem powieść historyczną z dziejów Francji. Jest to okres Henryka Walezego, a tytuł brzmi „Człowiek, który był za wielki“.

Osobnym symptomem jest zainteresowanie się pisarzy problemami społecznymi. Powieści takich ciągle przybywa. Ostatnio wyszła np. powieść młodego adwokata Bertranda de la Salle p. t. „Kamień filozoficzny“, osnuta na duchowym wykołajeniu najmłodszych pokoleń. Sprawy tej dotyka wielu beletrystów.

W inną pałacą dziedzinę sięgnął Constantin-Weyer, laureat nagrody Goncourtów z przed paru lat. Dotknął on propagandy komunistycznej, prowadzonej w osadach rybackich. Młody rybak Yves, sierota, zostaje niewinnie uwięziony. Agitatorzy usiłują przekonać go do komunizmu. Yves nie daje się, ale opuszcza rodzinną wyspę i po wielu przygodach powraca jako kapitan statku i bogaty człowiek. Sposób, w jaki zdobył majątek, nie jest zbyt budujący, więc niejako dla rehabilitacji wkłada go w podniesienie dobrobytu rodzinnej wyspy, zakłada fabryki i zatrudnia całą ludność. Ale wtedy znów zjawiają się agitatorzy komunistyczni i wywołują rozruchy, w których rybacy podpalają fabrykę, będącą źródłem ich dobrobytu. Yves odbudowuje fabrykę, ale tonie, ratując dziecko swego najbardziej nieprzejednanego przeciwnika między komunistami.

Rozpisałam się o tej książce nieco dłużej, ale zasługuje ona na baczniejszą uwagę. To samo zresztą odnosi się do najnowszej powieści zesłorocznego laureata Goncourtów, Marcelo Verceła, noszącej tytuł „Remorques“. Jest to niezmiernie dramatyczny opis życia kapitana Renaud, który dowodzi statkiem, przeznaczonym specjalnie do ratowania tonących, i spełnia swój obowiązek nawet wtedy, gdy kona w domu jego własna żona.

Dodajmy na zakończenie, że poczytność we Francji ciągle wzrasta. Statystyka książek niełatwo byłaby do ustalenia. Wszelako można snuć pewne przypuszczenia na podstawie cyfr nakładu, jaki mają tygodniki literackie o zabarwieniu politycznym, jak np. „Gringoire“ i „Candid“. Rozchodzą się one w około 500 tys. egzemplarzy każdy, a drukują powieści najgłośniejszych dziś autorów, którzy w ten sposób docierają z pewnością do półtora miliona czytelników — conajmniej.

Irena Briares.

Pisma nadesłane

„Śpiewak“. Nr. 11. Treść: St. M. Stoiński: „I. J. Paderewskiemu w holdzie“. — Dr. H. Opieński: „I. J. Paderewski (1860—1935)“. — Dr. J. Reiss: „Ignacy Jan Paderewski“. — St. M. Stoiński: „Koncert Paderewskiego w Katowicach za czasów niemieckich“. — Koncert Paderewskiego w Poznaniu za czasów niemieckich. — St. M. Stoiński: „Karol Szymanowski — laureat tegorocznej nagrody muzycznej m. Warszawy“. — F. Starzewski: „Gustaw Roguski“. — St. M. Stoiński: „Zjazd chórów Związku Mazowieckiego Pol. Stow. Śpiew. i Muz.“. — K. Szczudło: „Józef Galus (w 75-lecie urodzin)“. — Kronika muzyczna. — Kronika chóralna. — Komunikaty i wiadomości z Polskich Związków Śpiew. — Wspomnienia pośmiertne. — Życia organizacyjnego Kół. — Kurs dla dyrygentów w Katowicach. — Od administracji. — Adr. Red. Katowice, ul. Dąbrowska 4.

„Przegląd Księgarski“. Nr. 21. Treść: Ad. L. Sz.: „Co dalej?“ — J. Gski: „Kilka słów o obecnym położeniu księgarstwa“. — Z żalobnej karty. — Książka i księgarstwo w zwieciadłe prasy. — Komunikaty. — Kronika. — Rozmówki. — Ze świata książki. — Adr. Red. Warszawa, ul. Chmielna 27.

**NIE BYŁO! NIEMA! NIE BĘDZIE!
NIC WESELSZEGO JAK... ADOLF
DYMSZA w najdowcipniejszej komedji**

„Wacus”

wyświetlanej z rekordowym powodzeniem w kinie Apollo dziś i dni następne. Nieprzerwane kaskady śmiechu, burzliwa wprost wesołość, rozbawiona do łez widownia... oto najmowniejszy dowód popularności tego niezrównanego króla humoru ADOLFA DYMSZY.

ng 18521

— Kol. Klub Sport. odbywa treningi i ćwiczenia w sali gimn. gimnazjum klasycznego przy ul. Krasieńskiego. Podział następujący: w poniedziałki i czwartki od 5.30 do 7.30 po pol. gimnastyka i gry sportowe dla pań; we wtorki i piątki od 7 do 9 wiecz. treningi bokserkie; w środy i soboty od 7.30 do 9.30 wiecz. gimnastyka, gry i sucha zaprawa narciarska dla panów. Sala ogrzana. Zapisy przy wejściu na salę.

— Chodzież. T. G. „Sokół” wystawia w niedzielę, 8 grudnia o godz. 7.30 wiecz. w sali strzelniczej wesołą komedję w 3 aktach p. t. „Menażerka”.

— W tych dniach na ul. J. Raczkowskiego dokonano na pewnym gospodarzu z Atanazyjna śmiałego napadu rabunkowego. Po wyprowadzeniu go w niewidoczne miejsce, ubezpieczono go i zrabowano mu gotówkę w kwocie 8 zł. Zawiadomiona o tem policja w niedługim czasie wpadła na trop sprawców i osadziła ich za kratkami. (mi)

— Czempin. Tow. Pań św. Wincentego a Paulo urządziło ub. niedzieli akademie na rzecz biednych miasta w pięknie udekorowanej sali p. Szukalskiego. Program uroczystości obejmował deklamację, słowo wstępne ks. dziek. Ruszczyńskiego oraz referat n. t. „Miłosierdzie a św. Wincenty a Paulo”, druga deklamacja, którą wygłosił p. I. Kalinówna, oraz solową pieśń, odśpiewaną przez p. Antoniewiczową.

— Tutejsze K. S. M. żeńsk. urządziło wystawę robót ręcznych na salce parafji. Wystawa ta cieszyła się powodzeniem, a członkinie K. S. M. mogą być dumne ze swej pracy. (cl)

— Gniezno. Ub. niedzieli gród Lecha obchodził uroczystość 75-tą rocznicę urodzin mistrza Ign. Paderewskiego. Organizacja uroczystości zajęła się Tow. Uczestn. Powst. Wielkop. 1918/19, ze współdziałaniem innych stowarzyszeń. W bazylice odprawił mszę św. ks. Palewodziński, potem wyruszone w pochodzie przed pomnik poległych w parku Kościuszki, gdzie p. prezydent Kasprzyczy wygłosił odczyt o okolicznościach przemówienia. W południe w sali prymasowskiej odbyła się uroczysta akademja, którą zajął ks. dziekan Zablocki. Po odśpiewaniu przez chór męski „Dzwon” utworu Gorczyckiego „Gaude Mater Polonia” oraz po deklamacji „Hymn Paderewskiego”, prezes Tow. Ucz. Powst. Wlkp. im. Ign. Paderewskiego w Poznaniu p. Koch wygłosił obszerny i treściwy referat o wielkim Polaku. Po występach chóru „Dzwon”, prezes Tow. Ucz. powst. p. Chudaś odczytał wśród ogólnego aplauzu telegram holdownicy do Ign. Paderewskiego. W ten sposób prastara stolica Polski uczciła zasługi mistrza tonów i wielkiego Polaka. (br)

— Grabów n./Prona. W dniu 27 listopada o godz. 3 po poł. nastąpiło wyprowadzenie zwłok śp. ks. dziekana E. Sucharskiego, proboszcza grabowskiego, zmarłego w dniu 24 listopada, z plebanji do kościoła poklasztornego. Kondukt żałobny prowadził ks. prob. Rochowicz z Mikstatu, w otoczeniu licznej duchowieństwa. Na rynku ustawiono trumnę na specjalnym katafalku, poczem żałobną mowę wygłosił radny miasta p. Józef Izmań, a chór kościelny pod bat. organisty p. Mokrzyca odśpiewał pieśń żałobną. W imieniu młodzieży katol. żegnał zmarłego p. Mehl. Wreszcie piękna mowa żałobna wygłosił ks. prob. Ulatowski. Następnie kondukt żałobny udał się do kościoła, gdzie odprawiono żałobne nieszpory. — Następnego dnia nabożeństwo żałobne celebrował ks. prob. Przyniński z Mikorzyna w asyście ks. dr. Cegielski i ks. Kozłowski, wychowanków zmarłego kapłana. Pożegnana mowa żałobna wygłosił z ambony ks. prob. Rogalewski z Bukownicy. Pienia żałobne wykonał chór kościelny. Długi kondukt żałobny, w którym brało udział przeszło 100 księży oraz poczty sztandarowe wszystkich towarzystw, ruszył ulicami miasta na cmentarz, gdzie po odprawionych modłach złożono zwłoki kapłana do mogiły.

— Na nadzw. walnym zebraniu och. straży pożarnej wybrano zarząd w następującej składzie: pp. Andrzej Krajewski — prezes, Jan Grodzki — naczelnik, Andrzej Godzowski — gospodarz, Ludwik Cegielski — skarbnik, Florian Godzowski — sekretarz i Jan Lis — wiceprezes. Do komisji rewiz. wybrano pp. Br. Kocialkowski, Ign. Niedrzepka i S. Michalskiego. (n)

— Kepno. Z dniem 2 grudnia br. otwarta została w Kepnie przy Rynku nowa polska placówka handlowa. Mianowicie p. Władysław Bielawny założył „dom handlowy”, filję swojego sklepu blawatów w Ostrowie. Biorąc pod uwagę, że handel blawatami spoczywał dotąd przeważnie w rękach żydowskich, założenie nowej polskiej placówki handlowej przyczyni się z pewnością do ożydzenia naszego miasta. (wk)

— Leszno. „Uniwersytet Powszechny” — dnia 3. 12. o godz. 19.05 prof. Szpunar: „Teksty gwarowe”, dr. Mickiewicz: „Filozofia arabska”, prof. Machnikowski: „Wojna światowa”.

— Udatne przedstawienie teatralne p. t. „Ciepła wdówka” odegrał w niedzielę znany zespół „Sokola”. Amatorzy wywiązali się dobrze ze swych ról, to też publiczność darzyła ich niemiłknie oklaskami. Sala, mimo ulewnej deszczu, była wypełniona. Bardzo ładne dekoracje sceny wykonał art. mal. p. Wasielewski.

— Z okazji „tygodnia miłosierdzia” odbyła się w niedzielę po poł. w kościele uroczysta akademja religijna. Piękne, pełne mocy przemówienie wygłosił ks. prob. Joachimowski z Wilkowic. Program akademji uzupełniły śpiewy chóru kościelnego, poczem na zakończenie odbyło się krótkie nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakr. i litanja do Matki Boskiej.

— Wieczornice ku uczczeniu Powstania Listopadowego w jego 105 rocznicę urządził zupełnie samodzielnie uczniowie Sem. Męskiego. Doskonale ułożony program o dużym urozmaiceniu oraz referat p. Stan. Judka o powstaniu listopadowym wywarł głębokie wrażenie. (th)

— Mogilno. Zuchwałej kradzieży dokonano w zagrodzie roln. Franciszka Bartekiego w Chalesku. Złodzieje skradli 3 ctr. miodu, poczem zniszczyli 5 uli i jedną kózkę. Ponadto skradli 4 kury i koguta. Szkode oblicza rolnik na 600 zł. — Tej samej nocy władowano do kiosku p. Skoniecznego we Wydatowie, skąd skradzio-

„Wywoływacz deszczów” wyjeżdża do krajów tropikalnych

Witkowo. (Tel. wł.) Sprawa „wywoływacza deszczów”, o której pisaliśmy swego czasu na łamach naszego pisma, nabrała rozgłosu za granicami państwa. Rzekomy wynalazca Skieresz, zamieszkały w Grotkowie, pow. gnieźnieńskiego, otrzymał obecnie kilka ofert od wpływowych osobistości świata zagranicznego z Waszyngtonu, Brukseli i Londynu. Z pośród tych ofert Skieresz wybrał ofertę londyńską, w której pośredniczy Polak M. Kozłowski, zamieszkały w Londynie, Old-Gloucester Street 6. Skieresz ma wyjechać do krajów tropikalnych, gdzie

niema deszczów i przeprowadzić ma tam swoje doświadczenia nad wywoływaniem deszczów. Oferta gwarantuje Skiereszowi wolny paszport, podróż, całkowite utrzymanie, a po korzystnych doświadczeniach odpowiednie wynagrodzenie za swój wynalazek.

Według naszych informacji, Skieresz godzi się na wyjazd i czyni już odpowiednie przygotowania. W razie zrealizowania swego wynalazku, Skieresz wsławiłby imię Polski zagranicą, a ponadto z pewnością zdobyłby niezłą fortunę.

no wszystkich towar. ogólnej wartości 450 zł. — Staraniem Tow. Powstańców i Wojaków w Mogilnie wykonała firma B. Piątkowski bezinteresownie piękny nagrobek na mogiłach poległych za ojczyznę żołnierzy z 17 p. a. p. w roku 1920. (mm)

— Ostrów. Odpust św. Andrzeja był w tutejszej parafji uroczystym zakończeniem tygodniowej misji parafjalnej. Nowość wprowadzona przez zmarłego śp. ks. kan. Jarosza po raz pierwszy w Wielkopolsce, ażeby po upływie roku odnowić misję parafjalną, święciła wielkie triumfy. (os)

— Wystawę prac kół młodzieży P. C. K. otwarto w świetlicy przy ul. Koszarowej 20. Ciekawe ekspozyty zasługują na zwiedzenie. Wystawa otwarta codziennie do niedzieli włącznie.

— Skradziono nocą przez włamanie się z „Starej Apteki” sporą ilość ampułek morfiny i niewielką kwotę gotówki. O kradzież posadza się „morfiniści”. (os)

— Pare koni uprowadzono z stajni onegdajszej nocy gosp. Józefowi Gozdowski w Bogufalowie. — Tucznika skradziono w Gorzycach Małych na szkole Wacława Nawrota. (os)

— Skoki. Uroczyste zebranie ku czci Ign. Paderewskiego urządził miejsc. K. S. „Wielna” w lokalach hotelu „Du Nord”. Publiczność zapełniła salę. Zagali uroczystość pięknym przemówieniem wiceprezes p. Stefaniak, poczem chór męski K. S. „Wielna” pod bat. p. Paterskiego odśpiewał „Gaude Mater”, p. Ciszak Walerjan wygłosił piękna deklamację, absolwent konserw. muz. p. Piesik oraz p. Zofja Godzichówna odegrali menuet Paderewskiego na wiolonczeli i fortepianie. Treściwy referat o życiu i czynach

— Kino „Nowości” wyświetla w tym tygodniu film p. t. „Kleopatra”, reżyserji Cecil B. de Mille’a.

— Inspektor Izby Rolniczej przyjmuje interesantów w poniedziałki od godz. 9—13 w sekretarjacie Kólek Roln., przy ul. Młyńskiej 9.

— P. Tadeusz Łożyński ze Sremu, lek. weterynaryjny, osiedlił się w Sierakowie. (sn)

— Września. Długoletni insp. szkolny w Jarocinie, ostatnio insp. szkolny we Wrześni, p. Franciszek Stein, przeszedł na własną prośbę w stan spoczynku.

— Zarząd miejski przypomina, że ostateczny termin składania podań osób, trudniących się przemysłem okrężnym, o udzielenie licencji na rok 1936, upływa dnia 15 grudnia. Podania należy składać osobiście w tut. urzędzie pokój nr. 7, z dołączeniem licencji z ub. roku, jednej fotografii oraz przewidzianej opłaty od podania 5 względnie 10 zł.

— Zarząd komitetu opieki rodzicielskiej nad dźwiatwa szkolna publ. szkoły powsz. męsk. we Wrześni, apeluje do rodziców, którzy do dnia dzisiejszego nie wpłacili należnych składek za mies. wrzesień, październik i listopad po 20 gr mies., ażeby wpłacili za pośrednictwem swych dzieci te drobne grosze, a tem samem przyczynili się do realizacji celów opieki rodzicielskiej.

— W ub. wtorek wiecz. nieustaleni sprawcy włamali się do mieszkania p. Andrzeja Wiessego przy szosie Witkowskiej, skąd skradli garderobę, broń i biżuterję, łącznej wartości 1500—1800 zł. Poszkodowany wyznaczył nagrodę 200 zł dla osoby, która by mogła wskazać sprawców kradzieży lub przyczynić się do ich wykrycia. (rw)

Reklama w okresie GWIAZDKOWYM

przyczyni się do zbycia artykułów i powiększy obroty

Reklama w „Kurjerze
Poznańskim” przynosi
miesie pożądaną skutek!

Z POMORZA

— Chojnice. Prezydent R. P. prof. Mościcki przybył do Runowa Kraińskiego, gdzie w lasach państwowych odbył się polowanie. Panu Prezydentowi towarzyszyli: liczne grono dyplomatów zagranicznych oraz członkowie domu cywilnego i wojskowego. Z Runowa Pan Prezydent uda się do nadleśnictwa Lutówko, pod Sepólnem, gdzie nastąpi zakończenie polowania. (dch)

— Nowe n./W. Konrad Szykowski, bez zawodu, popełnił samobójstwo, powiesiwszy się na drzewie, w jednym z ogrodów.

— Staruszek, liczący 70 lat, wdowiec Józef Markowski, poszedł do sasiada Bernarda Bielskiego, rolnika, by tutaj pomóc przy młóceniu zboża, dokonywano tego za pomocą zaprzęgu konnego. W pewnej chwili został starzec porwany przez pas transmisyjny i bardzo silnie poturbowany. Przywołany lekarz dr. Zawacki z Warlubia stwierdził złamanie prawego obojczyka, klatki piersiowej i dwóch żeber. Po trzygodzinnej ciężkiej meczarni Markowski zmarł. (tts)

— Świecie. Oddział powiat. Zw. Pracowników Samorz. Teryt. odbył w tych dniach swe posiedzenie. Obradom przewodniczył prez. Wacław Rydzkowski. Głównym przedmiotem była sprawa uposażeń, poczem zarząd złożył sprawozdanie z poczynionych kroków w sprawie obrony interesów zawodowych.

— Kolo Opieki Rodzic. przy szk. powszech. nr. 1. odbyło swe sprawozdawcze zebranie. Na wyróżnienie zasługuje tu akcja dożywiania około 150 biednych dzieci, jak i ofiarność obywatelstwa na ten cel. W skład nowego zarządu Kola wchodzi pp. dyr. Donarski, Gregorkiewicz i W. Kowalski.

— „Sokół” połączył uroczystość powstania listopadowego z obchodem ku czci Paderewskiego. Akademje przy licznych udziałach publiczności wśród której byli obecni prez. Fr. Domachowski, sekret. red. Tomasiak i dr. Jettke, zagali prez. Paweł Stusiński, poczem wygłosił referat. Następnie deklamację wygłosiły pp. Szulecówna i Owczarczakówna. O czynach Paderewskiego mówił p. Bronisław Stusiński. Na zakończenie odbyły się popisy gimnastyczne. (tts)

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na Okr. Pozn. „Caritas”: J. R. 5, razem 5 zł.

Na chleb św. Antoniego: Marja K. 2, razem z poprzednio pokwitow. 20,50 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: Marja K. z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalszą pomoc 3, L. O. z po-

Ulubienica Poznania

Jadwiga Cichońska

zwana polską „Edith Lorand” po wielkich sukcesach w Warszawie, koncertuje z dniem 1 grudnia br. w Argentynie. dg 5057

dziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalsze zdrowie, pomoc i błogosławieństwo 1,50, Irena K. z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalszą opiekę nad rodziną 100, razem 104,50 zł.

Dla szewca Szymańskiego: Adamczewska, Podgórna 8 — 10 zł, K. K. 3 zł; razem z poprzednio pokwitow. 79,50 zł.

Dla nieuleczalnie chorego inwalidy na podróż do grotty Matki Boskiej w Lourdes: Dnia 2 grudnia rb. wypłaciliśmy p. Leonowi Lewandowskiemu 413,85 zł. W dalszym ciągu złożono: Norski 3, N. N. z prośbą o posadę 1, N. N. o zdrowie i w pewnej intencji 2, Bulczyńska w pewnej intencji 0,50, F. K. 1, M. P. z Gniezna z prośbą o zdrowie 1, J. P. z Gniezna z prośbą o dalsze błogosławieństwo 1, N. N. 1, W. K. o błogosławieństwo dla domu 1, C. M. z prośbą o „Zdrowaś Marjo” przy grocie o zdrowie i błogosławieństwo dla całej rodziny 2, Teresa i Jędrus H. z prośbą o zdrowie i polepszenie wzroku 4, E. K. z prośbą i poprawę w nauce 1, L. S. z prośbą o zdrowie dla najbliższych i błogosławieństwo 2, B. A. z prośbą o dobrą naukę 5, R. z G. 20, Henryk Kornobis 2, N. N. 10, H. W. z prośbą o zdrowie 2, St. Ch. 0,50, Metody Ruciński 5, Franciszka Duszyńska 1, Adamczewska (Podgórna 8) 10, Jagielska o zdrowie w rodzinie i błogosławieństwo 5, J. W. 5, A. C. 3, S. W. 3, P. z prośbą o modlitwę w Lourdes 20, Z. S. 2, S. W. 0,50, N. N. 1, M. B. 1, Marja Spletstester 1, Ludgarda Melcerówna 3, Tadeusz Ruczyński, Rudniki 5, N. N. z prośbą o modlitwę 1, Lissowski 3, L. K. w pewnej intencji 2, P. K. w pewnej intencji 1, M. i J. C. w pewnej intencji 2, N. K. z prośbą o zdrowie 2, A. J. z prośbą o zdrowie 2, I. H. R. Karł. z prośbą o opiekę i zdrowie 1, N. N. 1,25, N. N. 1,50, H. S. z prośbą o zdrowie 2, St. K. 3, N. N. 2, Z. W. i E. W. w wiadomych intencjach 4, I. M. z prośbą o zdrowie 1, M. B. z prośbą o zdrowie 1, Kazimiera R. z prośbą o zdrowie 0,50, N. N. 1, Jarka 1, K. G. z prośbą o pracę dla brata i J. K. 0,50, N. N. 1, St. Walczak, Miłostaw z prośbą o modlitwę o zdrowie i błogosławieństwo 3, Władysław Mazurkiewicz, Szamotuły, z prośbą o „Zdrowaś Marjo” 2, razem 164,25 zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 2. b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Tok. Stan. Janceki i Zofja Eckertówna w Szamotulach; kup. Sylw. Ogródkiewicz i Walerja Baumgart w Świecie; inż. Leśny Bogusław v. Klitzing, Ruda Różaniecka, pow. Lubadzów i asyst. techn. Anny Ulbrich, Neuweitztritz, pow. Habelschwerdt, Niemcy; naucz. Erazm Zdziński, Zduny i Dorota Burzyńska; stol. Kaz. Burdelski i krawc. Zofja Napierala w Krzesinkach, pow. poznański; obuw. Wl. Burzkowski i gosp. Anna Pawlakówna; tok. Franc. Szlafczyński i krawc. Marianna Skalińska; drog. Stan. Gancarz i krawc. Marta Maczkowska; kup. Jan Stypczyński i ekspd. Marja Przybylska; mech. Marj. Dubert i Marianna Kuchnicka; ślus. Franc. Baczkowski i inkas. Rozal. Schneider; kraw. Stan. Dorna i szwaczka Agn. Kwiatkowska; ogrodn. Ant. Kulawiak i służ. Wanda Zacharkiewiczówna; rob. Fel. Jaczyński i rob. Stanisławek; ślus. Winc. Zyk i Marja Jarzembowska; fryzj. Adam Galencki i Cec. Gdoniczyk; rzeźn. Marj. Derengowski i ekspd. Ant. Porzucak; urz. kom. Kaz. Paschke i eksp. Zofja Orlikowska; mur. Wl. Klose, Dopiewo, pow. Poznań i rob. Stan. Konewska w Pokrzywnicy, pow. Poznań.

Zgony:

Dnia 2 grudnia 1935 r. zapisano następujące zgony: Bronisława Gawrońska z domu Stypczyńska, 57 lat; Jan Sobczyk, robotnik, 47 lat; Jan Brygier, woźny 61 lat; Stanisława Fomiczowa z domu Krause, 29 lat; Jadwiga Chuda, meżatka, 38 lat; Emma Kowallek, nauczycielka, 77 lat; Zygmunt Kaczmarek, 1 rok, 8 mies. 14 dni; Stanisław Latanowicz, zaprzysiężony rewidor ksiąg, 49 lat; Marja Kosmowska z domu Szkularkówna wdowa, 51 lat; Ryszard Jan Bauza, 5 dni; Seweryn Marjan Pawlicki, architekt, 54 lat; Stefanja Mróz z domu Bystrowska, 48 lat; Aniela Miekiewicz, marszantka, 37 lat; Anna May z domu Sternard, 81 lat; Franciszka Frankiewicz z domu Kropidłowska, 58 lat; Dorota Janasówna, 1 godz.; Wojciech Napierala, robotnik, 73 lat; Stanisława Michalakowa z domu Erenska, wdowa, 58 lat.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Przed przebudową administracji handlu zagranicznego?

Od dawna koła gospodarze zwracają uwagę na szkodliwość obecnego stanu organizacji władz, zajmujących się w Polsce sprawami handlu zagranicznego. Nietylko istnieje nadmierna ilość tych władz, ale i niema należytej koordynacji ich działalności. Wynikają stąd przedziwne nieraz nieporozumienia i niedociągnięcia, wysoce szkodliwe dla sprawy naszego bilansu handlowego.

By uanoocnić dzisiejszy stan w omawianej dziedzinie przypomniemy, jakie instancje wchodziły tutaj w rachubę. A więc w sprawie udzielania bezpośredniej pomocy eksportowej decydują: wydział handlu zagranicznego ministerstwa przemysłu i handlu, m-stwo skarbu, m-stwo rolnictwa. Państwowy Instytut Eksportowy, Międzyministerjalna Komisja Popierania Eksportu, Rada Polityki Kompensacyjnej, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych, Komisja Popierania Obrótu Artykułami Rolnymi (wraz z podkomisjami), komisje standaryzacyjne, różne eksportowe organizacje branżowe, nie wymieniając poszczególnych izb przemysłowo-handlowych oraz — w niektórych wypadkach — urzędów wojewódzkich.

Nieco mniej liczne są instytucje, zajmujące się reglamentacją przywozu. Tutaj, obok odpowiednich wydziałów ministerjalnych, działa Centralna Komisja Przywozowa i kilka organizacji o zleconym przez władze publiczne zakresie działania.

Gdy się doda jeszcze „Zahan“, tj. T-wo Handlu Kompensacyjnego, działające zarówno w dziedzinie eksportu, jak i importu, mieć się będzie mniej więcej kompletny obraz zespołu organizacyjnego „opiekującego“ się handlem zagranicznym.

„Gdzie kucharzy sześć, tam niema co jeść“, takby i w tym wypadku powiedzić należało. Wobec powszechnego postulatów, aby zaprowadzić jakiś ład i porządek do omawianej dziedziny, postanowiono ostatnio przystąpić do reorganizacji.

Otóż tutaj ujawniły się dwie tendencje, z których jedna dąży do przekazania całokształtu spraw, związanych z handlem zagranicznym, czwinnikom urzędowym, druga zaś zmierza ku powierzeniu tej pracy samorządowi gospodarczemu.

Powstały więc projekty powołania do życia Instytutu Handlu Zagranicznego, który miałby powstać z reorganizacji Państwowego Instytutu Eksportowego wzgl. utworzenia w ministerstwie przemysłu i handlu departamentu handlu zagranicznego. Z drugiej strony wysunięto propozycję włączenia

agend Państwowego Instytutu Eksportowego do Związku Iz Przemysłowo-Handlowych.

Zdaje się, że żadna z tych propozycji nie doczeka się realizacji. Raczej jest prawdopodobne, że powstaną dwa odrębne ciała, z których pierwsze, mianowicie Rada Handlu Zagranicznego, posiadać będzie uprawnienia uchwalowe (tj. uprawnienia do opinowania wszelkich spraw eks- i importowych), drugie zaś, o charakterze instytucji rządowo-samorządowej, koncentrować będzie agendy wykonawcze w zakresie handlu zagranicznego.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na r. 1936.** Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu komunikuje, że w biurze Izby (pokój 1 wzgl. 10) wyłożony jest do przejrzania tekst okólnika ministerstwa skarbu z dnia 21. 9. 1935 r. L. D. V. 31364/35 w przedmiocie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1936. Biuro Izby mieści się w Poznaniu przy ul. Mickiewicza 31.

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Na wczorajszych giełdach walutowych nie zanotowano poważniejszych zmian kursowych w porównaniu z notowaniami sobotnimi. Tak więc waluty anglosaskie stoją na nieco niższym poziomie, niż w ostatnich czasach, jednak całkowite odprężenie nie następuje jeszcze z uwagi na zasadniczą debatę w parlamencie francuskim, która ma mieć miejsce w dniu 3 bm. Dopiero ewentualne trzecie z kolei definitywne zwycięstwo Laval'a powinno zahamować zaniepokojenie na rynku francuskim, zmniejszyć ucieczkę kapitałów i wpłynąć na osłabienie walut anglosaskich. Dewiza na Londynie nie wykazała prawie żadnych zmian w porównaniu z kursami sobotnimi. Obecne kursy paryskie umożliwiają jeszcze nieznaczne wysiłki złota do St. Zjednoczonych. Dewiza na Zurichu nie wykazała żadnych zmian. Jakkolwiek w Paryżu notowana ona jest nieco powyżej dolnego punktu złota, istnieje przypuszczenie, że istnieje pewien odpływ złota z Szwajcarii do Francji. Poza tem odplywa ono również z Szwajcarii do Stanów Zjednoczonych.

(k) **Ogłoszenie protokołu taryfowego polsko - fiński.** W Dzienniku Ustaw nr. 87 z dnia 2 grudnia r. b. opublikowany został pod poz. 540 protokół taryfowy między Polską a Finlandją, podpisany w Warszawie dnia 30 czerwca 1934 r. oraz — pod poz. 541 — oświadczenie rządowe z dn. 20 listopada rb. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych tego protokołu.

(k) **Tranzyt towarów polskich przez Czechosłowację.** Wobec wydania przez Czechosłowację zakazu tranzytu niektórych materiałów w związku z zastosowaniem sankcyj w stosunku do Włoch zdarzają się wypadki, że polscy importerzy i eksporterzy natrafiają na trudności w postaci zatrzymywania ich transportów przez władze czechosłowackie. W wypadku zatrzymania transportu na granicy czechosłowackiej odnośny spedytor winien zażądać w najkrótszej drodze, ewentualnie nawet telefonicznie, w czechosłowackim min. handlu wydania zezwolenia na tranzyt. W wypadkach, w których przeznaczenie transportu dla kraju innego niż Włochy nie będzie nastęrczało wątpliwości, zezwolenia takie będą wydawane w krótkiej drodze.

(k) **Ulgi w spłacie pożyczek hipotecznych.** Minister opieki społecznej wydał zarządzenie, zezwalające Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu na przyjmowanie obligacji Pożyczki Narodowej na spłatę zaległych rat amortyzacyjnych, odsetek i odsetek zwłoki od pożyczek hipotecznych, udzielonych przed 1 stycznia 1934 r. Obligacje, składane na pokrycie tych należności, przyjmowane będą po kursie emisyjnym, t. j. po 96 zł. za 100 zł wartości nominalnej.

(k) **W sprawie podań o pozwolenie przywozu towarów reglamentowanych.** Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że podania o pozwolenie przywozu towarów zakazanych do przywozu na nieprzekraczalnym do dnia 4 grudnia br. okres styczeń — luty należy składać w terminie nieprzekraczalnym do dnia 4 grudnia br. w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31. Izba zwraca uwagę, że podania złożone po tym terminie nie zostaną rozpatrzone na plenarnym posiedzeniu Centralnej Komisji Przywozowej. Izba przypomina, że na każdą pożyczkę i punkt Taryfy Celnej, oraz kraj pochodzenia towaru należy złożyć oddzielne podanie, na dokładnie wypełnionym formularzu (talony). Równocześnie Izba podaje do wiadomości, że podania należy składać na nowych formularzach podaniowych, które są do nabycia w kasie Izby.

(k) **Wielkopolscy hurtownicy żelaza w sprawie polityki cen.** Otrzymałmy od 3

firm poznańskich: Bracia Deierling, T. Krzyżanowski, Estereich i Kaczmarek oświadczenie w sprawie nieściślejszych wiadomości o Związku Hurtowników Żelaza dla Wielkopolski, Pomorza i w. m. Gdańska, którego to Związku firmy powyższe są członkami. Związek od wielu miesięcy żadnych umów cennikowych nie ustalał i każdy z członków sprzedawał po cenach konkurencyjnych, osiągając — jak cytujemy w oświadczeniu — zysk poniżej 10—15 proc. brutto. Związek został założony w celu obrony hurtowników żelaza przed rygorystycznymi warunkami, dyktowanymi przez Syndykat Polskich Hut Żelaznych.

(k) **Ze Związku Towarzystw Kupieckich.** W dniu 3. 12. br. o godz. 20 odbędzie się na sali Domu Kupiectwa Polskiego zebranie dyskusyjne, na którym wygłosi aktualny referat p. t.: „Umowa handlowa polsko-niemiecka“ p. dr. Waschko, dyrektor Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu. Prelegent w swoim referacie omówi specjalnie trudności, jakie się nasuwają w związku z wykonywaniem traktatu handlowego polsko-niemieckiego.

Lotka
WYKWINTNA BIELIZNA

Warszawa, Wierzbowa 11.

nr 19 048

Z ZAGRANICY

(z) **Nowa pożyczka w Stanach Zjednoczonych powiększa wzrost długu publicznego powyżej 30 miliardów dolarów.** Skarb St. Zjednoczonych ogłosił rozpoczęcie w dn. 2 bm. emisji nowej pożyczki na sumę 900 milj. dolarów, jak również wykup obligacji na sumę 418 milj. dol., których termin płatności przypada obecnie. Sumy osiągnięte z nowej emisji pójdą na finansowanie akcji dostarczania pracy oraz inne wydatki nadzwyczajne. Po subskrypcji nowej emisji dług publiczny St. Zjednoczonych przekroczy po raz pierwszy liczbę 30 miliardów dolarów.

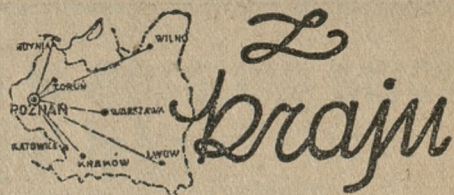
Pamiętaj, że każdy grosz, oddany w ręce żydowskie, uboży naród polski!

Ze Związku Chemików Polskich

Ostatnio odbyło się zebranie oddziału poznańskiego Związku Chemików Polskich. W pierwszej części zebrania poruszono szereg aktualnych spraw zawodowych. Żywa dyskusja wywołała sprawę przedłużenia przez władze państwowe prawa pobytu w Polsce obywatelom obcym (głównie Niemcom), zajmującym ważne stanowiska w przemyśle. Wiele fabryk na Górnym Śląsku zatrudnia personel, złożony z fachowców Niemców, Polacy chemicy natomiast nie mogą znaleźć pracy. Wpłynięcie na przemysłowców w kierunku zatrudnienia przez nich chemików Polaków leży w interesie państwa, specjalnie w zakresie jego obronności na wypadek wojny. Po zamknięciu dyskusji uchwalono odpowiednie rezolucje.

W drugiej części zebrania dokonano wyboru nowych władz związku. Zarząd przedstawia się, jak następuje: dr. Jerzy Tulecki — prezes, mgr. J. Wiśniewski — wiceprezes, mgr. J. Winkler — skarbnik, mgr. S. Gawrych — sekretarz.

Zarząd Związku zwraca się do wszystkich chemików województwa zachodnich z prośbą o współpracę na terenie obrony interesów zawodowych. Adres Związku: Poznań, św. Marcina 49.

W SPRAWIE UBOJU RYTUALNEGO

Kwestja uboju rytualnego w Polsce była w ostatnich czasach przedmiotem rozważań z wielorakich względów. Do wszczęcia jej dali powód Żydzi sami, którzy w niektórych miastach zaczęli się kłócić między sobą o to, kto jest uprawniony do wykonania tego procederu. Przytem ponownie wyszło na jaw, jak często z powodu tego, że Żydzi są panami rzeźni publicznych, ludność chrześcijańska jest skazana na odbiór mięsa z uboju rytualnego. Na tem tle zaś ostatnio zaznaczył się nieomal wszędzie ruch wykazujący jako rzecz niegodną, ażeby w Polsce był jeszcze tolerowany ubój rytualny.

Żydzi upatrują w tym ruchu specjalną naganę antysemitką i starają się mu przeciwdziałać wszelkimi siłami. W tym celu odbył się już nawet specjalny zjazd rabinów oraz działaczy żydowskich, na którym rzekomo zapadła uchwała, że w razie gdyby miało dojść do zakazu uboju rytualnego, ludność żydowska będzie wzywana do wstrzymania się od spożywania mięsa. Groźbą tą chce się widocznie niedopuszcząć do wydania takiego zakazu.

NIE CHCIELI WYBRAĆ ŻYDA

Na terenie państwowego gimnazjum im. Lelwela w Warszawie zdarzył się charakterystyczny wypadek. W klasie I tego gimnazjum odbywały się wybory do samorządu klasowego, a kierownik tejże usiłował wpłynąć na dzieci, aby do samorządu wybrały ucznia Żyda. Skutek był jednak taki, że dzieci oświadczyły, że Żyda nie wybiorą.

Wskutek odmowy dzieci sprawa została skierowana do decyzji dyrektora szkoły. Ciekawe, według jakich zasad będzie rozstrzygnięta?

ROZZUCHWALENIE SEKCIARSTWA

Bezkarnie rozszerzające się sekciarstwo, finansowane niejednokrotnie przez czynniki antypaństwowe i nieprzebiegające w środkach swej propagandy, zmusiło władzę duchowną do wydania odeszwy, która była odczytana w dniu 1 grudnia z ambon w kościołach warszawskich.

W ostatnich czasach — powiedziano w niej — coraz częściej, niestety, jakieś wrogie Kościołowi, sekciarskie czynniki rozrzucają, roznoszą po domach i rozdają przed kościołami, a nawet z okazji uroczystych nabożeństw w kościołach i na cmentarzach pisma i ulotki, mające pozory religijności bądź pobożności, w treści zaś uwalczające Boga i dogmatom naszej wiary świętej, zwalczające Kościół, Ojca św. i duchowieństwo.

Władza archidiecezalna ostrzega wszystkich przed tego rodzaju przewrotną agitacją i wzywa wiernych, aby pisma takie, jeżeli trafią do ich rąk, oddawali miejscowemu duchowieństwu i przeciwdziałali wszelkimi sposobami tej bezbożnej propagandzie. (KAP)

WALKI Z BANDYTAMI

W Lublinie została zorganizowana oblawa na poszukiwanego od pewnego czasu włamywacza Józefa Głowackiego. Gdy policja wkroczyła do wskazanego domu, w którym miał przebywać poszukiwany, natknęła tam więcej osób i została odrazu powitana strzałami rewolwerowymi. Posterunkowy, Aleksander Taras, padł na miejscu, a drugi, Aleksander Zak, został raniony. Korzystając potem z zamieszania bandyci usiłowali zbiec, co też udało się Głowackiemu, a natomiast niejaki Niedziecki został ciężko postrzelony i ujęty wraz z kilku innymi.

O starciu policji z bandytami donoszą także z Częstochowy, dokąd z posterunku Aurelow został przewieziony ciężko ranny policjant Bolesław Tatarski. Zmarł on krótko potem w szpitalu.

W Opolu pod Puławami osadzona w areszcie szajka pięciu opryszków zdemolowała lokal i pobila dozorcę, poczem zbiegła z więzienia. Za opryskami zarządzone posęgi.

400-LECIE URODZIN PIOTRA SKARGI

W roku przyszłym przypada 400-letnie urodziny ks. Piotra Skargi, które będzie obchodzone uroczystie szczególnie w Krakowie. W tych dniach odbyło się tam posiedzenie konstytuujące pełnego komitetu obywatelskiego, mającego zająć się przygotowaniem obchodu. Do prezydium komitetu zostali wybrani: dyr. Zachemski jako prezes, prof. Piógoń, prof. Skoczyła jako wiceprezesi, dyr. Pelczar jako sekretarz i p. Dymnicki jako skarbnik. Termin obchodu jeszcze nie jest ustalony, ale prawdopodobnie odbędzie się on w czerwcu 1936 r.

ODKRYCIE NOWYCH ŻŁÓŻ NAFTOWYCH

Jak donoszą z Drohobycza, natrafiono w powiecie turczańskim na Podkarpaciu w okolicach Bystrej, Grazierowej, Holowiecka, Lipia, Chwaszczowa i Wołoszki na ślady nafty i wosku ziemnego. Temsamem zostały potwierdzone przypuszczenia, które istniały już przed wojną. Fakt ten wywołał niemałe poruszenie w tamtejszej okolicy i wpłynął także na podrożenie gruntów.

Nowa gwiazda w Herkulesie nadal intryguje astronomów

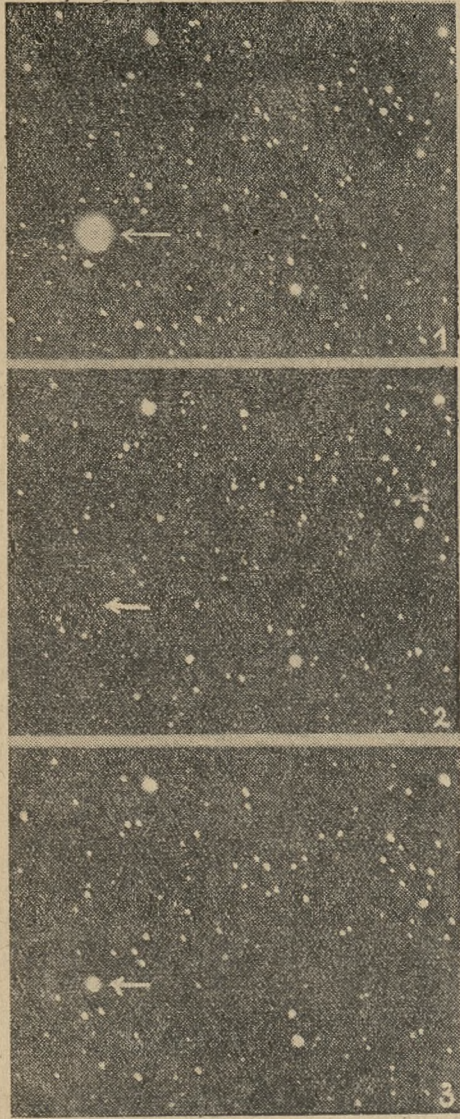
Zagraniczne czasopisma astronomiczne publikują bardzo ciekawe fotografie nowej gwiazdy w konstelacji Herkulesa. Załączone zdjęcia ilustrują doskonale trzy główne fazy rozwoju tej niezmiernie interesującej gwiazdy. Fot. 1 przedstawia Nową w dniu 29 grudnia 1934 r., a więc w kilka zaledwie dni po osiągnięciu przez nią blasku maksymalnego. W dniu tym Nowa równała się blaskiem gwiazdom 3-iej wielkości. Z początkiem kwietnia nastąpiło gwałtowne załamanie się

światłości gwiazdy, która w ciągu miesiąca straciła na blasku 8 wielkości gwiazdowych, czyli zbladła w rzeczywistości aż 1 600 razy, i w następstwie tego przestała być — na pewien czas — widoczna w niewielkich lunetach polskich dostrzegalni astronomicznych. Osiągnęła ona wówczas jasność równą tej, jaką posiadała przed rozbłyśnięciem, jak to wynika z kliszy zdjętej w moskiewskim obserwatorium 27 lat temu.

Fot. 2. przedstawia Nową w tym właśnie stadium w dniu 1 maja br. Jest ona tu zaledwie widoczna, równając się gwiazdom 13 wielk. gw. W tym stadium Nowa trwała niedługo, bowiem już w pierwszej połowie maja blask jej wzrósł powtórnie i wzmagał się odtąd stale do czerwca br.; Nowa nie osiągnęła jednak tym razem nawet granicy widoczności okiem nieuzbrojonym, świecąc prawie niezmiennym blaskiem 7 wielkości przez całe lato czyli o 1 wielkość poniżej tej granicy. Ostatnie zdjęcie (fot. 3.) pochodzi z dnia 23 lipca.

I jeszcze jedną, wielką niespodziankę zgotowała astronomom Nowa Herkulesa. Gdy w dniu 4 lipca jeden z astronomów w Obserwatorium Licka (St. Zj.) zwrócił na nią największy refraktor świata o średnicy 1 m. i zastosował duże powiększenie, zauważył ze zdumieniem, że Nowa ma towarzysza, czyli jest gwiazdą podwójną. Towarzysz znajdował się ogromnie blisko, tak dalece, że zauważenie tego faktu było bardzo trudnym, nawet przy olbrzymim powiększeniu, jakiego użyto. Obserwację tę potwierdził wkrótce dostrzeżenie francuskiego astronoma Baldeta, dokonane zapomocą wielkiej lunety obserwatorium w Meudon (81 cm średnicy obiektywu), przy powiększeniu 1 600—2 300 razy. Oba składniki niewiele różniły się między sobą jasnością i były tej samej barwy.

Analogiczne zjawisko zaobserwowano w r. 1925 w wypadku jasnej gwiazdy nowej w południowej konstelacji Malarza. Jakże znaczenie fakty te — sensacyjne z punktu widzenia astronomii — posiadają w wyjaśnieniu istoty zjawiska gwiazd nowych, przedwczesnym byłoby dziś wyrokować. Gwiazdy nowe czekają na swego Kopernika.
Dr. P. I.

maliny, jałowce cyprysowe, spoglądające zgóry na tulące się do ich stóp naparstnice, ślasy, różowe i białe wrzośy. Polance jarosławieckiej poświęcił nasz poeta „regionalny” następujący, oddający jej urodę wierszyk.

„Polanko kwietna w mgły srebra spowita,
Majowy śnieg mój, śniony w ranek Boży
Czarowna jesteś, baśnią, co w lesie
rozkwita

W bieli perłowych rós, w purpurach zorzy.
...Tyś ciszy leśnej mistycznym wyrajem,
Ptaszęce, piosenki tyś czarem, urodą,
Co w dal gałązkę rośną płynię gajem:
Tyś w wstęgi kraśne, strojną panną młodą,
Czarni symfonia, gędzba — ciszą dzwoni,
Słonecznych wrzósów lijowych rozścieli,
Z sinych mechów puchu, w macierzankę
woni
Urodna wstaje Pogoda w mgieł bieli
W gaj święty idzie... I goreją żary
I dyszą wonie i kwietne źrenice
Płoną, bo nadszedł czas spełnień ofiary
Rozkoszy szczęścia, kwitnień tajemnicy...

Nasze pola i łąki, nasze miedze, wijące się wśród zboża, łąków, nasze ugory pod laskiem i kwitnące na nich kiście dziewanny, towarzyszące torom kolejowym bursztynowo miesięczne wiesiołki, którym Orzeszkowa wyprawiła wesela, — brzegi naszej Warty, Noteci, Brdy i Baryczy, przystrojone kwieciami rozswity, a cóż dopiero nasze stawy, romantyki w parkach z królewskim, białym buńczewiem, przypominającym kwiat lotosu, z białym jaskrem, z sitami, z kołysającą się śpiewną trzcina — jakież w nas budzą zachwyty!

Zachwyty nasz będzie głębszy, jeżeli zadamy sobie nieco trudu i zapoznamy się z cudnymi i poetycznymi nazwami naszego ziela, którym przyroda tak obficie przystroiła nasze niwy, błonia i rozłogi.

Jakże barwne są opisy Rodziewiczówny — przechadzek nad brzegami Niemna, gdzie po drodze spotyka kwiaty, rosnące również nad brzegami Warty.

Kilka wizyt niedzielnych w naszym ogrodzie botanicznym umożliwi nam ich poznanie.

Spotykając je później jako nasze znajome na wycieczkach, w polu i w lesie, jakąż nam sprawią radość!

A więc — frontem do kwiatów!
EREL.

„Poppy day“ w Anglii

Kapitanowi W. G. Willcox zawdzięcza Anglja t. zw. „Poppy day”, dzień, w którym w całym kraju, we wszystkich miastach, osiedlach i wioskach sprzedają kwiaty maków. Od 14 lat istnieje już dzień maku i przyniósł jak dotąd 5 1/2 miliona funtów. W tym roku 11 listopada

przyniósł pomimo kryzysu i ciężkich czasów 1 1/2 miliona funtów.

11 listopada upływa w Anglii pod znakiem maku. W tym roku sprzedano nie mniej niż 40 milionów „Poppy”, które ozdobiły panie swe okrycia, a panowie kłapy palt. Blisko 350.000 Angielek wyległo na ulice, ofiarując przechodniom kwiatek maku. Cały dochód ze zbiórki idzie na cele zapomóg dla inwalidów wojennych. Kwista 11 listopada jest największą organizacyjnie rzecz biorąc imprezą filantropijną na świecie. Anglię podzielono na czternaście okręgów, w każdym okręgu działa 4.000 komitetów lokalnych, złożonych z 12 — 30 osób. „Poppy day” obejmuje nie tylko Anglię, ale i wszystkie dominia, kraje Korony oraz kolonie angielskie. Zgórą 1/2 miliona znaczków wysyła się zagranicę.

Znaczkę z kwiatkiem maku wyrabia fabryka w Richmond, do wyrobu zaś ich używa się wyłącznie materiałów krajowych. W fabryce pracuje cały rok około 400 h. kombatantów, a cała produkcja roczna fabryki zużyta zostanie w dniu 11 listopada. Na produkcję „kwiatka” zużywa fabryka 42 km. tkaniny jedwabnej, 80 km. tkaniny bawełnianej, 50 tonn krążków metalowych, 70.000 rolek papieru, 130 tonn tektury, 50 tonn blachy.

Pomimo znacznych kosztów fabrykacji znaczków oraz kosztów organizacyjnych, wynoszą wydatki ogólne tylko 4 proc. dochodu brutto.
Or.

Telefonujący pies

Jak wiemy, tresowane bywają specjalnie psy dla niewidomych. Psy te oddają wiele przysług nieszczęśliwym kalekom. Obecnie powstała wśród kół, opiekujących się głuchoniemymi, myśl, aby im dać możliwość korzystania z cennych usług psa.

Nad tem zagadnieniem głowił się oddawna pewien hodowca psów w Medjolanie. Udało mu się wytresować psa tak, że gdy tylko rozległ się dźwięk dzwonka przy drzwiach pies zaczynał głośno szczekać. Potem udało mu się przyuczyć to zwierzę do przyjmowania telefonów. Gdy tylko telefon zadzwonił, pies zdejmował słuchawkę pyskiem z widełek i kładł na ziemi. Jeśli pana nie było w domu, pies szczekał kilkakrotnie nad słuchawką, potem odkładał ją zpowrotem na właściwe miejsce. Gdy pan jego wracał do domu, pies szczekał kilkakrotnie, kładąc łapę na aparat, aby pokazać swemu panu, że ktoś do niego telefonował.
S. F.

Odmówiła czy nie?

— Panna Zizi dała panu kosza?
— No, bezpośrednio nie, powiedziała tylko: „Wolę się powiesić, niż wyjść za pana”. („Mercury”).

SOK CZOSNKU F. F.

przy artretyzmie, reumatyzmie, sklerozie. Apteka Mazowiecka, Warszawa Mazowiecka 10.

ng 19 050

Dziś Żywy Dziennik w Białej sali Bazaru

Spotyka się na nim cały kulturalny Poznań!

Cały dochód przez naczony na ubogich na opiece Stow. Pań Wincentek par. św. Marcina

Bilety (1,15; 2,20 i 3,30 zł, dla studentów po 50 gr.) nabyć można w księgarni św. Wojciecha lub wieczorem przy wejściu na salę.

Z naszej przyrody

Kontakt z przyrodą rodzi uczucia niepowседневności — Mistyka lasu i jego nastrój świątynny — Majestat ciszy — Kolumny drzew w baldachimach — Kadzielnice kościelne w lesie — Nastrój ranku jutrznianny, wieczorem niesznorny — Polanki i jej czasy — Lasy i rzeki wielko lskie — Lotosy naszych stawów — Poznajmy światy polne!

Przyroda w każdym z nią zetknięciu budzi w nas uczucie niepowседневności. Odczucie tajemnicze, mistyczne...

Jaka nas dziwna owionie atmosfera, gdy po dłuższej przechadzce wstępujemy do lasu. Niema wątpliwości, że przypominają nam wrażenie chwili, gdy wchodzimy do świątyni.

Cisza potężna, majestatyczna nakazuje nam milczenie... Wpatrujemy się w głębie lasu, w kolumny drzew, uwiecznione baldachimem zieleni; wsłuchujemy się w te tajemnicze poszumy i szepty, — zatrzymujemy się bezwolnie, i zdaje się nam, że upaja nas woń kadzielnia kościoła. Wytwarza się w nas nastrój podobny do nastroju uroczystości kościelnych. Rankiem odczuwamy nastroje jutrzni, wieczorem niesznorne.

Jaką tajemniczością nieprzeniknioną otacza nas las nocą w blasku gwiazd i miesiąca, w oponach zwisających nieprzeniknionego mroku!

Jakie inne, całkiem odmienne uczu-

gia błogości budzi w nas polanka! Jej czar, jej urok usiłovali poeci i malarze utrwalić w utworach swych uwiecznione. Ale mistrze słowa czy pendzla potrafili oddać czar ten tylko w cząstce.

W naszych lasach wielkopolskich na Pomorzu i na Śląsku posiadamy perłę lasu; polanki pełne czaru i urody, rzucające na błędzącego w lesie przechodnia urok, jakiemu się nikt nie oprze. Typowo piękne polanki lasów posiadają okolice Poznania. Perłą w oprawie tych lasów jest jezioro Góreckie, a jedną z najpiękniejszych polanek jest polanka jarosławiecka w pobliżu lasów góreckich. Mamy tu polanki, okolone drzewami iglicowymi i liściastymi, gdzie obok sosny rosną świerki i jodły, z bukami kumają się klony, brzozy, leszczyny, dęby, osiki a nawet modrzewie.

Roślinność polanek jest bardzo kolorowa i bujna. Tu się krzewią jeżyny,

Setna rocznica Marka Twain'a

przypada w dniu 30 listopada. Z okazji tej odbywa się w całej Ameryce szereg uroczystości. W Nowym Jorku urządzono wystawę ku upamiętnieniu setnej rocznicy urodzin najwzajemniejszego pisarza amerykańskiego. Na zdjęciu powyższym widzimy wnuczkę Twaina przed jego popiersiem.

TEATR „WESOŁA BANDA“

UL. FR. RATAJCZAKA 21g (Dom Rzemieślniczy)

W SOBOTĘ, DNIA 7-go GRUDNIA OTWARCIE!!

Wdzięczny jestem za doskonały rezultat jaki osiągnąłem dzięki syntetycznemu używaniu niezastąpionego środka na porost włosów

MIA

Tylko z fabryki kosmetyków

Henryk Żak, Poznań

Pe 6986 7 Z 506/7

Recital Olgi Martusiewicz (fortepian) i Felicji Schwarzburg-Günther (śpiew)
Był to jeden z tych (niestety dość licznych) koncertów, które naskutek zbyt słabej reklamy, czy też może depresji, jaką wywołały obniżki poborów, spotkał się z niezastąpionym deficytem. Szczupła garstka słuchaczy wystarczała zaledwie do zapewnienia czterech rogów sali św. Marcina, która bardziej, niż kiedykolwiek świeciła pustką. Kto wie, czy stara akademicka zasada „tres faciunt collegium” nie zaczęła wkrótce obowiązywać także w salach koncertowych (i to licząc razem z wykonawcą).

Obie koncertantki przedstawiają się ze strony artystycznej nader zajmująco. P. Schwarzburg-Güntherowa, sopran zabarwiony ciemno, o miękkim a przytem silnym dźwięku, który zwłaszcza w średnicy ma szczególnie piękny koloryt. Idzie z tem w parze opamiętanie techniki głosu, który brzmi równo we wszystkich rejestrach. Jedyne wymowa tekstu mogłaby być bardziej plastyczna. Zwłaszcza w pianissimo gubili się chwilami końcowe sylaby, przez co frazowanie traciło na muzycznej ekspresji. Bardzo możliwe, że polegało to prosto na nierozumieniu się, bo ta drobna nierówność, widoczna w pieśniach polskich, ustąpiła w drugiej części koncertu, a ostatnim arjom Massenet'a, Dupont'a i Godarda oraz bisom, nawet najbardziej sceptycznie usposobiony słuchacz nie mógłby nic zarzucić. Artystce akompaniowała prof. Marek-Onyszkiewiczowa.

W dużym zaniedbanu utrzymany fortepian sali św. Marcina utrudniał bardzo ocenę gry p. Martusiewiczowej. Trudno wprost uwierzyć, że dotąd toleruje się tam instrument, którego strój i mechanika klawiatury wiele pozostawiają do życzenia. To też dopiero po oswojeniu się z wspomnianymi obok „zaletami” fortepianu, p. Martusiewicz mogła pełniej rozwinąć walory swojej gry. Jeszcze w polonezie Szopena widać było pewne zdenerwowanie, czemu przypisać należy zbyt gwałtowne przyspieszenie i skądinąd nieusprawiedliwione zmiany temp. Natomiast w dalszych utworach (Brzeziński, Szymanowski) ujawniły się w pełni zalety gry koncertantki, do których zaliczyć trze-

Nocne tramwaie

po filmie „SEN NOCY LETNIEJ”.
Zwracamy uwagę Szanownej Publiczności, że po przedstawieniu filmu „Sen Nocy Letniej” w kinoteatrze „Słońce” dzięki uprzejmości Dyrekcji Tramwajów Miejskich, oczekiwać będą wozy tramwajowe przed kinem „Słońce”. Czynne są tramwaie na Wildę, Łazarz, Jeżyce i Ostrobróg. Cena biletów tramwajowych 25 gr. Bilety ulgowe i karty abonamentowe nieważne.

z 6168

ba nadewszystko głęboką muzykalność i zwinność z tem umiejętność ładnego prowadzenia kantyleny. Przy dużej łatwości technicznej, jaką gra p. Martusiewicz się odznacza, wszystkie jej ciekawe i trafne intencje artystyczne niezawodnie znalazłyby swój wyraz na dobrym instrumencie.

Dr. Z. Sitowski

O zniesienie podatku od zaległych uposażeń

Rada Naczelna Związków pracowników samorządowych R. P. wystosowała do p. ministra spraw wewn. pismo, w którym zaznacza, że dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada r. b. o specjalnym podatku od wynagrodzeń zawiera postanowienie, mocą którego podatki temu podlegają wynagrodzenia, wypłacane w czasie od 1 grudnia 1935 r. do 31 grudnia 1937 r. bez względu na to, za jaki czas wynagrodzenia te przypadają. Ponieważ w samorządzie terytorjalnym nieregularna wypłata wynagrodzeń jest zjawiskiem b. częstym, przyczem jedną z przyczyn zadłużenia pracowników samorządowych jest właśnie nieregularna wypłata pensyj, Rada Naczelna związków pracowników samorządowych R. P. prosi p. ministra o wystąpienie z inicjatywą nowelizacji art. 6 w kierunku wyłączenia wynagrodzeń należnych za okres do dnia 1 grudnia 1935 r. od specjalnego podatku.

To jest zasługa

Szamponu Czarnogłówka-Extra z „Włosopolyskiem”

który, przy regularnej pielęgnacji, darzy włosy pięknoscia i zdrowiem.

Dla blondynek specjalny gatunek: Szampoon Czarnogłówka-Extra Blond z „Włosopolyskiem”
Tę 2266

Koncert

W dniu 13 grudnia rb. o godz. 20 odbędzie się na sali koncertowej św. Marcina recital fortepianowy p. prof. Zygmunta Lisickiego
Dochód z koncertu jest przeznaczony na cel dobroczynny, a mianowicie na rzecz najuboższych dzielnic św. Łazarzkiej, pozostających pod opieką Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

Tydzień funta

Przypominamy, że za inicjatywą Rady Wyższej Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo odbywa się w poszczególnych parafjach Wielkopolski w trwającym tygodniu Miłosierdzia kwesta pod nazwą „Tydzień Funta”. Złożmy więc jałmużnę w naturalnych, dzieląc się w ten sposób z biedniejszymi od siebie.

Każdy uczynek miłosierny spełniony dla bliźniego w imię Chrystusa — to „Caritas”.

Oficjalny udział Rumunii w Targach Poznańskich

Posel Arciszewski w dniu 20 listopada br. wręczył ministrowi przemysłu i handlu p. Costinescu zaproszenie do udziału oficjalnego Rumunii w Targach Poznańskich. P. minister Costinescu zaproszenie przyjął, rozpytując o szczegóły udziału. Wobec tego należy uważać oficjalny rozszerzony udział Rumunii w wiosennych Targach Poznańskich za pewny.

„W zaułkach Rzymu!”

Pod tym tytułem ukazała się na półkach księgarskich — nakładem katolickiej Księgarni „Unitas” w Łomży — książka znanego dziennikarza i publicysty Gustawa Lawiny, który od lat 8 przebywa w Wiecznym Mieście.

Fabula tej powieści, wcale prosta i życiowa, staje się filmem, gdy autor oprowadza swych bohaterów po Rzymie Cesarów, po Wiecznym Mieście papieży i Romie Mussoliniego, pokazując im wspaniałe fora, termy, bazyliki, kościoły, muzea, galerje i wszystko, co w tem cudnym mieście jest do zobaczenia.

Ta piękna 400-stronicowa książka jest ładnie wydana i upiękaszona ilustracjami. Widać, że autor zna Rzym i swymi wiadomościami śmiało może stać obok wybitnych pisarzy. Opisy Kapitolu, katakumb, Colosseum są podane tak barwnie, tak pięknie, żywo i interesująco, że książkę czyta się prosto jednym tchem.

Autor nie zapomniał również o polskich pamiętkach w Wiecznym Mieście. Podał je tak, jak człowiek, głęboko miłujący swą ojczyznę.

„W zaułkach Rzymu” miała świetną recenzję prasy polskiej i włoskiej, a przedewszystkiem organu Stolicy św — „Osservatore Romano”, wielkiego dziennika katolickiego, „L'Avenire d'Italia” i innych.

Pod pseudonimem Gustawa Lawiny kryje się nazwisko dr. Józefa Szelchauza, który przed 8 laty wyjechał do Rzymu, gdzie ukończył uniwersytet papieski św. Apolinarego, aplikował w Najwyższym Trybunale Kościelnym i dziś poza pracą dziennikarską i literacką służy swym rodakom, jako adwokat konsystorski, stale zamieszkały w Rzymie.
Dr. K. S.

Przy OTYŁOŚCI

i wadliwej przemianie materji stosuje się ziola magistra Wolskiego ze znakiem ochronnym „Degrosa” nie wymagające specjalnej diety.
ng 17 657

Wystawa lalek

Już wkrótce bo 8 grudnia ukazać się grzecznym dzieciom najpiękniejsze laleczki, przesliczne ozdoby na choinkę, tajemnicze pajacyki, olbrzymie słonie, dzikie tygrysy, zabawne małpeczki, słowem zabawki, o których marzą wszystkie dzieci w swych najpiękniejszych snach.

Śliczności te można będzie zobaczyć i nabyć po przystępnej cenie na

Dywany - Trwale Bouclé

piękne wzory

350 x 250 tylko 99⁰⁰ zł.

Centrala Dywanów **K. Kużaj**, ul. Woźna 12

ng 698-18,64

„Wystawie lalek” w ochronce przy kościele parafjalnym na św. Łazarzu.

Dochód z tej imprezy uraduje serduszką biednych dzieci, bo dopomoże paniom ze Stow. Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo do obdarowania dzieci na „Gwiazdkę”.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś „Róża Stambulu”, operetka Falla z pp. Marią Kisielewską i Marią Kaupę. Tańce układu baletmistrza M. Stankiewicza w wykonaniu primaballeriny Zofji Grabowskiej, Zwolińskiego, Sawickiego, oraz corps de ballet. Na środek przedstawienie już wykupione.

W sobotę wystąpi na scenie Teatru Wielkiego znakomity bas scen zagranicznych Zygmunt Zaleski, znany z uprzednich sezonów w operze poznańskiej. Artysta wykona popisową partje Borysa Godunowa w pięknej operze Musorgskiego.

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro arcykomiczna lekka komedia francuska Gavaulta „Złota ciocia” z gościnnym występem Janusza Warneckiego, artysty i reżysera scen warszawskich. „Złota ciocia” zdobyła pełny sukces artystyczny i kasowy. — W próbach „Grube ryby” Baluckiego, głośna sztuka „Szesnaślatka” oraz lekcje z komedji muzycznej „Piosenka o Nadinie”.

Z Teatru Nowego

Dziś i jutro wieczorem komedia Szekspira „Poskrzoniemie złończy” w doskonałej obsadzie z pp. Koronkiewiczówną i Loedem w głównych rolach. Nieśmiertelna ta komedia, dzięki swoim niezwykłym walorom scenicznym, zdobyła duży sukces. Ceny biletów na wszystkie przedstawienia są znacznie niższe.

Gościnne występy stołecznego teatru rewjowego odbędą się w czwartek i piątek. Wystąpią znakomity komik, znany z szeregu filmów, popularny Władysław Walter; baryton opery warszawskiej Eugeniusz Mosakowski; śpiewaczka i wokalistka, primadonna lwowskiej i katowickiej operetki Marja Korabianka; artysta stołecznych teatrów rewjowych Kazimierz Chrzanowski; akompanjator prof. Władysław Miszczak.

zegarek
antymagnetyczny
wytworny, precyzyjny

ng 17 909

ZIOŁA Z GÓR HARCU Dr. LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym.

11.16.054

Dnia 1 grudnia 1935 r. o godz. 13.15, rozstał się z tym światem, mój najdroższy i nieodżałowany mąż, nasz najukochańszy i najtroskliwszy tatuś, brat, szwagier, wuj, stryj i kuzyn, s. p.

Czesław Chojnacki

przeżywszy lat 49 Odprowadzenie drogiej nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, w środe, dnia 4. bm. o godz. 2.30 po południu. Nazajutrz w czwartek o godz. 9 mśza św. z wigiljami za duszę drogiego Zmarłego.

Ciężko strapiona
żona z córkami i rodiną.

ng 19 055

Międzychód, Krosno, Poznań, Inowrocław.

OZDOBY CHOINKOWE

(bezpośrednio z wytwórni)

Komplet ozdób dla całkowitego upiększenia choinki zawiera około 100 szt. ozdób szklanych, girland zlot i srebrn., gwiazdek, włosów anielskich, świeczek, lichtarzy itp.
Gat. „LUX” zł 8,25, gat. B zł 6,95, gat. „WYKWINTNY” zł 10,75 za komplet.

25

zabawek z dużą lalką ubraną, mówiącą „mama” i 2-gą lalką z grzechotką. Samochód mechaniczny i wiele innych zajmujących, nowoczesnych zabawek tylko za zł 10,25.

Wysyłka pocztą w drewnianym, bezpiecznym opakow. za pobraniem. Koszta przesyłki wynoszą około zł 1,50. Wysyłajacemu pieniądze zgóry dołącza się GRATIS CENNA PREMJE. Do każdego zamówienia dodaje się książkę KOLENDY-PIESNI. Tę 2210

Adr.: F-ma „SUKRETA” Sp. z o. o.
Warszawa, Graniczna 13 II.

DRUKARNIA

kompletnie urządzona, w śródmieściu w Poznaniu, ewentualnie z wydzierżawieniem dotychczasowego lokalu, w całości na sprzedaż. 2 nowoczesne maszyny płaskie 70x100 i 55x75 z motorem, rozrusznikiem itd., linotyp, tyglówka, bostonka, perforówka, prasa introligatorska, kilka tysięcy kg. czcionek i wszelki sprzęt drukarski itd. itd.

Zgłoszenia tylko poważnych reflektantów pod adresem:

DRUKARNIA MIESZCZAŃSKA, Tow. AKC.
Pg 6988-49,14 Poznań, Murna 2.

BIELIZNA damska WEŁNIANA i jedwabna

najkorzystniej z firmy „PANI”
Aleje Marcinkowskiego nr. 13.
4g 4110

Wszystkich oczy zwrócone
na naszą wystawę gwiazdkową
szczególne zainteresowanie wzbudzają
prezenty na św. MIKOŁAJA
Ogromny wybór — bardzo gustowne wykonanie
z najlepszych surowców — zupełnie świeże.
CENY NAJNIŻSZE
WALERJA PATYK
Aleje Marcinkowskiego 6
Oddział przy ul. 27 Grudnia 3
CUKRY - CZEKOLADA
Najstarsze polskie przedsiębiorstwo w Poznaniu
od r. 1901
Pg 6991-49,18 w własnym posiadaniu.

CUKIERNIA EUROPEJSKA
27 GRUDNIA 9, Poznań, tel. 26-96
zawiadamia najuprzejmiej, że z dniem 1. 12. r. b. zaprowa-
dzą w swoim lokalu
CZASOPISMA krajowe i zagraniczne.
Ceny zostały znacznie niższe. dg 5018

OCZY - TO SKARB SZANUJ JE!
Nowoczesne Okulary i Binokle
Fachowa i rzetelna obsługa. Pg 6500
K. GREGER 27 Grudnia 18
DOSTAWCA UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ.

MATERIAŁY dekoracyjne
sliczne wzory
metr od 270 zł
Centrala Dywanów K. KUŻAJ ul. Woźna 12

Kantaka 8-9 Tel. 33-69
MOULIN ROUGE
najtańszy i najwykwintniejszy lokal
Od 1. 12. b. r. całkowita zmiana artystów i tancerek
Program niebywale atrakcyjny na czele
KENT I MAXIJA — duet ekscentryczny światowej
slawy, murzyn i mulatka z berlińskiego Wintergar-
tenu, szlager sezonu zdobywają swymi tańcami
wszystkich widzów.
KAROLA RAY — tancerka. Mile to i sympatyczne
stworzonko z krainy węgierskiej wzbudza podziw
swoimi tańcami i rozbraja nawet sceptyków swym
wzrokiem i gracją.
EWA VANDBEREN rasowa i utalentowana tancer-
ka porwya publiczność subtelnym wykonywaniem
swych kreacji choreograficznych.
ŚNIADECKI I WENIA — atrakcja fenomenalny
żongler pierwszy raz w Poznaniu.
Ceny przystępne! 2 orkiestry! Wstęp wolny!
A zatem wszyscy do Moulin Rouge bo tam natanie!
Specjalną uwagę zwraca się na codzienne ulubione
Five o'clock tea — kawa, herbata 75 groszy.
najtańszy i najwykwintniejszy lokal.
Od 1 grudnia br. całkowita zmiana artystów.
Pg 6989-49,17

6% Poż. Narodową
większą ilość na spłatę zale-
głości ubezpiecz. oddam ko-
rzystnie.
Oferty Kurjer Poz. zg 12332

56 buraczanej drenowanej
budynki I klasy, inwentarze nad-
kompletne (w miesiącu) 19 000. —
Otreba, Jarocin, Kilińskiego 2.
zd 72 301

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

CZY WIESZ dlaczego **cukierki MARECKIEGO** są popularne?
Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje
się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświa-
teczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Wille
czteropokojową sprzedam, wpła-
ty 6 200.— Klimek, Staszica 25.
zdg 72 888

Kamienicę
Poznań w rynku na zamianę w
Krynicy, lub sprzedam spiesznie.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 72 903

Dom
piętrowy korzystnie. Debiec, Ma-
szynowa 22. zdg 72 925

Parcele
Winogrody blisko Obornickiej —
sprzedam. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 72 992

Kamienica
komfortowa 4-3 pokoje, dochód
18.000.— cena 145.000, wpłaty
100.000.—

Willa
komfortowa 2x3 pokoje, cena
25.000, amortyzacja 7.000, Jasiń-
ski, Plac Wolności 6 — 15.
zdg 72 964

Kamienice
wille poleca i poszukuje Gru-
dczyński Pocztowa 30.
zdg 73 096

70 000.—
wplacie na kamienice. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 73 005.

Administracje
domów przyjmuję za niskim wy-
nagrodzeniem. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 73 230.

Zamienię wille
dwumieszkanową po cztery po-
koje komfort na mniejszą. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 73 188

Place
przy Sienkiewicza — Reya sprze-
dam, zwarta budowa. Słowac-
kiego 34 — 5. zdg 72 810

Wille
komfortowa ogrzewaniem, kam-
ienice, dochodem, rocznym
20 000 cena 130 000 sprzedam Kreta
24, m. 8. zdg 73 058

Wille
przy Bukowskiej lub Ostroroga
kupię zaraz, wpłacie do 20 tysięcy
Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 246

Gromada Piątkowo
sprzedam ca 80 morg ziemi w cało-
ści lub na parcele. Informacji
sotys i telef. 33-71. zdg 73 230

Parcele
na Solacu, blisko kościoła, przy
tramwaju i ulicy założonej korzy-
stnie sprzedam. Oferty Kurjer
Poznański zdg 73 234

2. PIENIADZ

Wspólnika
czynnego w zół. cichego z kapi-
tałem 50+75.000 — gotówki po-
szukują Zakłady Przemysłowe,
mające wyłącznie dostawy rzą-
dowe Oferty Kurjer Pozn.
zdg 72 938

1 500 zł
poszukuje na krótki czas na do-
brze prosperujący interes. Pewna
gwarancja i procent. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 72 935

3 000.—
celem powiększenia przedsiębior-
stwa, dobry procent lub współ-
nictwo. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 73 142

Cegielnia
parowa przyjmie wspólnika z
3 000—6 000. Zgłoszenia do Ku-
rjera Poznańskiego zdg 73 215

10 000 zł
na pupilarnie pewna hipotekę na
domie w mieście. Procent wedle
umowy. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 73 254

Wspólnik kawaler
komisowego interesu gotówka do
1 500 zł potrzebny zaraz. Zgłosze-
nia Kurjer Pozn. zdg 73 248

4. OSOBISTE

Panie na Gwiazdkę
zamawiają suknie, płaszcz tylko
Wrocławska 19

Gałązka
zdg 72 557

**Dobre — smaczne —
tanie**
śniadanie
Co? — Webera
Nowa 4. ng 17 040

Zadajcie
Gaja
przyprawy do zup. ng 17 022

Magazyn Obuwia
Fr. Rogoziński
daje rekomendie dobrego zakupu.
tylko Stary Rynek 64
Kalosze Śniegowce
Deszczowki
w wielkim wyborze.
Prz 5801/2-40.36.37

Uwaga
Za długi Henryka Freitaga nie
odpowiadam. Stanisław Frei-
tag. zdg 73 019

Chiromantka
przestrzega od złych wypadków.
Kraszewskiego 1 — 13. zdg 73 173

6. OZENKI

Panią
idealną 40—50, samotną, niezale-
żną poszukuje w celu matry-
monialnym oficer emeryt. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 72 910

Do
lat 28, przystojna, miła, niebied-
na panią posłubi brunet na bar-
dzo dobrym stanowisku. Oferty
Kurjer Poznański zdg 72 674

Inżynier
lat 34, z dob. rodziny, żamoż-
ny, dobrze sytuowany na wy-
szym stanowisku w państwowej
fabryce, domator, bez nałogów,
poczta młoda, inteligentna za-
można osoba, ze sfer przemy-
słowo-handlowych lub ziemian-
skich, w której znalazłby prawdzi-
wą towarzyszkę życia. Po-
średnictwo rodziny mile widziane
Zgłoszenia z fotografią pod
zdg 67 184 Kurjer Pozn., Poznań
św. Marcin 70.

7. SPRZEDAŻE

Aparat radiowy
do sieci, prad stały, 2 lampowy.
Telefonki z głośnikami sprze-
dam Piekary 8a. m. 44, od godz.
1—8 wieczór. zdg 72 698

Okazyjna sprzedaż
kompletne urządzenie do filtrowa-
nia wody kotłowej w bardzo
dobrym stanie. Oferty „Haza”,
Katowice Piastowska 9 pod „Fil-
ter”. ng 19 027

Gabinet
Biedermeyera, salon, jadalnia ta-
nio sprzedam. Pocztowa 22. —
Antyki. Pg 6 976-57,079

Sprzedam
legalizowana waga dla bydła —
(1 000 kg) za 200.— zł, fortepian
czarny marki Hartmann Berlin,
za 600.— zł. Korespondencje u-
praszam w języku niemieckim.
Friske, Roznowo-Młyn p. Parko-
ng 19 030

Salon
stylowy.
mahoniowy
okazja Caesar ng 17 040

Mann,
Poznań, Rzeczypospolitej 6.

Sprzedaż — Naprawa
wszelkich systemów
piór wiecznych i o-
łówków automatycz-
nych. Naprawa na-
tychmiast. — Kup
wielkie pióro jako
prezent gwiazdkowy
w firmie Józef Czo-
snowski skład
papieru i c. i. tow-
nia piór. Poznań,
Fr. Ratajczaka 2.
dr 4 695

Motor
na gaz esany, 4-konny nowy typ
Deutz tania sprzedam. Oferty
Kurjer Poznański zdg 72 939

Pianino
nowe i używane na dogodnych
warunkach przy wpłacie 300 zł.
Okazja 580 zł. Skład instrum-
tów muzycznych, Podgórna 14.
zdg 72 895

Kolonjalka
Adres Kurjer Poznański
zdg 72 899

Samochód
limuzynę sliczny okaz za bez-
cen. Kraszewskiego 11. I., lewo.
zdg 72 902

Podłogę
kresową tania oddam. Tel. 19-90.
zdg 72 917

Gramofon
Szwajcarska 19 — 9. zdg 72 918

Okna
2 nowe, 12 skrzydłowe oszklone,
168 cm. szer. 170 cm wys. po 38
zł. 2 drzwi frontowych 126x210
cm po 35.— zł. Aleja Hetmań-
ska 21. zdg 72 988

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 6224/5

Repinczer
piesek, czarny. Składowa 1 m. 9
od 4—5. ng 19 012

Meble
Murna 3 — 14. zdg 75 002

Biblioteki składane
które można powiększać. Skóra
S-ka, Al. Marcinkowskiego 23.
ng 19 019

Płaszcz
zimowy, czarna suknie wiecz-
rowa. Marcina 5. — 11.
zdg 72 962

Warsztat
ślusarsko - maszynowy
kuźnia ruchliwym mieście do-
brej okolicy, budynkiem miesz-
kalnym zaraz sprzedam. Oferty
Kurjer Poznański zdg 72 976

Masło
w beczkach pasteryzowane, co-
dzienne świeże poleca Markow-
ski, Jasna 16, telefon 68-95.
Pg 6990-49,20

Remington
maszynę b.u.owa, nowoczesną
sprzedam. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 72 979

Łóżecko
metalowe okazynie Kraszew-
skiego 14 m. 6. zdg 73 088

Maszyna
damska „Singer” nowoczesna
Waly Kościuski 3 m. 5 III.
zdg 73 083

Pianino
tania Strzelecka 23 a. m. 5.
zdg 73 079

Kolonjalkę
zaprowadzoną mieszkaniem sprze-
dam. Długa 8 mieszkanie 6.
zdg 73 159

Maszyny
stołarskie śpiesznie sprzedam. Fo-
cha 129. zdg 73 150

Skład pieczywa
cukiernie przy ruchliwej ulicy
sprzedam 1500.—. Adres Kurjer
Poznański zdg 73 157.

Ford
z nowa karoseria sprzedam. Zgło-
szenia Orodownik. Oborniki,
Czarnkowska 1. ng 19 060

Samochód Citroen
6-cylindr. limuzyna o bardzo
małym spalw. 4-drzwiowy o bar-
dzo dobrym wyglądzie i stanie
sprzedam za 2000 zł gotówka. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 73 225

Hotel
pierwszorzędnie urządzonej, sala
do zabaw, 15 pokoi gościnnych,
duży skład kolonialny i pokoje re-
stauracyjne, wielki jazd. gara-
ż, samochodowe, korzystnie zaraz
na sprzedaż. Kurowski, Chelmo
(Pomorze). zdg 73 224

Kino
Pathe-Baby z aparatem foto-
graficznym sprzedam tania —
Wrocławska 30, m. 15.
zdg 73 013

Dywan
prawdziwy orientalny Herati,
brylanty, damski pierścienek,
naszyjnik, kuchnia elektrycz-
na, mundur kadetki. Wskaże
Kurjer Poznański zdg 73 033

„Wiko”
patentowany składany stół do
prasowania jako praktyczny
prezent im eminow. ślubny,
gwiazdkowy, oraz niezbędny me-
bel gospodarstwa domowego. —
Cena 22.— Do nabycia w skła-
dach żelaza Wytwórnia Poznań,
Traugutta 23 — 14.
zdg 73 931

Fortepian
koncertowy, krótki, okazja Skar-
bowa 4, m. 8. zdg 73 023

Kolonjalkę
2 pokoje kuchnia tania sprze-
dam Marsz. Focha 167.
zdg 73 072

Pianino
pierwszorzędne zagraniczne. Szy-
mańskiego 4 — 5. zdg 73 208

Skład
kolonialny mieszkaniem najruch-
liwsza ulica sprzedam, Marszał-
ka Focha 39, mieszkanie 17.
zdg 73 220

Owczarek
ostry. Północna 8 od 15 — 23
stróż. zdg 73 241

Orzechy
włoskie 11 złotych, orzechy lu-
szczone 24, miód kuracyjny 14,
pszczylny 12, jabłka deserowe 5,
nieciokłowe opłacono wysła Sa-
gorowicz, Zaleszczyki. zdg 70 483

Klubowy
garnitur okazynie.
Jadalnia
debowa kompletna 375.—
Kluby
skórzane, tapczan.
Sypialnia
nowa nowoczesna 375.—
Biuorka
amerykańskie różne inne cena li-
kwidacyjna.
Kasy „National”
gotowe do użytku okazynie
sprzedam. Wielka 20 podwórze
lewo. zdg 73 118

„Krupp”
samochód ciężarowy 6 tonnowy
nowoczesna konstrukcja w stanie
odnowionym tania na sprzedaż.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 194

Jadłodajnię
centrum tania odstąpię. Adres
wskaże Kurjer Pozn. zdg 73 011

Kuchenkę
przenośną. Wrocławska 13 ślu-
sarnia. zdg 73 010

Sprzedam
tania plac 2 500 m² Jeżyce przy
Warowni nr. VII. Zgłoszenia
Kurjer Pozn. zdg 73 005

Piekarnię
sprzedam do objęcia 3 500 dzier-
żawa 100 miesięcznie. Adres Ku-
rjer Pozn. zdg 73 140.

Wsowkę
używana 25 m/m. 55 groszy.
Krzyżanowski, Piłsudskiego 5.
zdg 73 125

Radjo
prad zmienny Retenozaka 26 — 17
zdg 73 120

Resztówka
130 pszennej, białej Poznań
od Niemca 40 000.—, wpłaty
18.000.—, wiele innych poleca
Kwiatkowski, Poznań, Działw-
skich 10. zdg 73 053

Majątek
750 buraczan-j. pełny dwór, za-
budowania inwentarza nadkom-
pletne, wpłaty 80 000 reszta a-
mortyzacja. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 73 052

Męski
inne meble na sprzedaż Lewan-
dowski, plac Działowy 7 — 6.
zdg 73 258

Blüthner
pianino koncertowe okazynie.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 73 201

Kolonjalka
mieszkaniem 1 500.— Zgłoszenia
Marsz. Focha 41 — 17.
zdg 73 199

Dobra egzystencja
skład cukierni, delikatesów dobrze
zaprowadzony, ruchliwa ulica,
centrum sprzedam. Zgłoszenia
Plac Nowomiejski 9, m. 2.
zdg 73 198

Meble używane
niebywała wielka wyprzedaż
gwiazdkowa wyjątkowo
tania
planina, czarne,
gabinety
orzech kaukaski,
sypialnie, jadalnie,
kuchnie
bufety, kredensy, tapczany, kana-
py, leżanki,
żyrandol kryształowy
różności.
Tylko kilka dni
Wielka 25 „Komis”
zdg 73 113

Maszynę
do szycia Słowackiego 20 — 10.
zdg 73 217

Pierścienek
meski brylant około karata ko-
rzystnie bez pośredników. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 73 252

Egzystencja
Jadłodajnię dobrze prosperującą
centrum okazynie sprzedam. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 237

Fortepian
korzystnie. Spokojna 21 — 5.
zdg 73 249

Kasę National
(zaped) sprzedam okazynie Wro-
niecka 24 m. 8. zdg 73 247

10. MAJĄTKI

Majątków
szukam kupna lub
dzierżawy
każdej wielkości dokądny opis,
warunki, nadesłać Nowak Po-
znań, Kramarska 15.
zdg 73 139

Kamienicę
luksusową bez obług, dochód
16 000.— zamienię na majątek. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 73 051

Majątek
750 pszennej, dwór, zabudowania
inwentarza kompletne, szosa za-
mienie na kamienicę, Kwiatkow-
ski, Poznań, Działwskich 10.
zdg 73 050

11. KUPNA

Motor elektryczny
o sile 25 P. S. na prad stały kupi-
my. Miłny i Tartaki Wągrow-
wie. Pg 6 737-48,121

Książki
z historii, literatury, sztuki, mu-
zyki, litografii kolorowe z Pa-
mietników Paska Zaleskiego kupi-
e. Oferty Kurjer Poznański
zdg 71 413

Kupię
motor elektryczny, prad stały
3 k. m. Ofery w Kurjer Pozn.
zdg 72 945

Wózek
modny dla lalek kupię. Zgłosze-
nia Kurjer Pozn. zdg 72 997

Piec
przenośny, biały, kaflowy kupię.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 72 958

Blachę
żelazną używaną 1/2 m kupię.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 022

Gabinet
(pokój meski) kompletny kupię.
za gotówkę Oferty upraszam
szczegółowe. Bukowska 15, m. 8
zdg 73 257

Maszynę
Singera kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdg 73 218

12. DO WYNAJĘCIA

Pięciopokojowe
przynależność nr. u Strzelecka
33, II piętro, zaraz do wynajęcia.
Zgłoszenia Lęga, Słowackiego 18
Pg 6512-48,54

Sześciopokojowe
centralnem 1. 1. 36 Pocztowa 5.
zdg 71 806

Pokój
kuchnia ogród sklep chlew zaraz
Listopadowa 60 — 60 — 60.
zdg 72 964

Cztero- sędmiopokojowe, wysoki parter, sędmiopokojowe pierwsze piętro, komfort. Chełmskiego 9. zdg 72 394

4 pokojowe II piętro ul. Szewska 9. od zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 949

3 pokoje próżne dla lekarza lub dentysty. Matejki 61 - 9. zdg 72 911

1 pokój i kuchnia 25 zł miesięcznie pół roku zgóry remont. tylne podwórko św. Wojciecha. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 72 931

3 pokoje od zaraz. Teczowa 10 - Łażarz. zdg 72 982

2 pokoje meblami bez. Zgłoszenia od 16 pl. Św. Krzyski 2 m. 7. zdg 72 901

Trzy pokoje 65.- Strzelecka 6. zdg 72 995

2 pokoje kuchnia od gospodarza. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 72 993

Wynajem 4-pokojowe mieszkanie od grudnia suterena. Administracja Reja 3 zdg 72 970

4 pokojowe komf. przy parku Wilsona od zaraz do wynajęcia. Gospodarz Maleckiego 26. I. p. zdg 72 978

Trzypokojowe Wilda „Jur“ Piekary 26. zdg 73 108

Dwupokojowe Jasna biuro lub samotnym „Jur“ Piekary 26. zdg 73 105

3 pokoje z łazienką przy ul. Wielkiej zaraz do wynajęcia za rocznym czynszem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 098

Trzypokojowe łazienka potrzebna kaucja. Zgłoszenia stróż Gen. Umińskiego 19. zdg 73 097

Mieszkanie 1 pokój w tym kuchnia suterena rok zgóry. Gendera Górna Władka 119 skł. zdg 73 093

Pokój kuchnia nowym domu 35 zł tylko urzędnikowi. Umińskiego 12 - 1. zdg 73 090

Trzypokojowe kuchnia, Garbary tania. Informacje, Półwiejska 33 - 16. zdg 73 170

Trzypokojowe czynsz 55.- dwupokojowe 40.- wynajem. Informacje Zielona 3 - 21. zdg 73 162

4 pokojowego mieszkania w śródmieściu poszukuje urzędnik w wprost od gospodarza. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 966

2 pokojowego z kuchnią blisko centrum urzędniczk. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 975

Próżnego pokoju solidne bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 101

Mieszkania jeden dwa pokojowego przynależnościami solidne bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 100

Poszukuje dwóch pokoi kuchn. wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 099

Poplińskich 12a - 15. zdg 73 026

Słoneczny frontowy, niekrepujący. Wolnica 3 - 10. zdg 73 021

Frontowy dwuosobowy. Długa 14. m. 4. zdg 73 020

Pokój pokoi, także przyjezdny. Kreta 4 II prawo. zdg 73 213

Niekrepujący Szymańskiego 8 - 9. zdg 73 211

Jedno-dwuosobowy Pocztowa 20 - 3. zdg 73 195

Niekrepujący pokój łazienka, obiady, bez. Kochanowskiego 17 - 1. zdg 73 009

17. LOKALE

Lokal Podgórna 3. na lekki przemysł dozorca. zdg 72 613

Skład ubikacje I piętro wolne. Wodna 14. zdg 72 940

Skład pokoiem, na łajcie się na pralni. Górna Władka 147. zdg 72 983

Salon kapeluszy damskich 28 lat jednych rekach, towarem mieszkaniem Św. Marcina sprzed. Merelski. Zielona 3 - 21. zdg 73 163

Piwnice dwupietrowe, obszerne z dużą windą, czysta. Pocztowa 23 - 1. zdg 73 028

21. LICYTACJE

Lokal Licytacji Brunona Trzeźczaka Stary Rynek 46-47 sprzedaje z likwidacji mieszkań wszelkie urządzenia mieszkaniowe kompl. pokoje, pojedyncze meble, fortepian, pianino, pianole, dywany, obrazy, lustra i inne przedmioty codziennego użytku. Pg 6 887-48.132

23. ROZMAITE Futra miarowe, przefasonowania tanio, wykonanie pierwszorzędne. Poznań, Stary Rynek 65, piętro. zdg 71 677

Witold Leworski obrazy - oprawa obrazów tylko Wrocławską 36. skł. obrazów. zdg 4951/2

Klady karty tanio, dobrze. Różana 21. m. 14. zdg 72 936

Projekty, rysunki budowlane wykonuje tanio technik budowlany Kraszewskiego 13 m. 5. zdg 72 922

Uwaga! Studenci Za okazaniem legitymacji udzielam 10-15% zniżki na moje ubiwanie własnego wyrobu. Chorzelski, magazyn ubiwań. Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 72 951

U Chorzelewskiego Al. Marcinkowskiego 15 zakupisz bardzo korzystnie ubiwanie własnego wyrobu. Każda para pod gwarancją. zdg 72 952

Dekoruje okna, pisze szyldy. Zgłoszenia „Bazalt“, Dąbrowskiego 12. zdg 72 955

Dekoracje okien wystawowych projektuje i wykonuje Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 975

Szyje dom tanio, ładnie. Woźna 18 - 18. zdg 73 154

Wspólnika poszukuje wdowa bezdzietna posiadająca nieruchomości i skład w Bydgoszczy. Ewtl. ożenek niewykuczony. Oferty pod „5000“ Biuro Ogłoszeń, Bydgoszcz, ulica Dworcowa 54. zdg 19 057

24. NAUKA

Studentki udzielają korepetycji wszystkim przedmiotom Samopomocowa Organizacja Studentek. Aleje Piłsudskiego 1. pokój 2. zdg 59 091

Języki lekcje, tłumaczenia. Zastka 2-5. Kazimiera Berkanówna, Poznań, Niegolewskich 14 m. 15. zdg 72 905/6

Szkoła tańców Szezurkówny Pocztowa 23 parter. zdg 72 890

Kursy Handlowe Preissa Skarbowa 11 Nowy kurs 4 stycznia zdg 72 981

Eksternisty matematyka szuka dobry lingwista, wspólnej matury. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 069

25. MUZYKA Przeniosłam uczelnie z Ratajczaka na Al. Marcinkowskiego 21. Marja Szczerbińska Pianistka dyplomowana. zdg 72 999

Pianina transportuje fachowo z 8.- Drygas, Podgórna 10a. zdg 72 878

Numer gwiazdkowy

Ilustracji Polskiej

ukaze się około 20 grudnia rb. w znacznie powiększonym nakładzie w okładce, wykonanej drukiem trójbarwnym.

Pora świąteczna powoduje, że zainteresowanie numerem gwiazdkowym „Ilustracji Polskiej“ jest specjalnie wielkie

Radzimy Panom Kupcom i Przemysłowcom, aby skorzystali z nadarżającej się okazji celowej reklamy

Ogłoszenia do numeru gwiazdkowego „ILUSTRACJI POLSKIEJ“ przyjmują do poniedziałku, dnia 16-go grudnia:

Administracja: Poznań, św. Marcin 70, Biura ogłoszeń, Agencja „Ilustracji Polskiej“ w większych miastach

15. POKOJE UMEBL.

Pokój z klatki, kaloryfery, Plac Wolności. Wiadomość „Par“. Pg 6228-57.155

Na stanowisku solidnemu, czysto, słoneczny, elektryczność, łazienka w kulturowym domu ul. Półwiejska 3 m. 13 schody na prawo. zdg 72 854

Małżeństwu zaraz używaniem kuchni. Słusarska 2 - 13. zdg 72 881

Niekrepujący Półwiejska 4 m. 5. zdg 72 921

Klatki duży, próżny, częściowo umeblowany, solidnym, świetokrzyski 3 m. 12. zdg 72 990

Dwuosobowy utrzymaniem bez lepszym. Focha 36 m. 4. zdg 73 000

Śródmieście dwuosobowy. Garnarska 2 - 8. zdg 73 001

Pokój zaraz. Działyskich 8 m. 2. zdg 72 996

Pokoik dla pani. Poplińskich 11 m. 7. zdg 72 961

Skarbowa 1. m. 5. Dwuosobowy. zdg 72 968

Niekrepujący Zielona 3 - 8. zdg 73 107

Śniadeckich 26 m. 2. zdg 72 486

Niekrepujący Długa 13 - 9. zdg 73 089

Panu klatki zaraz lub 15 Czesława 17 m. 5. zdg 73 078

Duży ewentualnie dwuosobowy. Marcin 16/17 - 9. zdg 73 172

Działyskich 2 - 2. zdg 73 166

Elegancki Ratajczaka 11a - 102. zdg 73 164

Pokój zaraz Piekary 3 - 8. zdg 73 040

Panu panom. Szkolna 13 - 3. zdg 73 038

Pokój balkonowy. Wierzbicice 31 I lewo. zdg 73 184

Św. Marcin 56. m. 8. zdg 73 057

Wielkie Garbary 40 - 3. zdg 73 116

Podgórna 2a - 9 utrzymaniem, bez. zdg 73 255

Telefon łazienka, centralne, utrzymanie dla solidnego pana na stanowisku. Św. Marcin 63 m. 8. zdg 73 256

Ładny frontowy. Półwiejska 30 - 10. zdg 73 240

Panom słoneczny, centralne, elektryczność. Poznańska 58a - 6 narożnik Mickiewicza. zdg 73 235

16. SZUKA POKOJU

Urzędnik poszukuje solidnie umeblowanego pokoju, lub 2 pokoje mniejsze - okolicy Śniadeckich dla dwóch panów, od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 944

Poszukuje słonecznego pokoju umeblowanego z pianinem do ćwiczeń, z dobrymi obiady, w lepszym domu. Reflektuje tylko na powyższe warunki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 924

Próżnego od gospodarza bez odstepnego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 913

Próżnego pokoju poszukuje małżeństwo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 959

Emerytowana nauczycielka, młoda, samotnej, inteligentnej pani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 963

Próżnego używaniem kuchni, emerytka zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 980

Skromnego pokoju od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 187

Pokoik próżny, najtaniej potrzebny zaraz. Dzielnica obojetna Spieszne oferty Kurjer Pozn. zdg 73 067

Ubikacje przemysłowe 160 kw m zaraz Polna 8. zdg 73 036

18. DZIERŻAWY

Majątek tysiącczteryście morgowy, gorzelnia dworek Poznańskiem inwentarzem, obficie 60 000 złotych 35 000, reszta sześciociesiętna spłata. Siedemsetmorgowy 25000.-, pięćsetmorgowy 15000.-, czterystamorgowy 23 000.-, trzytysiętmorgowy 12000.-, wiele innych wydzierżawie Nowak, Poznań, Kramarska 15. telefon 16-89. zdg 73 126

Sklep wydzierżawie front Woźna blisko Starego Rynku. - Zgłoszenia Zerbst, Żydowska 1. zdg 73 114

Bratnia Pomoc SSSUP. wydzierżawie z dnem 1. 1. 1936 r. skład przy Al. Marsz. Piłsudskiego 7. Oferty wprost do 10. 12. 1935 r. zdg 73 233

22. ZGUBY

Rękawiczki czarna skórkowa. Oddać Kreta 6 m. 1. zdg 73 035

programy radiowe

WARSZAWA

Środa, 4 grudnia. 6.30 aud. poranna: 6.50 płyty: 7.20 dziennik: 11.57 sygnał czasu: 12.03 dziennik: 12.15 wartości odżywcze pokarmów - pog.: 12.30 koncert orkiestry: 12.35 chwila gospodarstwa domowego: 15.15 o ekspozycji i gielda: 15.30 muzyka lekka z płyt: 16.00 zagadki muzyczne dla dzieci: 16.20 rec. Stefania Pietraszkiewicz-Zacharzewskiej (alt): 16.45 rozmowa muzyka ze słuchaczem radia: 17.00 - „Przyszłość bezrobotnej młodzieży“ - odczyt: 17.20 symfoniczna muzyka rosyjska z płyt: 17.50 „Świat się śmieje“ - przegląd humoru zagranicznego: 18.00 duety wokalne i utwory solowe w wyk. J. Popławskiego (tenor) i Czekotowskiej (baryt.): 18.30 - skrzynka ogólna: 18.45 muzyka lekka z płyt: 19.00 „Poznajmy przepisy finansowo-rolnicze“: 19.35 sport: 19.48 pog. aktualna: 20.00 tr. z Budapesztu melodie węgierskich. Wyk.: ork. Imre Mazzyari i soliści. 20.30 kwadrans starych walców (płyty): 20.45 dziennik: 20.55 obrazki z Polski Wędrowniczej: 21.00 „Twórczość Fryderyka Chopina“ - XIV audycja: (1810-1849) w opr. prof. U. J. dr. Zdz. Jachimeckiego. Wyk.: M. Wilkomirski (fort.) i K. Wilkomirski (woloncz.) 1) 5 mazurków op. 7.; B-dur, a-moll, f-moll. As-dur, C-dur. 2) 6 etuid z op. 25: As-dur nr. 1, f-moll nr. 2. F-dur nr. 3, a-moll nr. 4, e-moll nr. 5, gis-moll nr. 6. 3) Rondeau concertant pour piano et violoncelle sur des thèmes de l'opera „Robert le diable“ de Meyerbeer: 21.35 wieści o Łodzi: 21.50 „Mo-

tor interesów“ - pog.: 22.00 „Spacer po Europie“ retransmisja z rozgłośni europejskiej: 23.30 „Nowy rząd polski i jego poczyny gospodarcze“ - odcz. w jęz. angielskim.

POZNAN

Środa, 4 grudnia. Poznań - 6.30 aud. z Warsz.: 6.50 muzyka z płyt: 7.50 program: 11.57 z Warsz.: 13.30 lekka muzyka w wyk. orkiestry i soliistów z płyt: 15.15 z Warsz.: 15.20 zielda: 15.30 arje operowe w wyk. słynnych artystów z płyt: 16.30-18.30 z Warsz.: 18.30 listy od dzieci: 18.45 utwory na skrzypce wyk. Klara Kaulfussówna: 19.00 „Program czwartku lit. - artystycznego“: 19.10 program: 19.20 koncert: 19.35 sport: 19.40 z Warsz.: 20.00 z Budapesztu przez Warsz.: 20.30 „Głosy przyrody (płyty): 24.45-23.05 z Warsz.: 23.05 foxtrotty i tanga z płyt.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na śróde: 15.30 Königswust. Transm. z Londynu zawodów w pilke nożna Niemcy Anglia. 16.10 Praga. Koncert ork. wojskowej. 17.00 Radio Paris. Muzyka kameralna. 17.10 Königswust. Muzyka popularna: Frankfurt. Wesola popołudnie śródowe. 18.00 Paris PTT. Koncert Paryskiej ork. symf. Königswust. Dawna muzyka skrz. 18.30 Moskwa (WCSPS). Koncert Beetho-

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Poszukuje dla mej pomocy aptekarskiej po 2-letniej współpracy stałej posady od 1. 1. 36. K. Fiebig, aptekarz w Żerkowie. zdg 71 820

Książkowy rutynowany sprawach sądowych poszukuje posady popołudniowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 71 905

Ogrodnik żonaty, dobrze polecony szuka zaraz posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 588

Kowal żonaty, dobrze polecony szuka zaraz posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 584

Pomocnik branży kolonialnej kaucja szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 855

Inteligentna 22 letnia, sierota bardzo ciężkim położeniu blaga o pomoc, jakiegokolwiek zajęcie. Prowadzi doskonale gospodarstwo domowe, dobre zotowanie, prace biurowe, dobre wydęcie. Wyzkolenie średnie i handlowe, poważne referencje. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 72 682

Kaucję względnie gwarancję złoży książkowy, dobry handlowiec, lat 30, za uzyskanie posady, względnie da wynagrodzenie za wskazanie dobrej posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 18 989

Posługaczka młoda, uczciwa poszukuje posługi od 8 lub 9 - 11. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 887

Kawaler lat 30, poszukuje jakiegokolwiek posady w Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 941

Inteligentna pani, ukończona szkoła wydziałowa, handlowa, umiejąca czołować poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 948

Stolarz zdolny, pracowity, 3 letnia praktyka szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 896

Stróżstwo poszukuje młode, spokojne małżeństwo tylko za mieszkanie. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 697

Dyplomowany drogerzysta wymowny, dobrej prezentacji - poszukuje posady podróźniaczej na Poznań lub powiecie od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 898

Rutynowany bilansista reguluje księgowość, ustawia bilanse, dozór ksiąg, porady podatkowe. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 72 608

Książkowy prowadzi książki handlowe, zestawia bilanse, tanio, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 926

Ekspedjentka piekarsko-cukiernicza szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 929

Służąca szuka posady lub posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 930

Posługi szukam gotowaniem bez. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 932

Sierota bezdomna poszukuje pracy za małym wynagrodzeniem bez świadectwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 914

Uprzejmie zapraszamy Panie Domu na bezpłatne przedstawienie filmowe

w kinie „SWIT“ św. Marcin 65
w dniach od 4-7, od 9-14 i od 16-19 grudnia 1935 r., o godzinie 15-tej

PROGRAM:

1. **Wielkie pranie a państwa Misiów** — Barwny film dźwiękowy.
2. **Persil.** — Film ten porusza problem prania, począwszy od starożytnych Rzymian, aż po dzień dzisiejszy, przebieg fabrykacji Persilu, oraz jego sposób zastosowania.
3. **Symfonia kuchenna.** — Wesoły dźwiękowiec rysunkowy.

Z poważaniem

„PERSIL“ Polska Spółka Akcyjna BYDGOSZCZ

Wstęp tylko dla dorosłych!

Pg 6733 4-P 5967/10

Absolwentka
Seminarium Ochronarskiego — lat 18. skromna szuka posady wychowawczyń, najchętniej na prowincji. Adres Szkoła Gozdykowsko. powiat Gniezno. zdg 72 987

Krawcowa
recznikarka wprawna na artystyczne cerowanie szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 957

Sierota
poszukuje sprzątanii, prania lub posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 998

Kuśnierka
dobra, szuka posady na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 969

Poszukuje
dla mej kucharki, nawskroś uczciwej, dobrze gotującej posady od 15 bm lub 1. 1. 36 r. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 971

Uczciwa
inteligentna, znająca wszelkie prace domowe poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 974

Krawcowa
samodzielną poszukuje posady do domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 004

Biuralistka
początkująca szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 191

Poszukuje
posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 189

Fryzjerka
dobra siła poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 141

Służąca
gotowaniem praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 123.

Dziewczyna
starsza poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 119.

Dziennikarz
zecer, młody, dobry mówca, tłumacz, kilkanaście języków, szuka pracy w wydawnictwie przyjmie jakiegokolwiek zajęcie biurowe itp. Skromne wymagania. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 068

Potrzebny
od 15 12 na stałą posadę uczciwy, dobrze polecony szofer. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 73 066

Dziewczyna
poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 205

Dziewczyna
szuka posady cośkolwiek z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 293

Dziewczyna
pozamiejscowa z dobrymi świadectwami gotowaniem od 1. 1. 36 roku do samotnej osoby, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 245

Panienska
poszukuje posady zaraz do dzieci i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 243

Ekspedjentka
branży kolonialnej z językiem niemieckim, Szafranek, Al. Piłsudskiego 24a. zdg 73 238

Pokojowa
wydoskonalona szuka posady na majątku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 232

Panna
szuka posady do samotnego państwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 977

Kucharka
do wszystkiego szuka posady u lepszemu państwu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 047

Poszukuje
posady ekspedjentki bufetowej dobrymi świadectwami władam dobrze polskim, niemieckim. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 046

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 045

Gospośnia
w średnim wieku szuka posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 103.

Poszukuje
posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 102

Poszukuje
całodziennej posługi praniem gotowaniem. Jeżyce-Lazarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 094.

Dziewczyna
nawskroś uczciwa z dobrem gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 109.

Dziewczyna
do dzieci poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 153

Służąca
gotowaniem, praniem, prasowaniem do całej obsługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 152.

Księgowy
szuka posady. Prowadzi księgowość godzinowo. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 229.

Osoba
wiek średni, szuka posady gospodyni do plebanii lub majątku od zaraz lub później, wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 228.

Panna
trzydziestokilolatnia, znająca doskonale wszystko wchodzące w zakres gospodarstwa domowego, przyjmie posadę od 1. 1. 36 jako wyrecyzowalną, zarządczyni i opiekunka dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 73 227.

Krawczyńni
na elegancką garderobę szuka posady w domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 012

Uczciwa
poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 030

Krawcowa
w domu poza dom, tanio szuka pracy Woźna 13 b. m. 2a. zdg 73 018

Chłopiec
do posyłek z porządnej rodziny poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 048

Inteligentna
poszukuje posady do dzieci lub wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 231

Kucharka
wykwintne gotowanie szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 193

Służąca
gotowanie, pranie szuka posady, posługi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 192

Służąca
samodzielną gotowaniem do wszystkiego szuka posady zaraz lub 15. 12. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 007

Samodzielną
gotowaniem szukam posady zaraz lub 15 do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 183

Sumienna
uczciwa wdowa w krytycznym położeniu, znająca wszelkie prace szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 283

Radjotechnik
absolwent P. K. R. szereg specjalizacji nowoczesna organizacja przyjmie stanowisko doradcy przemysłu handlu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 359

Piekarz-cukiernik
przyjmie posadę na wyjazd, piecowy, kawaler, ostatnio jako kierownik int-resu, dobry organizator. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 72 434

Posługi
poszukuje dobrze poleconą. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 824

Poszukuje
posady ekspedjentki, branży cukrów Oferty Kurjer Poznański zdg 72 669

Poszukuje
zajęcia jakiegokolwiek, uczciwa, pracowita, bez spania. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 668

Stróżostwa
za mieszkanie poszukuje małżeństwo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 599

Sekretarka dom.
z 12 letn. prakt. dokl. obezn. z księz. gosp. język polski i niem. szuka posady od 1 stycznia 35. ewentl. później. Łask. zgłosz. Kurjer Pozn. zdg 72 728.

Poszukuje
posady dobrem gotowaniem warszawska, poznańska kuchnia. — Chętnie wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 778

27. WOLNE MIEJSCA

Posługaczka
młoda, Jasna 67 — 6. zdg 72 885

Dziewczyna
młodsza do wszystkiego. Poznańska 42 m. 15. zdg 72 894

Panienska
potrzebna, stała praca. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 916. Znaczek na odpowiedź 25 gr.

Ekspedjentka
do składu cukrów potrzebna od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego z odbiorem świadectw zdg 72 923

Francuzka
wychowawczyń potrzebna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 950

Dziewczyna
potrzebna zaraz. P. Wawrzyniaka 45 — 1. zdg 72 954

Poszukuje
się od zaraz książkowego na majątek ziemski posiadającego kilkuletnią praktykę. Oferty Kurjer Poznański zdg 72 994

Upaństwowione
przedsiębiorstwo przyjmie biurową kupca z wypożyczaniem ca. 4000.— Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 912

Posługaczka
całodzienne, młodsza potrzebna. Śniadeckich 24, m. 6. zdg 72 915

Pokojo
referencjami. Wynagrodzenie tylko pieniężne. Marcin 53 m. 3 od 7.30 wieczorem. zdg 73 092

Służąca restauracyjna
dobre polecona od zaraz może się zgłosić Restauracja Pałac Ratajczaka 15. zdg 73 073

Szofer
mechanik zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 73 086.

Stenotypistka
młodsza biega Remington. stenografka. Blawat Polski II piętro zdg 73 082

Książkowa
rutynowana siła, z branży papierniczo-drukarskiej, ze znajomością języka niemieckiego, piszanka na maszynie oraz znająca stenografię polską, potrzebna na stałą posadę na prowincji od 1. 1. 36. Zgłoszenia piśmienne z podaniem pensji przy woliwnym stole oraz odbiorem świadectw skierować należy do Kurjera Poznańskiego pod ng 19 056

Służąca
potrzebna. Al. Piłsudskiego, Restauracja. zdg 73 219

Wychowawczyń - niania
z praktyką do dwojga dzieci potrzebna. Zgłoszenia odpisy świadectw Kurjer Poznański zdg 73 169

Ekspedjentka
Woch. St. Rynek 54. zdg 73 165

Podróżujący branży kolonialnej
mogący się wykazać dobrimi wynikami poszukiwany od zaraz. — Oferty nadsyłać: Skrzynka pocztowa 179. Gdynia. dg 5056

Ekspedjent
do hurtowni kolonialnej, pierwszorzędna młodsza siła, z dłuższą praktyką w podróżowaniu zaraz poszukiwany. Tylko reflektanci, którzy mogą się wykazać pierwszorzędnymi świadectwami, referencjami i stawić odpowiednią kaucję zechcą się zgłosić z podaniem wymagań. Juliusz Nowak, Hurtownia Towarów Kolonialnych, Lublinieć G. Śl. zdg 73 222

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, dobrem gotowaniem. Marii Magdaleny 1 m. 1. zdg 73 014

Technik
dentystyczny uczeń, conajmniej dwuletnia praktyka może się zgłosić. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 054

utrzymuje świeżość cery w każdej porze roku

Akwizytorów
pań — panów, którzy pracowali dodatnimi wynikami firm wydawniczych, radowych ubezpieczeniowych i innych przyjmujemy rejonu Poznania na prowincję natychmiast płatna. Oferty Kurjer Poznański zdg 73 259

Kasjerka
dominjalna, rutynowana tylko kilkuletnia samodzielna praktyka inajatków potrzebna. Zgłoszenia pod zdg 73 003 Kurjer Pozn.

Dziewczę
prac domowych przychodnie. — Wrocławka 19, m. 3. zdg 73 205

2 organizatorów
zdolnych, szybko orientujących się przyjmie zaraz poważna instytucja Poznania za wysoką prowizję do działu akwizycji. Znajomość branży zbyteczna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 260

Radjotechnik
siła pierwszorzędna zaraz. Oferty Kurjer Pozn. ng 18 789

Potrzebna
dziewczyna gotowaniem na wyjazd. Zgłoszenia Mała Garbary 8 m. 3. zdg 73 250

Wojażer
zaprowadzony kolonialkach potrzebny, pensja lub prowizja. — Zgłoszenia kolonialka Łakowa 17. zdg 73 212

Do dziecka
Ratajczaka 31 m. 2. zdg 73 209

Szukam
osoby czynnej 1000 zł do kiosku tytoniu, uruchomienie kawiarenki urzędzonej wyłącznie kioskiem. — Oferty Kurjer Poznański zdg 73 171

28. ROZRYWKA

Miło
wesolo zabawisz się jedynie tylko w „Edenie”. plac Działowy. Pg 6 885-57.157

Londyńska
Maszalarska poleca swym byłowcom wesoły wieczór. Koncert artystyczny. zdg 73 161

Gdy pani
domu podejmuję gości. Najwięcej im spraw prawdziwej radości. Gdy

Łączkowski
pieczyno na stół poda. Wtenczas nastój humor i pogodę... Fr. Łączkowski, św Marcin 29. dg 5006

Kinoteatr „Gwiazda“
Aleje Marcinkowskiego. Najweselejsza operka filmowa
Wiktor czy Wiktorja
wersja niemiecka. zdg 73 110

Ich noc
Szalone! Upojon! Radosne! Claudette Colbert — Clarken Gable
Kinoteatr „Sfinks“
zdg 72 703

Kino Oświatowe T. C. L.
Dziś znakomita komedia wiedeńska Kwaciarka z Prateru oraz program naukowy. dg 5054/5

Ostatnie
dni „Wybuchowa Blondynka“ Jean Harlow Kino „Gonz“. zdg 73 081

Jose Mojica
Przepekny dramata upajający cudnymi melodiami „Kuszenie Szatana“ Kino Wilsona. zdg 73 196

100% więcej odbiorników sprzedalimy w listopadzie

niz w październiku. Niema lepszego dowodu, ze nasze odbiorniki są lepsze i tańsze. Oto nasze modele:

100 złotych tańszy!
Dalej odbiorniki na akumulatorbaterje:

„Selector BT4“
czterolampowy dwuobwodowy. Gwarantowany selektywny, silny czysty zasięg 50 stacji europejskich. Bezkonkurencyjna cena fabryczna.

Sensacja obecnego sezonu:
„Selector BT3“

trzylampowy z wbudowanym głośnikiem. Doskonały selektywny odbiór 30 stacji europejskich. Cena z lampami

tylko 98,— złotych!
Demonstracja bezpłatnie.
Fabryka odbiorników

RADJOFON Spz o.o.
ŚW. MARCIN 57. TEL 3202

Prosimy zważać na numer domu! dg 5043

TEATRY

TEATR POLSKI: Wtorek, 3. 12. „Złota ciocia”, gościnnie występ Junoza Warneckiego.

Sroda, 4. 12. „Złota ciocia”, gościnnie występ Janusza Warneckiego.

TEATR WIELKI (Opera): Wtorek, 3. 12. „Róża Stambułu”.

Sroda, 4. 12. „Urowadzenie z Seraju”.

Czwartek, 5. 12. „Róża Stambułu”.

TEATR NOWY: Wtorek, 3. 12. o godz. 4: „Most” — przedstaw. szkolne.

Wtorek, 3. 12. „Poskromienie złościny”.

KINA

Poznań, wtorek, 3. 12.

ALKAZAR: „Czar wiedeńskiego walca”.

APOLO: „Wacuś”.

CORSO: „Co mój mąż robi w nocy”.

GONG: „Platynowa Blondynka”.

GWIAZDA: „Pieśń Kozaka”

METROPOLIS: „Książę Woroncow”.

OSWIATOWE T. C. L.: — „Kwaciarka z Prateru” oraz program naukowy.

RENAISSANCE: „Przyjaźń w obliczu śmierci” i „Wyrok życia”.

SLONCE: o godz. 5: „Babona”; o godz. 7 i 9,30: „Sen nocy letniej”.

SFINKS: „Ich noc”.

SWIT: „Czerwony wóz”.

TECZA-Lazarz: „Powrót Frankenstein’a”.

TECZA-Wilda: „Piotruś”

WILSONA: „Kuszenie Szatana”.

Panna
szuka posady do samotnego państwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 977

Kucharka
do wszystkiego szuka posady u lepszemu państwu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 047

Poszukuje
posady ekspedjentki bufetowej dobrymi świadectwami władam dobrze polskim, niemieckim. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 046

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 045

Gospośnia
w średnim wieku szuka posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 103.

Poszukuje
posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 102

Poszukuje
całodziennej posługi praniem gotowaniem. Jeżyce-Lazarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 094.

Służąca
gotowanie, pranie szuka posady, posługi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 73 192

Służąca
samodzielną gotowaniem do wszystkiego szuka posady zaraz lub 15. 12. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 007

Samodzielną
gotowaniem szukam posady zaraz lub 15 do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 183

Sumienna
uczciwa wdowa w krytycznym położeniu, znająca wszelkie prace szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 283

Radjotechnik
absolwent P. K. R. szereg specjalizacji nowoczesna organizacja przyjmie stanowisko doradcy przemysłu handlu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 72 359

Piekarz-cukiernik
przyjmie posadę na wyjazd, piecowy, kawaler, ostatnio jako kierownik int-resu, dobry organizator. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 72 434

Posługi
poszukuje dobrze poleconą. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 824

Torebki damskie - Parasole Walizy - Teki
WIKTOR CZYSZ, Poznań, Szkolna 11.
Specjalność: Foki — Krokodyle.

Pg 6 248-42.74

Humor zagraniczny

U młodego lekarza.
— Co ci po poczekalni, skoro nikt do ciebie nie przychodzi?
— Służ mi do czekania na pacjentów.
(„Travaso” — Rzym). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter**, Poznań, Ostrów Wielkop

Przedpłata
na miesiąc grudzień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczniemi 200 gr. Od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 w stróża, do wydania głównego (wieczornego) „Robnie” do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe dłuższe według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek, (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstaje wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocy tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

P. K. O. Poznań nr. 200 149